

JERNVÄGS- och ÅNGBÅTS-LEKTYR.

ORIGINAL-SKIZZER

af

[illegible]

I.

EN NATT PÅ SLOTTET [illegible]
[illegible]
ALLTID — ALDRIG.

GÖTEBORG.
[illegible]
[illegible]

JERNVÄGS- OCH ÅNGBÅTS-LEKTYR.

ORIGINAL-SKIZZER

AF

SIGFRID NYBERG.

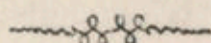
I.

EN NATT PÅ SLOTTET SIEGBURG.
BILDER FRÅN NORDAMERIKANSKA GRÄSÖKNARNE.
ALLTID — ALDRIG.

GÖTEBORG.
Oscar L. Lamm's förlag.
1859.

GÖTEBORG, TRYCKT HOS HEDLUND & LINDSKOG 1859.

Innehåll.

EN NATT PÅ SLOTTET SIEGBURG.

En episod från 1813—14 års fälttåg.

I.

Slaget vid Leipzig hade redan afgjort Europas öde, och alltefter som frihetens dag började gry, bleknade Napoleons stjerna allt mer och mer, till dess slutligen den förr så glänsande meteoren slocknade, fjerran hän bland verldshafvets böljor.

Redan vid Moskwa och Berezina hade den segervane eröfraren börjat erfara de motgångar, som slutligen vid Leipzig, Paris och Waterloo, återgåfvo folken deras sjelfförtroende, mildrade minnena af Jena, Austerlitz, Eylau och Wagram, samt beröfvade honom sjelf allt, till och med friheten. Och likväl har aldrig denne utomordentlige mans fältherresnille visat sig i en mera glänsande dager än under tiderymden från slaget vid Leipzig till intagandet af Paris.

Oupphörligt förföljd af de allierades öfverlägsna skaror, lät han dem med strömmar af blod umgälda hvarje steg framåt.

Under dessa evigt minnesvärda dagar blef jag, jemte en del af den jägarebataljon af U . . regemente, vid hvilken jag tjenstgjorde som officer, en afton inqvarterad i en by, ej långt ifrån den lilla staden Siegburg i Preussiska Rhenprovinserna.

Oaktadt vi redan voro i slutet af November månad 1813, gynnades vi likväl af det herrligaste väder. Vi hade haft en lång dagsmarsch, och sedan jag eftersett att truppen behörigen blifvit inqvarterad, begaf jag mig, åtföljd af min ordonnans och furiren, som skulle visa mig vägen, till slottet Siegburg, det för mig bestämda nattqvarteret, hvars torn aftecknade sig mot firmamentet, på något afstånd från byn. Vägen slingrade sig uppför en af ekar och kastanier bevuxen höjd; djupt nedanför i dalen låg byn med sin tornspira, som höjde sig öfver träden; längre bort framglänste Siegfloden lik en silfverstrimma, till dess utsigten slutligen begränsades af en sträcka kullar, hvilkas ljusblå konturer tycktes sammansmälta med aftonhimlen. Öfver denna tafla kastade fullmånen sitt bleka skimmer.

Jag stannade ofrivilligt, för att några ögonblick njuta af det lugn, som tycktes hvila öfver dalen. Allt var tyst omkring mig; det aflägsna sorlet af floden var det enda ljud, som mitt öra kunde uppfatta. Hvilken motsats mellan denna afton, och de dagar jag upplefvat under de nyss förflutna månaderna.

Med en känsla af vemod återtog jag min väg, som nu började blifva allt brantare och mörkare, genom de djupa skuggorna från de omgifvande träden. Vi underläto ej att iakttaga en nödig försigtighet, ty vi visste att trakten hvimlade af marodörer, förlupna soldater och trosskuskar, och man hörde dagligen berättelser om mord och plundring. Fullkomligt beredda på allt ryckte vi således framåt, under det att trakten blef allt vildare, och skuggorna tilltogo.

Plötsligt afbröts den djupa tystnaden af ett gällt nödrop, derpå följde ännu ett hjertslitande skri om hjelp. Vi svarade med ett ljudligt „hallo", och störtade framåt så fort som möjligt. Ropen hade nu upphört, men det låg någonting gräsligt i denna tystnad som omgaf oss. Vi påskyndade våra steg, och framkommo slutligen till ett öppet ställe, der en upprörande syn mötte våra blickar.

Helt nära vägen befunno sig tvenne fruntimmer, af hvilka den ena sökte understödja den andra, som låg afsvimmad på marken. Längre bort skymtade tvenne karlfigurer, hvilka flydde inåt skogen.

Min ordonnans lade genast geväret till kinden och sände dem en kula, men utan synbar verkan, ty de försvunno snart, under det jag skyndade fram till de båda fruntimmerna. Den plötsliga öfvergången från fruktan till hopp tycktes öfverväldiga den unga dam som understödde den afsvimmade, ty hon vacklade då jag närmade mig.

Jag hastade att understödja henne, men med en afvärjande åtbörd pekade hon på sin ännu sanslösa väninna. Jag framtog min fältflaska och lutade mig ned öfver den hvitklädda gestalten. Den lätta halmhatten hade fallit af henne; och jag såg ett blekt ungdomligt ansigte med fina reguliera drag, omgifvet af ljusbruna lockar. Blod sipprade från hennes hufvud ned på den blottade runda skuldran. Jag fuktade hennes bleka läppar med några droppar vin, och upplyfte sakta hennes förtjusande hufvud för att undersöka såret. Hela nedra delen af det venstra örat var söndersliten; de barbariska skurkarne hade

plundrat de båda flickorna på deras ringar och schalar, men skrämda af vårt svar på de första nödropen, hade de i brådskan bortryckt det ena örhänget från den stackars afsvimmade flickans öra. Efter några ögonblick började en svag rodnad sprida sig öfver de bleka kinderna, en djup suck häfde hennes bröst; nu öppnade hon långsamt sina stora ögon och fästade på mig en förvirrad orolig blick. I detsamma kastade den andra flickan sina armar omkring hennes hals, snyftande:

„Gud ske lof du lefver Berthchen! Se der vår räddare“, fortfor hon visande på mig, „låt oss tacka honom.“

Det var en ganska romantisk belägenhet för den unge tjugofyraårige officeren! Dessa unga vackra flickor, helsande mig som deras befriare, månskenet, den dunkla skogen — allt bidrog att fylla mitt hjerta med hänförelse och ömhet. Den vackra Berthchens ögon voro så strålande, och hvilket förhållande kan väl vara mera egnadt att närma unga personer till hvarandra, än det mellan räddaren och den räddade.

Jag sade dem att jag var en svensk officer, just på väg till slottet Siegburg, der jag var inqvarterad hos en jägmästare von Grünow, men jag anhöll att först få eskortera dem till deras hem.

„Min syster och jag emottaga med tacksamhet ert ädelmodiga anbud“, svarade nu den vackra Berthchen, „ty slottet Siegburg är vårt hem, och vi äro jägmästare von Grünow’s döttrar. Hvarken vår far eller vi“, tillade hon rodnande, „skola någonsin glömma denna afton.“

Den blick som åtföljde dessa ord har jag sedan dess aldrig förgätit. Mitt hjerta värmes ännu vid minnet deraf. Underrättelsen att jag hade räddat min tillkommande värds döttrar, bidrog att ännu mera öka mitt intresse för mina täcka skyddslingar.

Då Berthchens lilla misshandlade öra blifvit förbundet så godt sig göra lät, återtogo vi vägen till slottet, sedan jag först återskickat furiren till byn. Berthchen och Annchen berättade mig nu, att de hade besökt en väninna nere i dalen och voro på hemvägen, då de öfverföllos och utplundrades af marodörerna. Jag fann snart att de båda flickorna ägde både bildning och lätthet att uttrycka sig, och innan kort var ett lifligt samtal i full gång. Min raske Lans utgjorde eftertruppen och bespejade noga hvarje trädstam och buske.

Slutligen togo vi af på en biväg, och framför oss utsträckte sig en allé af sekelgamla ekar, bortom hvilken jag kunde urskilja de mörka massorna af en ofantlig byggnad. Ett par höga jerngrindar slutade allén, och nu låg en vidsträckt borggård framför oss, hvilken bildade en rectangel, hvars ena långsida upptogs af det fyra våningar höga slottet. Dess långa fasad slutade på båda sidor i ett torn, som reste sig tre våningar öfver den mellanliggande byggnaden.

Vinkelrätt mot slottet lågo tvenne flyglar i modern byggnadsstil, och borggårdens fjerde sida utgjordes af ett högt jernstaket. Både slottet och högra flygelbyggnaden tycktes vara obebodda, men i den venstra glimmade ett inbjudande ljussken genom fönsterrutorna. Den djupa tystnaden afbröts endast

af det enformiga plaskandet af en vattenkonst i midten af borggården, hvarifrån vattnet, gnistrande som paljetter i månskenet, nedstörtade uti en cirkelrund basin.

Jag märkte nu att fönsterrutor fattades på flera ställen i den stora slottsbyggnaden, och att gräs frodades mellan stenläggningen på borggården. Det hela liknade en minnesvård, hvarpå tiden ristat sin grafskrift öfver en hänsvunnen storhet. Jag hade likväl ej tillfälle till noggrannare observationer, ty mina följeslagarinnor hastade framåt mot den upplysta flygeln. En högvext man med stora grå mustacher trädde i detsamma ut ur förstugudörren, de båda flickorna skyndade i hans utbredda armar, och efter några ögonblick befann jag mig i kretsen af denna älskvärda familj, emottagen snarare som son än som fremling.

II.

Jägmästare von Grünow tycktes vara en värdig ättling af dessa ädla borgherrar, hvilkas boningar fordom stodo öppna för hvarje resande; der oskulden och den förtryckte beskyddades, samt der manligt allvar och hjeltemod parades med det finaste galanteri. Enkling sedan flera år tillbaka, bestod hans familj endast af hans tvenne döttrar, Anna och Bertha, samt en svägerska, enka efter en vid Jena stupad Preussisk officer. Den varmaste kärlek och sympati tycktes förena denna familj, oaktadt dess med-

lemmar tydligt visade de mest skiljaktiga lynnen och karakterer. Familjefadren sjelf tycktes vid första ögonkastet utgöra en verklig typ af mannakraft, men man märkte snart att han gerna hängaf sig åt denna böjelse för mysticism, som så ofta förekommer hos tyskarne. Annchen, den äldsta dottern, var en högvext brunett; hennes stolta panna bar prägeln af allvar och okufligt mod, och ur hennes stora mörka ögon strålade förstånd och godhet. Hon tycktes äga ett stort inflytande inom familjen.

Bredvid sin höga majestätiska syster föreföll Berthchen som ett det aldra täckaste och älskligaste barn. Glädjen strålade ur hennes blå ögon och lekte kring hennes lilla mun, ehuru ett uttryck af smärta, en följd af hennes nyss erhållna blessyr, nu kastade en skugga öfver de fina dragen. Jägmästarens svägerska, majorskan von S., var ett af dessa fruntimmer, hvilka vid första ögonkastet uppväcka intresse. Den svartklädda gestalten och det bleka ansigtet, öfver hvilket låg ett outsägligt rörande uttryck af melankoli, framkallade en känsla af deltagande och vördnad. Hon hade helt och hållet egnat sin rika erfarenhet och djupa bildning till sina systerdöttrars uppfostran.

Sedan vi druckit thé, aflägsnade fruntimmerna sig för att vidtaga förberedelser till supéen.

Jägmästaren och jag sutto således för oss sjelfva framför den flammande brasan med en butelj ypperligt Johannisberger framför oss. Vårt samtal rörde naturligtvis dagens frågor, den nya framtid som tycktes förestå Europa och sannolikheten af Napoleons fall.

„Vet ni herr löjtnant“, fortfor jägmästaren i det han fyllde glasen, „hvad som nästan lika kraftigt som edra tappra soldater skall bidraga att störta Napoleon? — Jo just de hemliga sällskaperna. Ni ler misstroget, men jag försäkrar er att det knappast gifves en ruin i vårt land, som ej på sednare tider varit skådeplatsen för dessa hemliga sammankomster.“

„Jag har visserligen hört talas om edra hemliga sällskaper, men jag anser dem endast såsom ett nödvändigt och oskadligt resultat af den tyska ungdomens böjelse för det hemlighetsfulla.“

„Ni begår häruti samma misstag som Napoleon, hvilken dock borde hafva insett, att kulan vid Regensburg och knifven vid Schönbrunn ej riktades endast af individen.“

„Napoleon är fatalist.“

„Så mycket värre för honom; han skall snart nog se sig likt flugan omspunnen af ett nät, som han ej mäktar sönderslita. En skål för våra vapens framgång och en ärofull fred.“

„Ni tyckes emellertid ej haft mycket ondt af kriget; jag är kanske den första militär som under fälttåget legat inqvarterad på ert slott?“

„Ja ni har verkligen rätt; vår lilla dal har hitintills sluppit lyckligt undan, ty jag räknar ej några våldsamheter, begångna af marodörer; men jag får upplysa er om, att denna gamla borg alldeles icke tillhör mig.“

„Jag kunde aldrig tro annat än att ni var borgherrn sjelf, men tillåt mig då fråga, hvem som äger denna dystra qvarlefva från förflutna sekler?“

„Godset tillhör furst Siegburg, en urgammal österrikisk familj, af hvilken jag arrenderar egendomen på ganska fördelaktiga vilkor. Som den furstliga familjen ej på många år bebott, eller ens vill bebo slottet, har jag fått befallning att endast vidtaga de oundgängligaste reparationerna. Slottet står öde, många underliga historier äro i omlopp rörande detsamma, och säkert är att det varit skådeplatsen för gräsliga scener.“

Här afbröts vårt samtal af fruntimmerna, som nu inträdde. Den gamle von Grünow drog ned Berthchen på sitt knä, i det han med faderlig ömhet undersökte hennes lilla blessyr, under det de öfriga ordnade sina sysaker omkring divansbordet. Vid åsynen af denna familjescen kände jag mig både rörd och lycklig; en mängd ljufva minnen genomströmmade mitt bröst. Ända sedan 1808 hade jag tillbragt större delen af mitt lif i fält. Bivuakelden, tältet och compagniet, se der mitt hem och min familj. Faran och jag voro gamla bekanta, men här märkte jag att en ny fara hotade, den nemligen att förlora mitt hjerta. Den blinde Amor besegrar ofta den väldige Mars. Majorskan von S. måtte hafva märkt en del af hvad som föregick i mitt inre, ty hon yttrade med sin ljufva musikaliska röst:

„Ni tänker på ert aflägsna hem, herr löjtnant, men kom ihåg att ni i dag förvärfvat er ett nytt hem vid Siegflodens strand.“

Annchen hade emellertid framsatt en fåtölj och bad mig taga plats. Jag hade svårt att visa mig fullkomligt lugn då jag svarade:

„Aldrig skall jag glömma detta nya för mig redan så dyrbara hem. Hvarför lärde jag känna er endast för att inom några timmar åter skiljas från er, måhända för evigt.“

„Säg ej så, min svenske vän“, inföll nu jägmästaren, „om några månader ha vi kanske fred, och då får ni ej glömma Siegburg.“

Berthchen upplyfte nu sitt lilla hufvud och i det hon med ett visst trots skakade lockarne tillbaka, fästade hon på mig en klar strålande blick.

„Ni talar om att skiljas från oss för evigt, men jag ser på er panna tecknet till ett långt ärofullt lif, och ni uppoffrar nog några dagar deraf åt edra vänner här.“

Vid åsynen af det sköna ansigtet, med sitt skälmaktiga uttryck kände jag lugn och förtröstan återvända till mitt hjerta, då jag svarade:

„Sköna Sibylla! jag tackar er för en spådom, som så fullkomligt motsvarar mina önskningar.“

Läsaren tycker måhända att jag alltför mycket sysselsätter mig med denna familj, men dessa flydda ögonblick utgöra några af de ljufvaste erindringarne från en lång ödesrik lefnad. Gubbens enda sanna njutning är ju minnet.

Emellertid hade samtalet för ögonblicket afstannat. Jägmästaren som märkte det, och ville gifva tankarne en annan riktning, sade nu:

„Då ni inträdde, samtalade vår svenske vän och jag om det gamla slottet. Ingen af oss känner dess historia bättre än Annchen; berätta oss densamma, min älskling.“

Annchen riktade småleende sina mörka ögon mot mig, sägande: „Ni är krigare och har upplefvat förfärliga scener, men måhända har detta slott bevittnat ännu rysligare tilldragelser. Måtte er sömn i natt ej oroas af hemska drömmar, sedan jag uppfyllt min fars önskan.“

Jag försäkrade henne att jag ämnade sofva den rättfärdiges sömn, och hon började:

„De äldsta urkunder vi känna om slottet Siegburg gå tillbaka till slutet af femtonde seklet. På 1470-talet ägdes det af en fröken von Dornheim, sista ättlingen af en ädel slägt. Man berättar mycket om denna dams skönhet och allvarliga, nästan manliga väsende. Hon är i slottets historia bekant under namnet „stamfrun“, ty från henne härstammar den nuvarande furstliga ätten Siegburg. Många ädla baroner och grefvar täflade om den sköna och rika frökens hand, men hennes val föll på en fattig dock ryktbar riddare, Leopold af Siegburg. Deras äktenskap blef lyckligt och välsignades med två söner, Leopold och Guntram. Omkring 1490 dog den ädle Leopold, och efterlemnade sin sörjande maka och sina två söner. Dessa vexte upp till tvenne ståtliga, men hvarandra fullkomligt olika ynglingar. Leopold, den äldste, hade ärft sin faders ädla och ridderliga sinne; den dystre och slutne Guntram deremot liknade ett åskmoln, ty den minsta anledning uppväckte ofta hos honom en vrede, hvars utbrott voro förfärliga. Förgäfves bemödade sig hans ädla moder, med tillhjelp af slottets biktfader, att stäfja detta förfärliga lynne, som med åren tycktes tilltaga i våldsamhet.

Emellertid var de båda ynglingarnes uppfostran slutligen fullbordad och det återstod dem endast att söka vinna riddarvärdigheten. De lemnade fäderneborgen och deltogo, under kejsar Maximilian I, i fälttåget mot Edsförbundet, som slöts år 1499 med erkännande af Schweitzer-landets oberoende. De återvände nu såsom riddare till slottet Siegburg, men Leopold hade derjemte erhållit titeln af baron. Detta var troligen första grunden till Guntrams afundsjuka, hvilket den bekymrade modern snart upptäckte. Bland de festligheter, som tillställdes för att fira de båda brödernas hemkomst, var äfven ett tornerspel, vid hvilket den ädle Leopold såsom segrare emottog priset af den sköna fröken Gertrud af Waldecks händer. Bitter harm öfver denna Leopolds nya framgång uppfyllde Guntrams hjerta och denna harm uppflammade snart till ett gränslöst raseri, då Leopold kort derefter hemförde den sköna Gertrud som sin husfru. Den olycklige älskade sin broders hustru med hela styrkan af sin våldsamma natur. Straxt efter förmälningen drog han med en förbannelse bort från fäderneborgen, rufvande på hämnd.

Han inneslöt sig på slottet R—stein, och en lång tid var den „svarte“ Guntram nejdens fasa. År förflöto, och Gertrud hade redan skänkt sin lycklige make tvenne söner och en dotter. Den vördade „stamfrun“ lefde ännu och endast Guntrams oförsonliga hat var det moln, som skymde denna lyckliga familjs himmel. En natt vaknade slottet Siegburgs innevånare vid vapenbrak och tumult. En ursinnig skara, anförd af en riddare i svart rustning, hade

öfverrumplat borgen och nedhögg allt som kom den i vägen.

Leopold hade knappt hunnit hoppa ur sängen och fatta sitt slagsvärd, förr än dörren till sofgemaket uppstöttes och den svarte riddaren instörtade med en fackla i ena handen och svärdet i den andra. Leopold skyndade emot honom. Ett kraftigt hugg afskar remmarne på den okände röfvarens hjelm och blottade Guntrams dystra, förvridna ansigte. Vid denna syn ryggade Leopold tillbaka; Guntrams svärd höjdes hotande. Den ädla Gertrud kastade sig i detta ögonblick mellan hugget och sin make. I nästa ögonblick sjönk hon död till golfvet och lik en sårad tiger framstörtade nu Leopold. Innom få ögonblick låg äfven han död bredvid sin maka på det blodbestänkta golfvet.

Med stel blick betraktade mördaren sina offer, då en högtidlig stämma träffade hans öra. Han vände sig om och såg sin moders hvitklädda gestalt, hvilken pekade mot dörren, i det hon långsamt yttrade:

„Gå, brodermördare! Jag känner dig ej mer! Gå eller gif mig döden. Förbannad vare du i tid och evighet.“

Med ett vansinnigt skratt flydde den förbannade ur rummet och inom kort hade den vilda skaran lemnat slottet.

Många år förflöto. Guntram, som blifvit bannlyst, tycktes hafva försvunnit, ty han hördes aldrig mera utaf.

De mördades barn uppfostrades hos slägtingar, men den gamla stamfrun lefde ännu länge ensam

med ett par trotjenare i slottet. Man berättar att hon efter den ohyggliga natten aldrig log eller talade till någon — hon liknade en staty. Slutligen dog hon vid ovanligt hög ålder och allt sedan dess har slottet endast tidtals varit bebodt. Man påstår, att hvarje Fredags natt kl. 12 visar sig stamfruns skepnad i det rum, der hon förbannade brodermördaren och detta rum kallas än i dag „stamfruns“ rum. Dessutom anses det förebåda en oundviklig olycka för den som sett ljus skimra genom fönsterna till det vanryktade rummet.“

Här slutade Annchens berättelse, hvilken gjorde ett visst intryck på mig. Jag hade alltid älskat faran och det hemlighetsfulla, men ännu hade jag ej upplefvat ett så kalladt spökäfventyr. Här erbjöd sig ett tillfälle dertill, så mycket lämpligare som det just nu var en Fredags afton. Måhända var äfven en viss portion fåfänga driffjädern till det beslut jag i tysthet fattade. Berthchen, som märkte min tankfullhet, frågade skälmaktigt:

„Jag tror att de hemska drömmarne redan börjat hemsöka löjtnanten?“

Jag förklarade att berättelsen hade lifligt intresserat mig och att jag kände ett oemotståndligt begär att skåda det inre af den dystra boningen. Min artige värd erbjöd sig att beledsaga mig och fruntimmerna förklarade sig äfven beredda att åtfölja oss. Annchen utnämndes till vår cicerone och innan kort var vår lilla trupp i ordning, föregådd af Lans och en gammal trotjenare, hvilka buro ett par flammande facklor.

Vi passerade den af månen klart upplysta borggården och nalkades nu målet för vår vandring, hvilket låg framför oss mörkt och hotande likt en ofantlig jätte, som tycktes stirra på oss med hundradetals ögon. En hög stentrappa förde upp till slottsportarne, öfver hvilka familjen Siegburgs vapen, ett vildsvinshufvud omgifvet af åtskilliga emblemer, uthugget i sten grinade emot oss. Slutligen öppnade en ofantlig nyckel de tunga ekportarne. Det härigenom förorsakade dånet upprepades af ekot från hvalf till hvalf, till dess det slutligen dog bort med ett ljud liknande vindens i skogen, då han skakar granarnes toppar. En kall, fuktig luft strömmade emot oss och några flädermöss flaxade omkring, uppskrämda af fackelskenet. — En obeskrifligt hemsk känsla smög sig öfver oss; jag kände Berthchen, som stödde sig mot min arm, skakas af en lätt rysning, ja till och med min tappre Lans instufvade en tuggbuss nummer två. De ord vi vexlade uttalades ofrivilligt med låg, undertryckt röst.

Vi genomvandrade sålunda en mängd salar och gemak, som alla saknade möbler, med undantag af ett och annat ofantligt skåp eller några svartnade stolar. Öfverallt herrskade tystnad och förgängelse. Fönsterrutor saknades på många ställen och de sönderrifna tapeterna fläktade af och an i luftdraget. Genom en kraftig ansträngning lyckades jag emellertid besegra den klenmodighet, som tryckte mig. Jag nästan blygdes för en oro, framkallad af nakna väggar, läderlappar och minnet af en forntida tilldragelse.

Vi hade nu genomströfvat bottenvåningen och gingo uppför den breda stentrappan som förde till andra våningen, men emedan denna blef skådeplatsen för mitt nattliga äfventyr, nödgas jag litet omständligare beskrifva den. Vi befunno oss i en rymlig hvälfd förstuga, som uppbars af massiva stenpelare. Midt framför oss och på hvardera sidan befunnos dörrar, som ledde till det inre af våningen. Vi inträdde till venster uti en ofantlig sal, hvars midt intogs af ett stort ekbord. Här och der kring väggarne stodo tunga fåtöljer med trasiga öfverdrag. Gipsen i taket hade på flera ställen lossnat och högar deraf betäckte bordet. Några stålhufvor, ett harnesk och en stridsklubba lågo kastade i ett hörn. Annchen upplyste att detta var riddarsalen. Derefter genomgingo vi trenne rum, hvarest likasom i riddarsalen några stolar prydde väggarne. Slutligen uppnådde vi ett halfcirkelformigt tornrum, hvarest en stor säng med trasiga omhängen mötte våra blickar. På väggen mellan de båda djupa fönsterna, som hade utsigt åt borggården, hängde ett af tid och dam svartnadt porträtt.

„Här“, sade vår älskvärda cicerone, „begick Guntram brodermordet; der är sängen der makarne hvilade, och detta porträtt är stamfruns, efter hvilken äfven rummet kallas stamfruns rum.“

Annchen hade tystnat, men de bortdöende ljuden af hennes röst dallrade ännu genom rummet lik en andesuck från det förflutna.

Vår uppmärksamhet riktades nu på porträttet, som föreställde en medelålders dam i kroppsstorlek.

Hennes ansigte var utmärkt skönt, men uttrycket deruti kallt och nästan strängt. Mig föreföll det som om taflan framställde en Junostaty iklädd en drägt från fjortonhundratalet. Ju mer jag betraktade henne, desto dystrare förekommo mig hennes anletsdrag, till dess jag tyckte de antogo ett nästan hotande uttryck. Jag vände mina ögon mot Berthchen, för att genom åsynen af hennes täcka ansigte förskingra det pinsamma intrycket af porträttet, och märkte nu med oro att hennes kinder glödde och att kring hennes lilla mun låg ett uttryck, som antydde kroppslig smärta. Jag hade glömt hennes blessyr, hvilken jag betraktat med en soldats öga. På mitt förslag begåfvo vi oss således tillbaka, och det var med en känsla af verklig njutning, som vi åter inandades den friska qvällsluften och hörde de tunga slottsportarne dånande tillsluta sig bakom oss.

III.

Straxt efter vår återkomst serverades supéen, emedan jag skulle bryta upp redan kl. 7 följande morgon. Fruntimmerna drogo sig snart derefter tillbaka, sedan vi kommit öfverens att uppskjuta afskedet till följande dagen. Jägmästaren och jag voro således åter allena. — Först nu framställde jag till honom mitt fasta beslut, att med hans tillåtelse tillbringa natten uti slottet i stamfruns rum. Han tycktes öfverraskad, men svarade småleende:

„Förlåt gubbens fritalighet, men på ert förslag känner jag igen det ungdomliga öfvermodet att blindvis störta sig i faran. Jag tager nu ej i betraktande möjligheten af en öfvernaturlig hemsökelse, men jag har mina skäl att tro slottet vara ett gömställe för marodörer, hvilka i natt ofelbart skulle mörda och plundra er.“

„Fiender af kött och blod är jag alltför van vid för att frukta, men jag känner en oemotståndlig lust att med egna ögon skåda hvad man kallar en gengångare. Jag anhåller således, att ni ville låta bädda den stora sängen i det beryktade rummet och upptända en brasa i spiseln.“

Den gamle, som såg att mitt beslut stod fast, gjorde ej några vidare invändningar, utan vidtog genast de nödiga åtgärderna. Ett par pigor, eskorterade af Lans och den gamle betjenten, begåfvo sig bäfvande upp i slottet, under åtskilliga mindre smickrande funderingar rörande den fremmande officerns förstånd.

Jag erfor emellertid en ganska underlig känsla. Det var ej fruktan, utan snarare en feberaktig oro, som höll hela mitt nervsystem i en oupphörlig spänning. Det finnes ingen mensklig varelse, som ej bär inom sig en viss mottaglighet för det öfvernaturliga. Denna mottaglighet, ofta i barndomen stegrad till fruktan, undanthänges dock genom uppfostran och de fysiska krafternas utveckling. Den utplånas likväl aldrig fullkomligt, och det behöfs blott en helt ringa omständighet för att väcka den slumrande vidskepelsen till nytt lif. Amsagorna skymta förbi i min-

nets spegel; man ler åt dem, men den känsla som framkallade dem låter ej bortresonera sig.

Slutligen inträdde Lans och rapporterade att allt var i ordning. Jägmästaren ville sjelf ledsaga mig till ort och ställe och vi begåfvo oss således i väg, sedan jag medtagit mina ypperliga, bepröfvade pistoler. Åter genomgingo vi den dystra förstugan, stego uppför trappan, der hvarje fotsteg framkallade ett doft eko, och befunno oss slutligen i stamfruns rum. Här flammade en brasa i den stora spiseln, tvenne vaxljus brunno på ett nyss ditflyttadt bord, och den ofantliga uppbäddade sängen såg ganska inbjudande ut. Jag vände mig nu till Lans, som stannat vid dörren, rak och stel som en stång, under det den gamle betjenten sysslade i rummet.

„Nå min käre Lans; du får tillbringa natten hur du kan — på ett par stolar — det blir ändå alltid beqvämare än bivuaken."

Det var roligt nog att se den tappre bussens synbara ängslan då han svarade:

„Gud bevare löjtnanten! skall jag således stanna här i natt?"

„Ja, jag tänkte det, men har du kanske något att säga, så sjung ut, gamle buss!"

„Gud bevare löjtnanten! Jag har aldrig varit rädd i min dar, hvarken för fransoser eller ryssar; men sådant der otyg, som man inte kan skicka en kula eller ge ett ärligt bajonettstyng —"

„Jaså, jag ser hur det är; du har fått öronen fullproppade med historier om gastar och spöken, men du har väl ej glömt dina böner om det kniper."

„Jo nådi löjtnanten, skam till sägandes nästan hvart enda fnask, så jag skulle ta mig ut som en soldat utan gevär och patroner.“

„Nå så får du väl ligga der nere i flygeln då, men kom ihåg att reveljen går klockan half sex.“

Ett dundrande ställningssteg och ett „Gud bevare löjtnanten“, som utsades med en ton af ofantlig belåtenhet, tolkade tacksamheten hos min ordonnans. Jägmästaren yttrade derefter:

„Jag önskar er nu en god natt; kom ihåg att i händelse ni blir angripen, skola mina drängar och jag vid första pistolskottet genast skynda till er undsättning — och skyll er nu sjelf“, tillade han småleende.

Jag skakade den redlige mannens hand och han lemnade mig, ledsagad af den gamle betjenten och min ordonnans. Jag hörde huru ljudet af deras steg bortdog allt mer och mer, till dess slutligen ett åsklikt dån, som genomdallrade den ödsliga byggningen, förkunnade att slottsportarne tillslötos bakom dem. Allt försjönk derefter i den djupaste tystnad, och jag befann mig nu ensam, — omgifven af det förflutnas minnen och den nuvarande förgängelsen. En lång stund förflöt. Jag såg på klockan, hon visade nio. Skenet från spiselden och vaxljusen spred ett klart skimmer öfver rummet och det mörka bistra porträttet, framför hvilket jag stannat. Jag sökte förgäfves bekämpa de bilder, som efter hand framkallades af min. upphetsade inbillningskraft.

Det fladdrande eldskenet gaf derjemte ett uttryck af rörlighet åt stamfruns stränga drag. Jag satte

mig ned och tog en bok; men jag läste mekaniskt, utan att förstå innehållet. Plötsligt sprang jag upp; min hörsel, skärpt ända till ytterlighet, hade uppfattat en aflägsen klagan eller rättare sagt ett qvidande, som än aftog än åter blef starkare. Jag stod några ögonblick obeslutsam, men jag erinrade mig nu att fönsterrutor fattades på flera ställen i slottet och snart öfvertygades jag, att det endast var vinden som frambragte dessa ljud. Emellertid ryckte mig denna tilldragelse ur mina vidskepliga grubblerier. Jag började öfvertänka mitt läge och de medel till sjelfförsvar, som stodo mig till buds. Först undersökte jag noggrannt min sängkammare, hvilken som ofvan är nämndt var ett tornrum; och jag öfvertygade mig, att den hade blott en enda ingång. Derefter gick jag ut i de yttre rummen, för att tillstänga dörrarne. Jag märkte nu först att de alla saknade lås. För att likväl kunna tillsluta dem, uppstaplade jag framför hvarje dörr alla de lösa föremål, som funnos i rummen. Jag kände mig derefter helt trygg, ty jag kunde ej nu försåtligt öfverraskas under sömnen. I fall någon sökte öppna dörrarne, som alla gingo inåt, måste bullret af de nedstörtande möblerna ovilkorligen väcka mig. Slutligen barrikaderade jag på samma sätt min sängkammardörr, lade pistolerna och den blottade sabeln på bordet bredvid sängen, samt begaf mig derefter till hvila.

Efter gammal vana tog jag en bok och märkte nu att jag kunde läsa med intresse. Den onaturliga öfverretningen i mina nerver hade gifvit efter. Jag

läste länge, men slutligen började sömnen tynga mina ögonlock. Nu föll mig likväl en annan tanke i hågen; borde jag släcka ljusen eller låta dem brinna? I sednare fallet kunde de lätt antända de vida omhängen som omgåfvo sängen. Jag borde således släcka dem. Tänkt och utfördt. Glöden efter den utbrunna brasan kastade blott ett svagt sken öfver golfvet närmast spiseln; hela den öfriga delen af rummet var nu försänkt i det djupaste mörker, ty månen hade dolt sig bakom en tät molnslöja. Jag genomlefde i tankarne ännu en gång aftonens tilldragelser. Jag såg Berthchen utsträckt på marken, lyssnade till Annchens berättelse, såg stamfruns stränga ansigte; derefter förblandades dessa bilder med hvarandra, tröttheten tog ut sin rätt och jag insomnade djupt och lugnt.

Ett uthållande förfärligt brakande, som om hela slottet hade nedstörtat, väckte mig ur denna vederqvickande sömn. Yrvaken satte jag mig upp i sängen och grep en pistol. Djupt mörker omgaf mig. Det af ekot hundradefallt upprepade dånet upphörde slutligen och grafvens tystnad herrskade ånyo. Återigen fyllde ett förfärligt dån de öde korridorerna och gemaken, hvarefter tystnaden åter rufvade öfver den stora byggnaden. När detsamma åter upprepades, fann jag att ljudet närmade sig mitt rum och insåg nu att de barrikerade dörrarne blifvit uppsprängda. Den annalkande faran återgaf mig mod och beslutsamhet.

Jag sprang upp, påtog min nattrock och afvaktade, sittande på sängkanten, hvad som komma skulle.

För fjerde gången dånade det genom hvalfven och jag hörde tydligt huru möblerna framför dörren till rummet utanför mitt sofgemak slungades i golfvet. Derefter nalkades tunga steg min sängkammardörr. Ett ögonblicks andlös väntan — och nu flög den brakande upp.

Har ni någonsin antändt nikt och sett det sken som då utvecklas? Ungefär likartadt var det blekröda skimmer, som nu ögonblickligen uppfyllde rummet, och vid denna matta belysning såg jag framför dörren en orörlig, jättelik skepnad, utan hufvud och med ett brinnande klot under venstra armen. Jag hade rest mig upp, men vid denna onaturliga syn ryggade jag ofrivilligt tillbaka.

Jag samlade emellertid allt mitt mod och ropade: „Werda?“ Intet svar; samma orörlighet och tystnad. Jag riktade nu pistolen mot skepnadens bröst och ropade ännu en gång:

„Werda? svara, eller är du död!“

Hanens knäpp då den spändes tycktes utöfva ett magiskt inflytande, ty en dof röst svarade:

„Gud bevare nådig löjtnanten! det är N:o 54 Lans, som har order från hufvudstyrkan till nådig löjtnanten.“

„Hvad skock millioner granater karl“, utbrast jag, „hur ser du ut och hvarför svarar du inte? En sekund till och du hade varit död.“

„Gud bevare löjtnanten“, återtog den sorgliga skepnaden, „jag har varit anfallen af sjelfva hin håle; stolar och bord hafva blifvit vräkta öfver mig; men tjensten går framför allt.“

Jag märkte nu att den stackars karlen hade dragit kapotten upp öfver hufvudet och satt den runda lyktan under armen i det han blindvis marscherat framåt.

Jag hade svårt att hålla mig allvarsam, då jag återtog:

„Du är en kruka, min käre Lans; det trodde jag dig ej om; jag har ju sjelf uppstaplat stolarne framför dörrarne för att ej blifva öfverraskad. Tag nu hit orderna.“

De innehöllo befallning att jag med min trupp skulle stanna der jag befann mig, för att invänta den bataljon, från hvilken jag var detacherad. Sedan jag skrifvit några rader härom till befälhafvande underofficern nere i byn, affärdade jag Lans med order att väcka mig klockan 7. Derefter barrikaderade jag åter dörrarne, såg på klockan, som visade två, och begaf mig åter till hvila. Ingenting störde denna gång min sömn, hvarur jag uppväcktes klockan 7 på morgonen af Lans på samma bullersamma sätt som under natten.

Morgonen var herrlig. Mitt hjerta klappade högt af fröjd, vid tanken på att få tillbringa några dagar i den förtjusande Berthchens närvaro. Jag insåg väl, att det deltagande jag erfor för henne skulle innan kort öfvergå till verklig kärlek, men jag beslöt att om så inträffade, skulle jag göra allt för att dölja denna känsla. Jag ansåg mig ej böra ingå en förbindelse (man ser att jag ej saknade tillförsigt), som så lätt åter kunde upplösas af första fiendtliga kula. Under dessa lofvärda betraktelser slutade jag

min klädsel och begaf mig ned till kaffebordet, der jag fann hela familjen redan församlad.

Jag märkte genast, att fruntimmerna hade reda på hvarest jag tillbragt natten. Jag antog en för tillfället passande något högtidlig uppsyn och helsade dem nu alla samteliga från stamfrun. Detta var att bryta isen; jag öfverhopades med en mängd frågor, sjelfva jägmästaren tycktes lifligt intresserad. Berthchen, som serverade kaffet, ropade med en förtjusande min af otålighet:

„Om ni ej skyndar att berätta något om ert rendez-vous, så får ni till straff kallt kaffe.“

Jag skildrade således ofvannämnde tarfliga äfventyr, hvilket framkallade ett allmänt skratt på den stackars Lans bekostnad.

Fem dagar förflöto så hastigt, som om de varit lika många minuter. All den tid tjensten lemnade mig öfrig, tillbragte jag i kretsen af den älskvärda familjen. Hvad jag förutsett, hade äfven inträffat. Jag älskade Berthchen med den varmaste, uppriktigaste kärlek, men trogen min föresats hade jag så mycket som möjligt sökt dölja denna känsla. Fåfänga försök! Qvinnorna äro i detta fall alltför skarpsynta. Middagstiden den sjette dagen inryckte den jägarbataljon, hvilken jag tillhörde, i byn. Alla officerarne inbjödos genast af jägmästaren att intaga middag på slottet. Detta var således den sista dagen jag skulle få njuta lyckan af den älskades närvaro, ty redan följande morgon skulle vi bryta upp. Denna tanke gjorde mig dyster och fåordig, oaktadt det muntra sällskap, hvaruti jag befann mig. De

unga officerarne, mina kamrater, visade de vackra systrarne oförtäckt sin beundran. Anekdoter från kriget, glada infall och skålar omvexlade med hvarandra, men jag märkte med hemlig glädje, att hvarken de lifliga samtalen eller de unga eleganta officerarnes artigheter kunde skingra den sky af svårmod, som hvilade öfver Berthchens fina drag. Mina kamrater observerade äfven denna vår ömsesidiga förstämning, men de hade för mycken takt att tillåta sig ens den minsta anspelning. Slutligen bröt den muntra skaran upp, och jag befann mig åter ensam med dessa för mig så dyrbara vänner. Emedan jag i god tid följande morgon måste vara nere vid byn, der högqvarteret nu var förlagdt, nödgades jag redan denna afton taga afsked af familjen.

Jag förbigår denna scen, vid hvilken jag hade all möda att ej förlora fattningen. Jag yttrade härvid till jägmästaren:

„Om jag öfverlefver slutet af fälttåget, så bereder jag er på att jag återvänder hit, emedan jag då har en sak af högsta vigt för mig att meddela er."

Den gamle smålog, i det han svarade:

„Hvad ert ärende än må vara, så kom ihåg att mitt hus städse står er lika öppet, som om ni vore min son. Och nu farväl. Gud ledsage er."

Mitt öga sökte Berthchen, hon tycktes hafva förstått min mening, ty det nedslagna ögat och den purprade kinden förrådde henne.

Jag vågade ej qvarstanna längre; ännu en gång betraktade jag dessa för mig så dyrbara vänner och skyndade derefter upp på mitt rum. Det första

föremål, som der mötte mitt öga, var ett till mig adresseradt litet paket, hvilket jag genast öppnade. Det innehöll en medaljong af guld, hvarpå stod ristadt: „Annchen med Berthchen.“ Inuti densamma lågo tvenne hårlockar. Denna medaljong har sedan dess aldrig lemnat mig.

IV.

Det ingår ej i denna lilla berättelses plan, att skildra den sednare delen af 1813—14 års fälttåg, så mycket mindre, som svenska arméen ej tog någon särdeles verksam del deruti. Napoleon hade afsagt sig kronan den 7 April 1814, och från Paris, dit jag såsom adjutant åtföljt general W., skyndade jag nu tillbaka till slottet Siegburg, efter att hafva erhållit några veckors permission. Det hjertliga emottagande jag rönte, bestämde mig att utan tvekan framställa ändamålet med mitt besök. Af den rodnande Berthchens läppar erhöll jag snart bekräftelse på min lycka. Återstod nu gubben, jägmästaren. Jag framställde för honom öppet och utan omsvep mitt ärende, „men“, tillade jag, „det är min pligt att underrätta er, att jag är fattig och ej ännu på några år kan hoppas komma i en oberoende ställning.“

Den gamle svarade välvilligt:

„Genom ert yttrande vid vårt afsked var jag förberedd på hvad jag nu hört. Jag gör måhända orätt uti att genast svara en fremling, hvilken jag

ej känner närmare, på ett så vigtigt ärende, men jag tycker om er och er uppriktighet. Hvad förmögenhet vidkommer, har jag aflagt en tillräcklig summa för båda mina flickor. Jag ger er nu härmed mitt bifall, men med vilkor att giftermålet ej äger rum förr än efter tvenne års förlopp. Och nu Carl helsar jag dig såsom min son och medlem af familjen."

Ett hjertligt famntag beseglade dessa ord. Några dagar derefter offentliggjordes min trolofning med Berthchen vid en familjefest, hvartill alla närboende slägtingar voro inbjudna.

Min lycka var nu så fullkomlig som en menniskas kan vara. Hvarje dag tillknöt allt fastare de band, som förenade mig med min lilla sjuttonåriga fästmö. Hennes naiva, nästan barnsliga glädtighet verkade upplifvande på oss alla. Ofta då hon om qvällarne sväfvade fram öfver borggården, med halmhatten på armen och de ljusa lockarne böljande kring det fina hufvudet, under det hon matade en mängd dufvor, som omgåfvo henne, föreföll hon mig som en elfva, hvilken blott under ett kort besök gästade jorden. Dessa stunder, de lyckligaste i min lefnad, försvunno hastigt och snart återstodo blott ett par dagar af min permission.

Vi hade hunnit början af Maj och vårens välde var redan stadfästadt. Luften var mild, nästan sommarlik, och träden prunkade med sin nya, friska grönska.

Det var afton. Vi hade efter supéen begifvit oss ut på den öppna förstuguqvisten, för att njuta af det herrliga vädret. Min tillkommande svärfar

satt förnöjd rökande sin aftonpipa och samtalade med Annchen och fru von S., medan Berthchen och jag sutto något afsides, öfverlemnade åt oss sjelfva. Himlen var molnfri och öfverströdd med gnistrande stjernor, mellan hvilka den bleka nymånen framblickade. På afstånd uppstämde en näktergal sin melodiska sång, accompagnerad af det entoniga plaskandet från fontänen på borggården.

Den nyfödda naturen tycktes andas kärlek och i lundens tempel göra sin aftonbön på qvällsvindens språk. Jag fattade Berthchens hand och länge sutto vi sålunda njutande af scenen omkring oss.

Plötsligt kände jag hennes lilla hand darra i min. Jag såg hennes stora ögon med ett uttryck af fasa fästade på det östra slottstornet.

„Hvad är det min älskade?“ frågade jag med oro.

„Carl“, svarade hon med låg darrande röst, „min Carl, ser du ej skenet i stamfruns rum?“

Och hon smög sig, skälfvande lik en skrämd dufva, till mitt bröst. Jag betraktade uppmärksamt det höga, mörka tornet och kunde i början ej upptäcka något. Efter en stund märkte jag likväl till min förvåning ett blekrödt fladdrande sken, snarlikt en så kallad lyktgubbes, i ett af de tvenne tornfönstren, som jag visste tillhörde stamfruns rum. Jag kunde ej anse det som en synvilla, emedan äfven Berthchen sett det, icke heller kunde det vara reflexionen af månen emot någon bräcka i glasrutan. Jag meddelade likväl Berthchen denna förklaring, men hon skakade misstroget sitt hufvud och tycktes mycket upprörd. Jägmästaren, som märkte att nå-

got ovanligt tilldrog sig, frågade hvad vi talade om. Jag visade honom skenet i tornfönstret och tillade för att lugna Berthchen:

„Min lilla vidskepliga fästmö vill ej tro, att det är reflexionen af en stjerna mot någon bräcka i glasrutan.“

Till min förvåning svarade gubben ingenting härpå, utan reste sig genast upp, sägande:

„Vi hafva suttit ute för länge mina barn, nattluften är kylig, låt oss nu gå till hvila.“

Han bjöd fru von S. sin arm och straxt derefter åtskiljdes vi.

Från mitt kammarfönster kunde jag ännu en stund varseblifva det hemlighetsfulla skenet, hvilket troligen härledde sig från någon brännbar gasart, utvecklad af fuktigheten. — Det är otroligt huru mycket menniskan beror af de omgifvande föremålen. Jag har aldrig så tydligt insett det, som under mitt vistande på Siegburg. Den dystra hemlighetsfulla atmosfer, som tycktes rufva öfver den öde borgen, inverkade märkbart på de närboendes lynnen. Äfven jag erfor detta hemlighetsfulla inflytande, i trots af den ihärdighet, hvarmed mitt förstånd bekämpade denna känsla. Jag erinrade mig oupphörligt den i orten gängse traditionen, att detta, enligt min åsigt helt naturliga sken, förebådade en olycka och jag förmådde ej besegra den obestämda oro, jag erfor. Jag kunde äfven spåra detta intryck hos medlemmarne af familjen, ehuru vi ej med ett enda ord berörde denna olycksaliga omständighet. Berthchens lynne hade undergått en märkbar förändring och uttrycket

i hennes ansigte erinrade om den ädla fru von S. Slutligen kunde jag ej uthärda denna tystnad. Aftonen före min afresa talade jag oförbehållsamt härom med Berthchen. Hon svarade med ett sorgset leende:

„Jag vet, min Carl, att du anser det barnsligt af mig, men jag kan ej förjaga en aning som säger mig, att en olycka förestår oss. Måhända glömmer du för någon, som är dig värdigare, den enkla landtflickan vid Rhen.“

Tårar darrade härvid i hennes ögon. Endast den som varmt och innerligt älskat kan inse, huru djupt dessa enkla ord rörde mig. Jag slöt den unga flickan till mitt bröst, sägande:

„Min Berthchen, jag besvär dig för vår lyckas skull förjaga dessa dystra tankar; tro mig, endast döden kan skilja oss, och detta — blott för en kort tid.“

„Ja! du har rätt, min Carl“, hviskade hon, „endast döden kan åtskilja oss.“

Följande dagen afreste jag, för att förena mig med mina vapenbröder, hvilka nu återvände till fosterlandet.

Krigets åskor hade visserligen för ögonblicket tystnat i Tyskland, men ett genljud deraf dånade nu bland de norska fjällen. Vi nödgades med vapenmakt i Norge genomdrifva fördraget i Kiel. Under detta korta och lyckliga fälttåg erhöll jag vid Liers skans af Normännen ett minne, en kula i axeln, som troligen kommer att följa mig i grafven. Jag nödgades några veckor hålla mig vid sängen och

skref under denna tid till Berthchen, att den olycka, som hotade vår kärlek, nu var lyckligen öfverstånden. Jag erhöll till svar ett bref fullt af ömhet och hopp, samt underrättelse att Annchen var förlofvad och redan vid jultiden skulle såsom maka lemna föräldrahemmet.

Tiden gick emellertid temmeligen trögt för min otålighet. Hvarje månad erhöll jag underrättelser från de mig så dyrbara vännerna på Siegburg.

Vår förening var utsatt till i Augusti 1816, men i slutet af Maj samma år erhöll jag ett bref af redan gammalt dato, med underrättelse att Berthchen betänkligt insjuknat. „Oroa dig likväl icke ännu“, skref jägmästaren, „ty du skall snart erhålla vidare underrättelser.“ Jag väntade förgäfves en vecka. Då var det mig omöjligt att längre uthärda dessa ovisshetens qval. Minnet af Berthchens dystra aningar gjorde mig nästan vansinnig; genom natt och dag ställde jag kosan till Siegburg.

Vid middagstiden en vacker Junidag anlände jag till byn och lemnade min vagn vid värdshuset, emedan jag till fots ämnade fortsätta vägen till slottet. Jag hade ej på flera veckor njutit någon ordentlig hvila, och mina uttömda krafter lemnade fria tyglar åt de dystraste föreställningar. Jag vågade ej framställa någon fråga om tillståndet på slottet, ty jag tyckte att alla de ansigten, som omgåfvo mig, uttryckte en kall, till och med grym liknöjdhet. Jag skyndade den välkända vägen framåt, drifven af en oro, som ökades med hvarje steg, och slutligen nästan gränsade till förtviflan. Nu passerade jag det ställe,

der jag första gången såg Berthchens då så bleka ansigte. En förtärande feber rasade i mitt inre; jag nästan störtade framåt. Nu vidtog bivägen och framför mig utsträckte sig den långa alléen.

Men bedraga mig mina ögon! Der skymtar en ljusklädd gestalt; under den lätta halmhatten fram-bölja ljusa lockar; — krafterna nästan öfvergåfvo mig, — jag stannade och kunde blott frambringa ordet „Berthchen".

En älskad, välbekant stämma svarade: „Min Carl", och i nästa ögonblick hvilade den hulda gestalten vid mitt bröst.

Du, som knotar öfver lifvet och dess vexlande öden, har du väl skäl till din klagan, då det kan erbjuda sådana ögonblick som detta!

Några veckor derefter var Berthchen min maka.

— — — — — — — — — — —

Nära fyratiotre år hafva förflutit, och under det jag tecknar dessa rader sitter min älskade Berthchen vid min sida.

Med sitt ännu alltid lika behagliga småleende säger hon:

„Men, min Carl, hvarför i din lilla berättelse intaga episoden om skenet i stamfruns rum, och mina deraf härledda barnsliga farhågor?"

„Jag gjorde det med flit, min gumma, för att bevisa sanningen af den gamla regeln: Skenet bedrager ofta."

BILDER FRÅN NORDAMERIKANSKA GRÄSÖKNARNE.

I.

Mot vester, fjerran hän öfver den atlantiska oceanens mörka, fradgande vågor, ställa vi vår kosa till den nordamerikanska kontinenten. Med tankens snabba flygt öfverfara vi den östra delen af detta fastland, som visar ett framåtskridande, hvilket med häpnad slår till och med nutiden.

Alltjemt mot den sjunkande solen går vår väg, till dess vi slutligen hafva lemnat de sista nybyggena, civilisationens yttersta utposter, långt bakom oss och befinna oss ute på de ofantliga gräsöknar, hvilka utsträcka sig vester om Missisippi, mellan Klippbergen och Alleghanyåsen. Scenen är dyster och full af djupt gripande allvar.

Åt alla håll, så långt ögat kan nå, möter den häpna blicken endast den gränslösa slätten med sina låga jemnlöpande kullsträckor, liknande vågorna på ett upprördt haf, hvilka slutligen längst bort vid synranden omärkligt förblandas med himlens azur.

Här och der afbrytes likväl den tröttande enformigheten genom träd och den yppigare vegetation, som frodas vid stränderna af de otaliga vattendrag, hvilka nedflyta mot Missouri; men dessa hvilopunkter för ögat äro få, i jemförelse med öknens omätliga

landvidd. I dessa aflägsna nejder, dit den resande sällan förirrar sig, och der styrkan är den enda lag som respekteras, kringströfva ännu i dag en mängd indianstammar, stolta i medvetandet af sin frihet och närande ett djupt hat mot de hvita, som årligen inkräkta deras jagtmarker och oupphörligt undantränga dem mot norden.

Det var i slutet af Augusti månad 183... Solen började redan sänka sig ned mot den vestra horizonten och mildrade derigenom något den tryckande hetta, som hela dagen brännt gräshafven mellan Blåfloden och Saline, omkring 320 engelska mil vester om Missouri. Hela naturen tycktes ligga försänkt i dvala, ty ej ett enda ljud störde den djupa tystnad, som rufvade öfver dessa ändlösa slätter, der det höga rörlika gräset aldrig mejats af skördarns lie.

Den trakt der vi befinna oss erbjöd det forskande ögat ringa omvexling. Låga kullar, hvilka inneslöto förbrända, med saltpartiklar uppfyllda dalgångar, sträckte sig ända bort till horizontens yttersta rand, och bildade långa, ödsliga perspektiver. Här och der antydde en grupp bomullsträd eller ett ginstsnår grannskapet af någon källa, men dessa öar i det vidsträckta gräshafvet voro jemförelsevis ganska få och spridda på långt afstånd från hvarandra.

De ansenligare kullarne började redan kasta skuggor öfver den liflösa prairien, och en gles dimma uppsteg mot den djupblå qvällshimlen.

Ett sakta prassel bland det torra gräset vid foten af en kulle afbröt i detta ögonblick naturens högtidliga lugn; ett hufvud höjde sig försigtigt och visade

en indiansk krigares bistra ansigte. Vilden tycktes några ögonblick lyssna med yttersta uppmärksamhet, derefter sänkte han sig åter ned bland gräset, och började slingra sig lik en orm uppför höjden, hvarefter han ånyo upplyfte hufvudet, som han nu betäckt med gräs, och rigtade sina genomträngande ögon mot sydost. Det hade varit omöjligt att äfven på nära håll upptäcka denna lurande indian, så väl doldes han af det täta gräset. Under nära tio minuters tid bibehöll han fullkomligt orörlig samma ställning, hvarefter han åter nedsjönk i gräset, och försvann spårlöst som en ande i dälden på andra sidan kullen.

En fjerdedels timma hade förflutit sedan indianen aflägsnat sig, och ännu förklarade ej det minsta ljud den uppmärksamhet han ådagalagt. Dimman blef allt tätare, och rullade fram lik ett hvitt flor mellan kullarne. Slutligen hördes ett svagt, aflägset ljud, som efter hand närmade sig, till dess fotstegen af en skara menniskor jemte knakandet af vagnar tydligen kunde förnimmas.

Ännu en stund förflöt innan truppen kunde varseblifvas, men nu visade sig de främsta vagnarne nedanför den kulle, som indianen begagnat vid sin rekognoscering. Hans skarpa sinnen hade otvifvelaktigt upptäckt karavanen på ett för en hvit verkligen otroligt afstånd.

De djerfva äfventyrare, som nu befunno sig i denna vildmark, hundradetals engelska mil från de närmaste nybyggena, och omgifna af fiendtliga indianstammar, voro utvandrare, som hade beslutat sig

att färdas landvägen till Astoria vid Columbiaflodens mynning. De hade för flera veckor sedan lemnat staden Independence och sträfvade nu att uppnå den första stationen, Fort Laramie, vid Plattefloden. De hade lemnat den vanliga stråkvägen och dragit sig norrut för att jaga bisonoxar, emedan lifsmedlen började blifva knappa. — Tåget framskred emellertid långsamt genom dälden, och var nu fullkomligt i sigte. Något framom de första vagnarne gingo fyra kraftfulla män, beväpnade med studsare och pistoler. Man kunde tydligen se af det sätt, hvarpå de buro sina bössor, och af deras forskande blickar, att denna förtrupp var väl beredd på allt. Derefter kommo elfva stora vagnar, dragna af oxar, samt tungt lastade med sängkläder, husgeråd, verktyg och kistor m. m. Bland all denna packning befunno sig äfven flera qvinnor och barn. Bredvid vagnarne syntes åtskilliga män dels till häst dels till fots, hvar och en med bössan öfver skuldran. Derefter kommo lösa hästar och oxar samt en hjord kor och får, hvilka vaktades af hundar, och slutligen en grupp män, beväpnade på samma sätt som förtruppen. Hela skaran tycktes utgöra omkring fyratio personer, deraf aderton män.

I detta ögonblick hördes en djup basstämma yttra:

„Haf ögonen väl öppna der bakom, gossar! ty i det här vädret bruka rödskinnen inte vara långt borta.“

Talaren, hvars ton och ord betecknade honom såsom skarans anförare, lemnade nu midten af ko-

lonnen och nalkades förtruppen. Han var en man af fulla tretton qvarters höjd med lemmar af de mest kolossala proportioner. Under den grå filthatten, som betäckte hans hufvud, framblickade tvenne skarpa, oroliga ögon, hvilka förrådde den utmärkte skytten. Hela nedre delen af hans ansigte betäcktes af ett tjockt ljusbrunt skägg. Han bar en grof linnerock, som sammanhölls kring lifvet af ett hjortskinnsbälte, i hvilket pistolerna och den långa knifven jemte en bila med kort, tungt skaft voro instuckna. Byxor af skinn och mocasiner fulländade drägten. Öfver hans högra skuldra hängde en studsare af ovanligt grof kaliber jemte en väl fyld jagtväska. Denne man, hvars namn var Tom Darvil, hade tillbragt öfver femton år i skogarne, var en bland de erfarnaste jägare, vida bekant för sin nästan öfvermenskliga styrka samt känd till och med bland indianerna under namnet „Jernarmen“, med hvilket namn vi äfven vilja benämna honom. Sedan han framkommit till förtruppen, gjorde hela tåget halt, hvarefter Jernarmen återtog:

„Dimman är så tät, att ett rödskinn skulle obemärkt kunna smyga sig in midt ibland oss. Om en qvart går månen upp och då skingras nog den här molnväggen, ty vi få en frisk östanvind. Låt oss derföre här invänta långe Bob och hans kamrater; jag begriper inte, hvarför karlarne söla så förbannadt!“

Med dessa ord satte den väldige mannen en slags hvisselpipa för munnen, och frambragte en skarp genomträngande ton. Ljudet tycktes tilltaga i styrka,

till dess det dallrande fyllde hela rymden, och slutligen dog bort mellan kullarne.

Några ögonblick af djup väntansfull tystnad följde.

Plötsligen höjde sig fjerran ute på prairien ett långdraget tjut, som tycktes till- och aftaga, allt efter den vågformiga marken, och fyllde äfven de tappraste bröst med häpnad, så vildt och öfvernaturligt var detta läte. Hundarne uppgåfvo ett doft morrande och kröpo derefter gnällande till männernas fötter.

„Ihop med vagnarne och formera krets omkring dem“, ljöd Jernarmens djupa röst; „här är djefvulstyg å färde. Ned på knä med er allesammans och bössorna i ordning!“

Inom några ögonblick voro vagnarne körda tillsammans, tre och tre i bredd och de lösa djuren fastbundna vid dem. Männerna, liggande på knä, bildade en krets af bössmynningar omkring det hela. Emedan dimman redan börjat höja sig, erbjöd denna anordning den fördelen, att en smygande fiende lättare kunde upptäckas utefter marken.

Hvar och en iakttog tystnad, och man hörde endast knäppandet af bösslåsen, då hanarne spändes.

„Se der“, hviskade en jägare som låg närmast Jernarmen, och hvilken för sin skarpa syn erhållit tillnamnet Falken, „om jag inte ser miste, så komma der varelser af samma skapnad som vi.“ Med dessa ord lade han bösskolfven till kinden.

„Håll“, sade Jernarmen, i det han med oemotståndlig kraft nedtryckte Falkens studsare, „det der

är icke något rödskinn; de akta sig nog att så öppet trotsa blekansigtenas kulor."

„Hvem der?" ljöd hans djupa stämma.

„God vän", svarade en röst ur dimman, och straxt derefter visade sig den långa gängliga figuren af länge Bob, åtföljd af en annan jägare. De intogo genast en plats i kretsen närmast Jernarmen. Männerna bibehöllo emellertid sin ställning, ty dimman hade ej ännu börjat skingra sig, och det hemska tjutet var i friskt minne.

„Har ni hittat på något passande lägerställe?" frågade Jernarmen med låg röst.

„Ja, en knapp mil härifrån."

„Godt, men hvar är Hiram?"

„Dimman skiljde oss åt, och jag trodde att han var här före oss."

„Jag vill bli fördömd", återtog Jernarmen högre, „om det der står rätt till. Jim i går, och Hiram i dag. Jag får lof att i morgon sjelf följa med på ströftåget."

„Kanske", inföll en röst, „dingla deras skalper nu som bäst från någon fördömd Pawnees gördel; — hörde ni tjutet nyss?"

„Tyst! olycksfogel", brummade Jernarmen, „det bringar olycka när män börja kraxa som kärringar. Tjutet var en prairiulfs, och pojkarne ha råkat vilse, men komma nog till rätta. Upp nu med er, dimman börjar glesna, och vi ha en god bit till lägerstället."

Så stort var det inflytande, denne mans bepröfvade erfarenhet och öfverlägsna fysiska kraft hade

förvärfvat honom öfver alla dessa djerfva äfventyrare, att ingen vågade motsäga honom och alla lydde under tystnad, huru trötta de än voro efter dagsresan.

I detta ögonblick höjde sig månen öfver horizonten, och straxt derefter antydde några vindflägtar sanningen af Jernarmens förutsägelse. Vinden tilltog efterhand, hvarigenom dimman drefs undan lik ett sönderrifvet segel och afhöljde de vågformiga konturerna af den ödsliga prairien, belyst af månens bleka skimmer.

„Framåt nu och nyttja ögonen!“ ljöd den väldige anförarens stämma, och tåget satte sig omedelbart derefter i rörelse, vägledt af långe Bob, som befann sig bland förtruppen.

Det skulle hafva varit en ganska öfverraskande syn att från spetsen af någon kulle i denna ödsliga nejd skåda dessa mörka figurer, hvilka nästan ljudlöst gledo fram genom dalgångarne, än försvinnande bakom en kullsträcka, än åter framträdande i ljuset. Man kunde hafva trott sig se en grupp vålnader af de förmultnade generationer, som måhända slumra under dessa kullar.

Efter en stund började marken visa några af de tecken, som antyda grannskapet af vatten; gräset antog en friskare grönska, och på afstånd reste sig nere i en däld en liten skogsdunge af alm och bomullsträd, vid hvars rand en källa framqvällde. Inom kort hade hela skaran uppnått detta ställe, och nu följde en scen af den lifligaste verksamhet. En del af männen trängde in i snåret och började fälla träd

och hasselbuskar, dels för att skaffa bränsle, dels för att få en liten röjning för lägret. Andra spände ifrån dragarne och ordnade vagnarne tätt invid skogsbrynet, så att de bildade ett slags förskansning utåt prairien.

Eldar uppflammade snart i skuggan af träden och qvinnorna började tillreda majsgröt, medan boskapen tjudrades och korna mjölkades af de halfvuxna barnen.

Längst in i snåret upprestes tvenne små tält af grön filt för qvinnornas och barnens räkning; männerna tillredde sig bäddar af löf, hvilka medränseln till hufvudgärd bildade förträffliga läger.

Alla dessa anordningar utfördes med en skyndsamhet och noggrannhet, som bevisade långvarig öfning, och de voro knappt slutade förr än qvinnorna underrättade att qvällsvarden var i ordning.

Först nu skulle en fremmande åskådare kunna hafva märkt, af hvilka olika nationer den lilla skaran var sammansatt. Här talades Engelska, Tyska, Franska, Spanska; ja till och med Svenskan hade ett par representanter, två groflemmade hvithåriga ynglingar, bröderna A. De gifta männen slöto sig till sina familjer, de öfriga åter till sina landsmän, eller till någon grupp dit deras hjerta drog dem. Menniskonaturen är sig öfverallt lik — hvarken urskogens dystra allvar eller öknens tystnad kan förstumma hjertats röst. Omkring den ogifte Jernarmen slöto sig de kraftfulle jägarne, med undantag af långe Bob, hvilken var begåfvad med en hustru, som öfver sin make och qvinnorna utöfvade samma inflytande, som Jernarmen öfver männerna. Månen, eldskenet

och skuggorna af träden kastade öfver denna scen en blandning af ljus och dunkel, värdigt en målares pensel. Det var en tafla full af lif och vildt behag. Efter slutad måltid släcktes eldarne; qvinnorna och barnen drogo sig undan till tälten, hundarne lössläpptes, och vakter utsattes, dels på ett par ställen i skogsbrynet bakom lägret, dels på höjden, som låg straxt framom vagnarne och hvarifrån man hade en vidsträckt utsigt öfver prairien.

Först sedan alla dessa försigtighetsmått blifvit vidtagna, samlade Jernarmen några af de erfarnaste männen omkring sig, och yttrade med allvarlig röst:

„Ni vet allesammans att vi nu befinna oss emellan Pawneesernas och Otoernas områden. Ni vet också att dessa stammar lefva med hvarandra som hund och katt, men det hindrar inte de kanaljerna att vända sina tomahawker mot oss. Jag har redan flera dagar misstänkt, att rödskinnen lura på oss. Pawneeserna isynnerhet äro särdeles hemma i konsten att knipa boskap. Jag tycker inte heller om, att hvarken Jim eller Hiram hörs utaf. Derför vill jag i natt göra ett ströftåg utåt prairien för att söka få reda på gossarne och se om något fanstyg är i närheten; men jag måste ha två raska karlar med mig.“

Falken och Charley A. (svensken) erbjödo sig genast, under det de öfrige med en viss beundran betraktade denne väldige man, på hvilken fruktan och trötthet ej tycktes utöfva det minsta inflytande.

„Godt“, brummade Jernarmen, „se väl efter edra skjutvapen och sätt nya knallhattar på cylindrarne, om en qvart ge vi oss af.“

Jernarmen aftog derefter sin ljusa linnerock och utbytte den mot en mörkgrön kort jacka.

Derefter undersökte han sina pistoler, pröfvade eggen på knifven och bilan samt urkratsade och omladdade sin studsare. Sedan han tillsagt långe Bob att hafva öfverinseendet under hans frånvaro, hvisslade han åt en af hundarne samt begaf sig åtföljd af sina följeslagare försigtigt ut ur lägret, i det han så mycket som möjligt höll sig i skuggan, först af skogsbrynet och sedan af kullen. Ännu några ögonblick kunde vakterna urskilja de tre männens konturer bland gräset, men snart försvunno de, tysta som skuggor, bland prairiens ändlösa kullsträckor.

II.

Under nära en half timma fortsatte våra tre äfventyrare sin väg i sydostlig rigtning, under det de oupphörligt höllo sig i skydd af kullarne. Några hvita krusiga skyar, hvilka summo fram i den klara rymden, kastade stundom en lätt slöja öfver månens skifva, och dessa ögonblick begagnade den lilla truppen att smyga sig fram öfver de ställen, som ej erbjödo någon betäckning.

De hade sålunda tillryggalagt omkring två mil och stadnade nu några ögonblick för att invänta skuggan af ett förbifarande moln. — Ofrivilligt rigtade de sina blickar tillbaka mot lägret, men de kunde ej upptäcka det minsta spår af detsamma, så väl hade positionen blifvit vald. Endast de dunkla

konturerna af skogsdungen aftecknade sig oredigt mot den glimmande rymden.

Prairien med sina kullar liknade i detta ögonblick en ofantlig kyrkogård, der den djupa tystnaden endast afbröts af östanvindens sus i det höga vajande gräset.

Molnet hade emellertid uppnått månens skifva, och de ämnade just fortsätta sin väg, då hunden reste sig upp och spetsade öronen, i det han drog upp öfverläppen och visade sina hvassa tänder. Jernarmen fattade tag uti läderremmen omkring hans hals, i det han hviskade:

„Tyst Tiger! tyst, hör du.“

Derefter höjde han försigtigt hufvudet. Hans forskande blick upptäckte endast de otydliga konturerna af ett och annat träd eller busksnår, liknande mörka punkter på en silfverbricka.

Hunden bibehöll alltjemt sitt hotande utseende. Utan att släppa sitt tag i halsremmen, gaf nu Jernarmen tecken till uppbrott i det han följde djuret, som genast vek af åt höger. Efter tio minuters marsch framkommo de till en däld, som egentligen tycktes vara en uttorkad åbädd, ty der qvarstodo ännu några taggiga buskar samt flera förmultnade pilträd, af hvilka några lågo ikullblåsta på marken.

Då de tre männen nalkades träden, stadnade hunden med upprest hår, uppgaf ett lågt qvidande och kröp darrande till Jernarmens fötter.

Förgäfves såg sig den erfarne jägaren omkring, för att söka upptäcka orsaken till hundens förskräc-

kelse, intet annat föremål än de förtorkade träden mötte hans öga. I detta ögonblick hviskade Falken:

„Se på pilstammen der till höger, jag tror trädet har ögon!"

Jernarmen riktade sina blickar åt detta håll och märkte nu under barken af den kullfallna pilen tvenne mörka tindrande ögon. Sjelf väl hemmastadd med alla indianernas krigsknep, insåg han ögonblickligen verkliga förhållandet.

Med en viss högtidlig långsamhet uppdrog han ur bältet den korta bilan, hvarefter han höjde armen, likasom för att slunga det skarpa vapnet mot trädstammen. Plötsligt kastades denna åt sidan, en reslig indiansk krigare sprang upp och yttrade med sitt språks sträfva gutturalljud ordet: „Wagh!"

Några ögonblicks tystnad följde. Månen upplyste fullkomligt vildens höga välbildade gestalt, der han stod orörlig som en bronsstaty, med högra handen omfattande skaftet af sin tomahawk, medan den venstra hvilade mot en båge af hickoryträd.

Hans hufvud var rakadt med undantag af hjessan, hvarifrån en lång hårlock nedhängde. Det bistra uttrycket i hans ansigte förhöjdes ännu mera genom den mörka krigsmålningen. Öfre delen af hans kropp var blottad och framställde tydligt de kraftfulla svällande musklerna. Omkring medjan bar han en wampumgördel, hvaruti tomahawken, knifven och en kulpung voro instuckna. Bockskinnsbyxor och mocasiner betäckte hans ben och fötter, och öfver skuldran hängde en lätt bössa, pilkogret samt ett buffelhorn med krut.

Indianens svarta ögon öfverflögo med ett uttryck af beundran Jernarmens jättefigur, på samma gång hans ansigte antydde misstroende.

Den kraftfulle jägaren satte helt lugn bilan tillbaka i bältet, under det han på engelska yttrade till sina följeslagare:

„Det är en Pawnee, som är ute på krigståg, jag ser det på kanaljens målning.“

Derefter nalkades han indianen, i det han med den utsträckta öppna handen gjorde fredstecknet och sade på Pawneespråket:

„Min broder är ensam, långt ifrån sin stams wigwams?“

„Den röde mannens mocasin går och kommer“, var det undvikande svaret.

„Är Pawneekrigaren lik den vilde buffeln, som utan mål irrar omkring på prairien?“

„Kan blekansigtet lefva utan föda?“

„Hum“, brummade Jernarmen, i det han vände sig till sina kamrater, „rödskinnet vill inbilla oss, att han är på jagt; men jag ser nog att det är menniskojagt i faggorna.“ Derefter återtog han på Pawneespråket:

„De hvita likna snöflingorna, de komma i tusental och täcka marken; är jag det första blekansigte min broder mött i dag?“

„Min faders son såg Antilopen jagad af vargar. Hans öga är skarpt och hans tunga varsam.“

„Är krigarns båge stränglös eller tomahawken för tung, efter han ej bestridde vargarne deras byte? Gå — Jag trodde mig tala med en man.“

Indianens mörka ögon blixtrade; för ett ögonblick antogo hans drag ett förfärligt uttryck, men straxt derefter stelnade de åter likt den svalnande malmen, och han svarade:

„I Pawneernas wigwams trampa de unge männen på Ottoernas skalper, men hvilken dåre framräcker sin hjessa åt hundrade knifvar?“

„Jaså“, sade Jernarmen på engelska, „nu börjar jag få reda på saken; han har sett Jim eller Hiram jagad af Otoerna, efter hvilka han sjelf är ute och snokar, ifall det inte gäller oss. Men jag skall väl snart lossa hans tungband“, fortfor han, i det han ur gördeln framtog en kopparflaska fylld med rom.

„Har min broder smakat blekansigtenas mjölk?“ återtog han och räckte indianen flaskan.

I stället för svar framsträckte denne ifrigt handen, någonting likt ett leende öfverfor hans bistra drag, och under det han höll flaskan för munnen, uttryckte hans ansigte den största njutning. Denna stumma scen var ej utan sin betydelse, — den är en af förklaringsgrunderna till en hel nations undergång, ty eldvattnet verkar mera än kulan, knifven och tomahawken. Indianerna hafva lärt af civilisationen alla dess laster, men ingen af dess dygder.

Med en grymtning af belåtenhet lemnade han flaskan tillbaka, sägande:

„Må det stora blekansigtet tala, mina öron äro öppna och min tunga väntar.“

„Godt“, återtog Jernarmen, „säg mig då — —

I detta ögonblick afbröts han af vilden, som kastade sig ned till marken och tycktes lyssna med

yttersta uppmärksamhet. Äfven hunden, som oafvändt stirrat på indianen, vände sig utåt prairien och uppgaf ett doft morrande.

„Seså, nu är fan lös igen“, mumlade Jernarmen, i det han följde vildens exempel, „ned med er för edra lif!“

I det han grep hunden, följde han vilden, som kröp ned bland de höga rören på botten af åbädden. Här lågo nu de fyra männen så väl dolda, att till och med en indians öga skulle haft svårt att upptäcka dem, och afvaktade under djup tystnad, hvad som komma skulle.

Ett doft oredigt ljud, snarlikt orkanens brus, hördes långt ute på prairien; efterhand blef det tydligare och nalkades med förfärlig hastighet, till dess slutligen det afmätta dånet af en trupp gallopperande hästar tydligen kunde förnimmas. De vilda ryttarne stormade förbi deras gömställe, och straxt derefter kunde de se dem ursinnigt jaga uppför närmaste kulle, lik en hop afgrundsandar burna på nattvindens vingar. För ett ögonblick aftecknade sig deras mörka gestalter mot den klara himlen, derefter försvunno de som en andesyn, och ljudet af hästhofvarne bortdog slutligen bland de aflägsna dalgångarne.

Indianen lade i detta ögonblick sin hand betydelsefullt på Jernarmens skuldra och hviskade:

„Otoerna.“

Den kraftfulle jägaren behöfde några ögonblick för att undertrycka den öfverraskning, som det vilda skådespelet uppväckt äfven hos honom. Hans oro

minskades likväl, då han besinnade, att skaran jagat fram i motsatt rigtning mot lägret, och han svarade:

„Jag såg vargarne men icke rofvet; hafva de redan sönderslitit offret med sina tänder?“

Indianen smög sig fram till öfre kanten af dälden och tecknade åt Jernarmen att följa efter. Derefter visade han utåt prairien, hviskande:

„Är den store höfdingens öga skarpt? Kan det urskilja skogen från kullen?“

Jernarmen ansträngde sin syn och märkte nu den dunkla massan af en skogsdunge, hvilken han utpekade för indianen.

Denne återtog:

„Otoerna lura der mellan bladen. Amathla såg den hvite krigarn bunden vid trädet. Natten stundar, och det bleka ansigtet har en skalp.“

„Hvad vill du säga, Pawnee! Tror du att de hundarne skulle våga mörda en hvit man, när de ana att han har kamrater i grannskapet?“

„Blekansigtet har utgjutit Otoe blod; När dagen gryr, äro de borta. Kan den hvite mannen spåra örnens väg bland molnen?“

Ett kort lifligt samtal följde nu mellan Jernarmen och Amathla, som vi hört indianen sjelf kalla sig. Derefter sade den barske jägaren till sina kamrater:

„Jim och Hiram befinna sig troligen der borta i snåret. De ha blifvit tagna af Otoerna, sedan de likväl först med knifven gifvit ett rödskinn respass till andarnas land. Jag känner indianerna, de taga alltid lif för lif och hålla kanske nu som bäst på

att slagta de raska gossarne. Men det skall inte ske, så länge jag kan röra denna arm. Vi smyga oss dit bort och försöka rädda dem, antingen med godo eller list. — Rödskinnet här följer oss.“

Planen var djerf, nästan vansinnig, men likväl tvekade ej de modige männen ett enda ögonblick. Det gällde att rädda en kamrats lif, och de visste, att de alla kunde komma i behof af samma uppoffring.

Jernarmen tecknade nu några rader på en pappersbit, fästade den vid hundens halsband och sökte förmå honom att återvända till lägret. Då detta ej lyckades, drog han sin långa knif med ett sådant uttryck i sitt ansigte, att det kloka djuret efter några ögonblicks tvekan som en pil satte af i den önskade riktningen.

Derefter vände han sig till indianen och sade med eftertryck:

„Pawnee! Du har suttit vid min sida och druckit ur min flaska; jag följer dig. Men kom ihåg“, härvid upplyfte han sin gigantiska arm, „att vid minsta tecken till förräderi, krossas du som en mask af Jernarmens näfve.“

Indianen böjde sitt hufvud utan att svara, och de djerfve männen gledo nu ljudlöst fram genom gräset i riktning mot skogsdungen.

Det sätt hvarpå våra äfventyrare färdades framåt, skulle nästan anses otroligt för hvar och en, som är van vid skogslifvets faror och ansträngningar. De kröpo nemligen, med tillhjelp af händer och knän, fram genom dalgångarne. Emedan månen redan upp-

stigit högt i rymden, och ej det minsta moln kunde upptäckas på det azurblå hvalfvet, var denna försigtighet så mycket nödvändigare. Indianen anförde den besynnerliga marschen, derefter följde Jernarmen och de båda andra, alla efter hvarandra. Tid efter annan gjorde de halt och lyssnade, så som man lyssnar, då det gäller lifvet. Men intet ljud hördes, — jord, himmel, till och med vinden tycktes slumra.

De nalkades långsamt skogsdungen och kunde nu på ett par hundra alnars afstånd urskilja dess mörka hemlighetsfulla konturer, der den låg lik en holme i gräshafvet.

Men hvad innebar den djupa tystnad, som herrskade under dess höga träd? — Hade offret redan upphört att lida, eller hade indianen bedragit dem, och förde dem endast till ett bakhåll? — Dessa tankar genomkorsade Jernarmens hufvud, och han beslöt att ännu noggrannare observera vilden, fast besluten att straffa det minsta tecken till förräderi med döden. Hastigt stannade indianen och lade sig ned på magen utefter marken, hvilket exempel äfven följdes af eftertruppen.

Derefter vinkade han Jernarmen till sin sida. Genom att lägga örat mot marken kunde de nu urskilja ett doft flåsande och trampande, som tydligen kom ifrån skogsholmen. Indianen hviskade:

„Är den store höfdingens öra öppet? Hästarne äro i skogen, men Otoernas krigare hålla rådslag på den stora slätten.“

„Tror du att Otoerna qvarlemnat några unga män i skogen?“

„Otoerna äro hundar, men icke dårar.“

„Godt, du delar således min tanke att skogsdungen är bevakad?“

„Prairie-ulfvens tjut skall locka dem ut ur skuggan. Otoen älskar sin häst.“

Indianen utvecklade nu för Jernarmen en anfallsplan så enkel men tillika så djerf, att den just derigenom borde lyckas. Jägaren meddelade den derefter till sina kamrater, tilläggande:

„Kom väl ihåg att endast näfvarne eller knifven få begagnas, intet skott, det gäller lifvet.“

Den lilla truppen skiljde sig nu i tvenne afdelningar, hvilka från olika håll började avancera med yttersta försigtighet mot skogsholmen.

Sedan Jernarmen och indianen närmat sig dungen på omkring hundra alnars afstånd, stannade de för att afvakta det öfverenskomna tecknet. De kunde nu tydligt urskilja hästarnes stampande och flåsande, men icke det minsta ljud antydde närvaron af menskliga varelser bland de mörka träden. Några ögonblick förflöto; derefter hördes det skarpa skällandet af prairie-ulfven, då han vädrar hästar och bereder sig till anfall, afbryta den djupa tystnaden. Indianen besvarade signalen på samma sätt, och straxt derefter visade sig trenne mörka figurer i skogsbrynet. Nu först började faran, ty det gällde att gäcka fiendens skarpsinnighet. Falken och Charley skulle draga deras uppmärksamhet utåt prairien, medan Jernarmen och indianen sökte uppnå skogen.

Åter höjde sig det skarpa skällandet, men nu blott från ett håll.

Tvenne af Otoerna, som märkte rörelser i det höga gräset och förmodade att ulfvarne förenat sig på en punkt för att smyga sig in bland hästarne, lemnade nu skogsbrynet och framskredo försigtigt med pilen på bågsträngen. Den tredje qvarstannade och följde med blicken sina kamrater, under det Jernarmen och indianen begagnade dessa ögonblick att genom en ansenlig omväg uppnå holmen. De voro nu nästan öfvertygade, att endast dessa tre män utgjorde den vid hästarne qvarlemnade vakten.

Sedan jägaren och Pawneen undanstuckit sig i ett tätt ginstsnår, lade den sednare en pil på sin bågsträng och uppgaf derefter ett nytt skällande. Den i skogsbrynet posterade Otoen skyndade härvid åt det håll, hvarifrån det sista ljudet kommit, öfvertygad att ulfvarne sökte angripa hästarne äfven från denna sida.

Han hade just passerat förbi snåret, der Jernarmen och Pawneen lågo fördolda, då en mörk linie genomskar luften, åtföljd af ett svagt hvinande, och en stålspetsad pil genomborrade hans hals. Han gjorde ett högt språng och föll derefter liflös till marken, qväfd af blodet från den afskurna pulsådern, hvilket förhindrade hvarje skri.

Detta uppträde hade försiggått så tyst och hastigt, att de både öfrige Otoerna, hvilkas uppmärksamhet för öfrigt var fästad på prairien, ej hört något annat än Pawneens skällande.

Sedan indianen tagit sin dödade fiendes skalp, hvilket Jernarmen ej vågade förhindra, smögo sig båda i skydd af träden och buskarne fram till den

punkt af skogsbrynet, som låg rakt bakom de båda Otoerna. Här dolde de sig omsorgsfullt och afvaktade otåligt deras återkomst.

Det afgörande ögonblicket nalkades. De båda vildarne, som trodde sig säkra om att hafva bortskrämt ulfvarne på denna sidan, emedan ett sista tjut långt ut på prairien bevisade fiendens flykt, återvände nu sorglösa till skogsholmen, för att biträda sin qvarlemnade kamrat. De hade redan uppnått skogen, då en jetteskepnad reste sig ur ett snår och omfattade den ena indianens strupe med ett tag, som kastade honom lik en halmkärfve till marken och förhindrade hvarje skri. De första ljuden af stridsropet hade ej ännu hunnit lemna den andras läppar, förrän äfven han låg utsträckt på marken med hopklämd strupe och Amathlas knif sänkt i sitt hjerta.

Ögonblicket derefter hängde ännu en skalp vid Pawneens gördel, och han nalkades med olycksbådande blick Jernarmens fånge, hvilken denne var sysselsatt att binda. Jägaren, som märkte hans afsigt, hviskade:

„Håll, Pawnee! Jag har redan, Gud förlåte mig, varit orsaken till tvenne menniskors död, men denne fånge tillhör mig. — Blekansigtenas Wahcondah fordrar ett offer“, tillade han, då han hos indianen märkte den svikna förhoppningens raseri.

Ett ljud, snarlikt morrandet af en hund, från hvilken man rycker ett köttstycke, framträngde ur indianens strupe, men han satte skalperknifven åter i gördeln och drog sig ett par steg tillbaka. Kort derefter uppnådde äfven Falken och Charley skogsholmen.

Med deras tillhjelp företog sig nu Jernarmen att göra Otoen fullkomligt oskadlig. En boll af hopsnodt gräs inkördes i hans mun, som dessutom tillslöts medelst en bred läderrem, hvilken lindades flera hvarf ned omkring käkarne och hufvudskålen samt fastknöts slutligen öfver hjessan. Händerna sammanknötos hårdt vid handlederna, och de vid fotknölarne ihopbundna benen böjdes uppåt, så att kroppen nästan liknade ett uppochnedvändt N, hvarefter en grof seg trädgren instacks under knävecken och hvilade mot armarne, som blifvit nedförda så att de omfattade benen. Fången, som uthärdat denna operation med den indianske krigarens vanliga stoiska lugn, var nu oförmögen till det ringaste ljud eller rörelse.

Falken hade emellertid blifvit utsänd på rekognoscering, emedan den försigtige Jernarmen ännu ej ansåg sig fullkomligt säker för ett bakhåll. Han återkom nu med underrättelse, att utom dem sjelfva fanns ingen mensklig varelse på holmen; „men“, tillade han, „omkring trehundra alnar härifrån ute på prairien äro minst sextio Otoer församlade, hvilka tyckas hålla krigsråd“.

„Rödskinnet hade således rätt“, svarade Jernarmen, „och jag ser att vi åtminstone nu kunna lita på honom.“

„Hugg tag du Charley i ena ändan på stören, så kunna vi lättare bära det här byltet“, fortfor han, pekande på fången. „Du Falk smyger dig förut, och nu framåt!“

Vid dessa med låg röst uttalade ord satte sig den lilla truppen i rörelse inåt holmen, åtföljd af

indianen, som tyst och orörlig betraktat detta uppträde.

Innan kort framkommo de till en röjning i dungen, hvarest nära fyratio hästar stodo fästade vid en gemensam grof rem af buffelhud. Den fångne Otoen blef upplyftad och stadigt fastbunden på en af de oroligaste hästarne, hvarefter Charley qvarlemnades, med tillsägelse att noga bevaka honom och vid första skott afskära buffelremmen, som sammanhöll de halfvilda djuren, och derigenom försätta dem i frihet.

Jernarmen smög sig emellertid, åtföljd af Falken och Pawneen, med yttersta försigtighet ned mot skogsbrynet, der de dolde sig bland de täta snåren. Framför dem utsträckte sig nu prairien så klart upplyst af månen, att de tydligt kunde urskilja den scen, som tilldrog sig på omkring trehundra alnars afstånd från skogsholmen. Det första som mötte deras blickar var en ansenlig skara Otoer, hvilka hade formerat en tät krets och tycktes uppmärksamt afhöra en talare, hvars röst likväl genom afståndet ej kunde uppfattas af våra äfventyrare i skogen.

Det låg någonting verkligen imponerande i anblicken af dessa mörka, nästan orörliga figurer.

Jernarmen hviskade till indianen:

„Bruka ej de röda männen rådslå om sina fångar i sin stams by?“

„Spåret efter blekansigtets mocasin är lätt att följa; men kan den hvite höfdingen upptäcka, hvad jorden gömmer?“ svarade indianen.

Jernarmen svarade ej, och nära en halftimma förgick, hvarunder ej det minsta ljud afbröt tystnaden.

Under denna tid hade gruppen ute på prairien bibehållit samma ställning, hvarigenom det blef omöjligt att upptäcka, om någon fånge befann sig ibland dem.

Slutligen märktes likväl en liflig rörelse bland den mörka skaran.

Kretsen öppnade sig och visade i sin midt den resliga figuren af en betydande höfding, jemte den saknade Hiram, fri och efter utseendet välbehållen.

„Gud förlåte mig“, hviskade Jernarmen, „är icke pojken oskadad, och jag har således de två Otoernas blod på mitt samvete.“

Pawneen lade härvid sitt finger på hans hand och sade:

„Jaguaren leker stundom med rofvet innan han söndersliter det. Har det stora blekansigtet ögon?“

Våra äfventyrares uppmärksamhet togs härvid i anspråk af en ovanlig syn. Höfdingen tycktes genom tecken yttra några ord till Hiram, under det gruppen omkring dem drog sig allt mera åt sidorna, till dess hela hopen bildade en halfcirkel bakom den hvite jägaren. Denne tycktes inse hvad som förestod, ty han afkastade sina kläder utom skjortan och benkläderna; vapnen hade indianerna redan förut beröfvat honom. Höfdingen förde honom nu omkring tio steg rakt framåt och pekade mot skogsholmen, hvarefter han drog sig tillbaka. — Några sekunder andlös tystnad följde, derefter höjdes ett förfärligt tjut ur sextio strupar, och hela skaran störtade lik en flock hungriga vargar efter den hvite jägaren, som ilade fram mot skogsholmen. Jernarmen och hans

hvita kamrater betraktade med häpnad dessa skepnader, som likt skuggor tycktes flyga fram öfver slätten.

Hiram hade emellertid, tack vare sitt försprång, redan tillryggalagt två tredjedelar af distancen till skogen, då en indiansk krigare nalkades honom med väldiga språng och upplyftad tomahawk. Jägaren stannade plötsligt och kastade sig åt sidan, hvarigenom vilden, oförberedd på denna manöver, stupade omkull på marken. Ett ögonblick tycktes jägaren tveka, men fortsatte derefter sitt lopp.

Detta dröjsmål var likväl nära att kosta honom lifvet, ty en annan krigare störtade sig nu på honom med den häftighet, att båda tumlade till marken. Hiram tycktes döfvad af fallet, ty han låg orörlig, medan vilden reste sig med ett triumfskri, satte foten på sin motståndares hals och böjde sig ned öfver honom, i det hans knif beskref omkring offrets hufvud en krets, som glittrade lik en strålkrans i månljuset. I detta afgörande ögonblick utgick från den mörka skogsholmen en blixt; knallen af en studsare rullade öfver prairien, och vilden nedstörtade öfver sitt tillämnade offer. Straxt derefter dånade åter tvenne skott, och två af de närmaste indianerna föllo tjutande till marken.

Så plötsligt och oväntadt var detta anfall, att vildarne stannade slagna af häpnad. Ännu ett skott från skogen, och i samma ögonblick framstormade de lössläppta hästarne i en enda tät massa och skenade bort utåt fältet, anförda af den, som på sin rygg bar „ryttaren af den sorgliga skepnaden“, den bundne indianen.

Vildarne uppgåfvo nu ett förfärligt tjut af vanmäktigt raseri och drogo sig tillbaka utom skotthåll för de fruktade studsarne, hvarefter halfva styrkan skyndade bort efter de flyende hästarne, medan de öfriga samlades kring höfdingen. De sågo straxt derefter en jättefigur framträda ur skogen och ila fram till den omkullfallne jägaren.

Med högra handen grep jätten den fallne och kastade honom öfver axeln, derefter stod han några ögonblick orörlig, likasom för att låta de häpna vildarne tydligt betrakta sin gigantiska skepnad, och försvann sedan långsamt i skogens dunkel.

Alla dessa händelser hade tilldragit sig inom kortare tid än som fordrats att berätta dem.

På den nyss så lifliga scenen följde en tystnad så djup, att Jernarmen och hans kamrater nästan varit frestade att anse hela uppträdet som en dröm, om ej de mörka kropparne af de fallna indianerna och den ännu medvetslöse Hiram varit ojäfaktiga bevis på dess verklighet.

Otoerna tycktes hafva spårlöst försvunnit, ty till och med Falkens skarpa öga kunde ej upptäcka det ringaste tecken, som antydde deras närhet.

Medan Pawneen smög sig ut till de fallna fienderna, undersökte Jernarmen Hirams hufvud och fann, att han sluppit från saken med en halfcirkel-formig skåra på högra sidan af hjessan, hvarifrån blodet ymnigt nedströmmade.

Sedan blessyren blifvit förbunden, så godt sig göra lät, medelst några stora saftiga blad, började den unge jägaren återfå medvetandet.

„Jag begriper inte hvad långe Bob tänker på, som inte skickar oss förstärkning“, yttrade nu Jernarmen. „Jag är säker på att Tiger bragt honom min skrifvelse.“

„Tror du vi ha något att frukta af indianerna i natt?“ inföll Falken.

„Tror just inte det, ty de fingo en allvarsam näsbränna. Den ena hälften af de tjutande skurkarne ränner nu som bäst efter sina hästar, och de andra hålla sig nog på afstånd, tills de kunna lura ut vårt antal.“

„Tyst“, hviskade nu Charley, „hvem smyger der genom snåret?“

Jernarmen höjde sin studsare, men sänkte den åter, sägande:

„Det är Pawneen. Indian-naturen är sig lik; se der stoltserar nu vår värde kamrat med fem skalper.“

I detta ögonblick stod indianen, tyst och orörlig som vanligt, bredvid dem.

„Pawnee-krigarens öga är skarpt som örnens“, fortfor Jernarmen, „har han sett, om Otoen lurar derborta mellan gräset?“

„Prairien är stor“, svarade indianen, „och blekansigtenas bössor gå långt; Otoen väntar, hans öga kan ej se genom skogens natt.“

„Det är också min tanke“, återtog Jernarmen på engelska, „men här stanna vi ej längre, de kanaljerna kunna bakom träden smyga sig på oss från alla håll och skjuta ned oss som sparfvar; vi måste möta list med list.“

Derefter gaf han indianen en vink och aflägsnade sig med honom inåt skogen, under det Falken och Charley uppmärksamt bespejade prairien.

Efter en kort stund återkommo Jernarmen och indianen, bärande kropparne af de båda Otoer, Pawneen dödat vid skogsholmens motsatta sida.

„Se så", sade den förre, „nu förse vi de här gossarne med våra jackor och hattar, hvarefter vi anvisa dem en lämplig plats, der de kunna föreställa vakter."

Inom några ögonblick var förklädnaden i ordning, och de båda kropparne placerades på afstånd från hvarandra i skogsbrynet, så att de, ögonskenligen dolda, likväl af en indians öga kunde upptäckas utifrån prairien.

Hiram hade emellertid rest sig upp och satt med ryggen lutad mot en trädstam. På Jernarmens fråga, om han kunde gå ännu, svarade han:

„Tror du att jag är af den sorten, som ger tappt för en åderlåtning. Hufvudet är lite krångligt, men benen i godt skick."

Med dessa ord sprang han upp, nästan lika liflig som vanligt.

„Godt", brummade Jernarmen med ett bistert leende, „det är godt gry i pojken; nu ge vi oss af på vinst och förlust till lägret."

Den lilla truppen smög sig genom skogsdungen fram till andra sidan och stannade der några ögonblick för att recognoscera. Framför dem utsträckte den ödsliga prairien sina ändlösa perspektiver, der

en och annan skugga från något framilande moln var den enda rörelse, som kunde upptäckas.

Jernarmen lutade örat mot marken och lyssnade länge. Slutligen tyckte han sig höra ett aflägset regelbundet ljud, liknande dånet af en trupp ryttare. Äfven de öfrige tyckte sig förnimma detsamma.

„Det är troligen våra vänner, som äro ute för att uppsöka oss“, sade Jernarmen, „låt oss med några skott leda dem på spåret.“

Med dessa ord aflossade han sitt gevär.

Ryttarskaran närmade sig nu hörbart, och efter en fjerdedels timma kunde den tydligen urskiljas, i skarpt traf riktande kosan mot skogsholmen.

Ännu några minuter, och våra äfventyrare funno sig omgifna af sina vänner, hvilka äfven medfört åtskilliga löshästar för deras räkning.

Jernarmen vände sig nu till indianen, sägande:

„Vill min broder följa med till de hvitas by; natten är långt framskriden och Otoen vakar.“

Pawneen tvekade synbarligen.

„Vi hafva fullt upp med krut och kulor“, fortfor jägaren, „och min broder skall få dricka sig otörstig af blekansigtenas mjölk.“

Vid dessa ord visade han flaskan. Detta sista argument tycktes särdeles vältaligt, ty med utseendet af en man, som fattat sitt beslut, kastade sig indianen upp på en af hästarne.

I det ögonblick ryttarskaran lemnade skogsholmen och visade sig på slätten, höjdes från prairien på båda sidor om skogen ett ursinnigt, långdraget tjut; det var Otoernas hämndskri, en förbannelse i

toner slungad efter de hvita. En timma sednare befunno sig dessa i lägret.

III.

Natten började redan fly för det gråaktiga ljuset af den gryende dagen, då ett af qvinnornas tält varsamt öppnades, och en hvit gestalt smög sig ut i lägret. Den unga qvinnan, ty gestalten var en sådan, såg sig uppmärksamt omkring åt alla sidor, likasom sökte hon ett visst föremål, och skred derunder sakta framåt. Här och der upptäckte hon kraftiga gestalter, hvilka under sina filtar lågo försänkta i djup sömn med bössan till sängkamrat, men efter en hastig blick på deras ansigten fortsatte hon sin väg. Hastigt stadnade hon; framför henne på marken, i skydd af en tät vinbärsbuske, utsträckte sig Jernarmens kämpegestalt.

Den unga qvinnan tycktes här hafva funnit hvad hon sökt, ty hon lutade sig ned öfver den slumrande jätten med ett uttryck af innerlig ömhet i sina stora blå ögon.

Hans hufvud var blottadt, och några lockar af det krusiga mörkbruna håret skuggade hans breda fasta panna. De rena, till och med ädla anletsdragen uttryckte äfven under sömnen den oerhörda kraft och beslutsamhet, som fanns hos denne ovanlige man.

Qvinnan, som nu betraktade honom, egde i sitt yttre alla de kännetecken, som karakterisera den anglo-

saxiska stammen. Hennes höga, smärta gestalt uppbar ett hufvud med så fina, aristokratiska drag, att det ovilkorligen måste uppväcka förvåning hos den, som mötte denna älskvärda varelse så långt bort i vildmarken. Hennes små, hvita händer antydde äfven en högre samhällsställning. Hon tycktes vara omkring aderton år gammal. De bildade en vacker grupp, dessa båda af naturen så rikt utrustade personer; det var hinden betraktande det slumrande lejonet.

I detta ögonblick böjde hon sig ned för att svepa filten omkring den sofvande, hvilken under sömnen kastat den åt sidan.

Ett sakta prassel störde henne i denna förrättning; hon såg upp och mötte till sin outsägliga fasa de glimmande ögonen af en indian, hvilken smugit sig framom busken.

Vid denna oväntade uppenbarelse uppgaf hon ofrivilligt ett halfqväfdt anskri, hvilket ögonblickligen väckte jägaren. Inom en sekund satt han upprätt och grep den hvita gestalten om armen med ett tag, som den starkaste karl skulle haft svårt att undandraga sig.

Den bäfvande flickan pekade mållös af fasa på den orörlige indianen.

Ett småleende flög öfver Jernarmens ansigte, då han nickade åt Pawneen och med sin mildaste stämma hviskade till flickan:

„Jaså, nu har jag dig ändtligen, du goda ande, som alltsedan vår afresa från Independance öfverhopat skogarnes son med dina omsorger. Än har jag, då vädret varit dåligt, funnit mig vid upp-

vaknandet betäckt med dubbla filtar, än har någon godbit i matväg på ett oförklarligt sätt kommit mig tillhanda, mycket annat att förtiga. Det är således du, min egen lilla kusin, Susanna Airy, som visat mig all denna systerliga ömhet.“

Synnerligen lugnad genom hans vänskapliga åtbörd till indianen, betraktade Susanna honom med en klar öppen blick och svarade lätt rodnande:

„Tror Tom Darvil, att min mor och jag någonsin kunna återgälda de uppoffringar och den godhet, du visat oss? Hvem var det, som till oss afstod den af lagen sig tilldömda förmögenhet, hvilken försatte oss i välstånd? Hvilken räddade oss ur Apachernas händer på resan från Chihuahua? Hvem — —

Här afbröt Jernarmen sin kusin, sägande:

„Tyst lilla pratmakerska. Du uppskattar allt för högt mina ringa tjenster. Jag har handlat, som den starke bör uppföra sig mot den svage. Det kan ej kallas uppoffring, då jag, drifven af en okuflig lust för jägarens fria lif, lemnade böckerna och till er afstod en förmögenhet, som jag ej behöfde. Min mannakraft och mitt gevär äro förmögenhet nog! — Men jag tror vår indianske vän skrämde dig?“ tillade han, synbarligen för att gifva samtalet en annan vändning, och skildrade derefter nattens uppträden.

Den vackra Susanna betraktade härunder sin väldige kusin med en blandning af fasa och beundran. När han slutat, utbrast hon:

„Men detta är ju förfärligt Tom! Det är mer än öfverdåd att behandla faran så, som om den vore

dig underdånig; när skall väl din väldiga kraft engång tröttna vid skogarne?"

„Hvem vet", sade Jernarmen, i det han ofrivilligt fästade på Susanna en blick, som jagade blodet till hennes kinder. „Du anar ej hvilka njutningar, detta fria lif erbjuder. Doftet från skog och äng, den blå himlen, den strålande solen, flodens vatten, sjelfva faran, allt ger kropp och själ en spänstighet, som edra städer förqväfva. Jemför mig", tillade han leende, „med en af de fina parfymerade stadsherrarne. Naturlifvet danar män, en öfverdrifven förfining danar — apor."

Under detta samtal hade emellertid förebuden till naturens uppvaknande blifvit allt talrikare.

En frisk vind susade ibland gräset, och hela den östra horizonten, som tycktes hvila omedelbart mot prairiens yttersta rand, flammade som ett moln af guldstoft och purpur.

Båda betraktade under tystnad det herrliga skådespelet. Susanna yttrade slutligen:

„Se, innan kort går solen upp, det är således tid att vi skiljas; lofva likväl först dina anförvandter att hädanefter åtminstone ej uppsöka farorna."

„Jag lofvar det, såvida min pligt tillåter", svarade Jernarmen. „Och nu, haf tack Susanna för dina omsorger." Med dessa ord omfattade han hennes fina hufvud med sina ofantliga händer och tryckte en lätt kyss på hennes panna.

Flickan dröjde ett ögonblick, likasom hon ämnat säga något, men straxt derefter aflägsnade hon sig och försvann snart i tältet.

Jernarmen följde henne med blicken så länge, det var honom möjligt, hvarefter han grubblande sjönk tillbaka på löfbädden.

Här torde det vara lämpligt att nämna några ord om denne ovanlige man, hvilken genom den scen, som nyss tilldrog sig, troligen för läsaren framstått i en ny dager.

Född i vestra delen af Kentucky af välmående föräldrar, hade han erhållit en ganska god uppfostran, men tidigt visat en oemotståndlig håg för jägarens fria, äfventyrliga lif. Vid aderton års ålder öfvergaf han sina studier och öfverlemnade sig åt sin böjelse, sedan föräldrarnes död afslitit det sista band, som fästade honom vid det mera civiliserade samhället. En långvarig process om en arfsfråga, som hans aflidne fader börjat, afgjordes nu till hans fördel; men så fast var hans beslut, att han afstod sin förmögenhet till sin moster, fru Airy, hvilken såsom enka efter en amerikansk officer befann sig i ganska knappa omständigheter.

Flera år förflöto, under hvilka Tom Darvil genom sin öfverlägsna styrka och ett mod, som trotsat otaliga faror, redan förvärfvat sig ett namn bland sina kraftfulla yrkesbröder. Då vaknade hos honom en önskan att återse barndomshemmet, och kort derefter befann han sig på Carlowgrove, fru Airys egendom, der det hjertligaste emottagande välkomnade honom.

Här tillbragte han nu årligen några veckor, under hvilka han sysselsatte sig med sjelfstudier och njöt det förädlande umgänget med sin moster och

Susanna, hvilken redan som barn lofvade blifva, hvad den nu uppväxta qvinnan hållit. Hans kraftfulla natur dref honom likväl alltid tillbaka till skogarne och deras fria lif.

Vid tidpunkten af vår berättelse hade han uppnått sitt trettiondetredje år.

Ett arf efter en i Astoria afliden slägting till fru Airys man hade nödgat henne att företaga denna resa, hvarunder vi gjort bekantskap med hennes dotter och Jernarmen. Endast med största svårighet hade Susanna utverkat att få åtfölja sin mor på den äfventyrliga färden.

Mången torde i första ögonblicket finna det otroligt, att en medlem af det civiliserade samhället utbyter alla de njutningar, det erbjuder, mot jägarens mödosamma och äfventyrliga lif. Men deruti ligger ej något besynnerligt. Lifvet i urskogen eger ett nästan oemotståndligt behag, hvilket den dervid ovane knappt kan tänka sig, och Förenta Staterna erbjuda en mängd exempel, liknande Tom Darvils. Vi våga till och med påstå, att, om den mest förfinade man genom omständigheterna tvangs att tillbringa ett par år i skogarne, skulle han visserligen återvända till det civiliserade lifvet men — med ett deladt hjerta.

Efter dessa nödvändiga förklaringar återtaga vi nu tråden af vår berättelse.

En lång stund förflöt, hvarunder Tom Darvils tankar togo en helt ovanlig riktning. Den väldige mannen, hitintills fri som öknens lejon, och hvars hjerta endast klappat för naturens behag, erfor nu för första

gången en qvinnas inflytande. Den oväntade upptäckten, att han, skogens härdade barn, var föremålet för de ömmaste omsorger, uppfyllde hans redliga, oförderfvade hjerta med djup tacksamhet. Han erinrade sig nu äfven, att hans kusin var den vackraste qvinna, han någonsin sett. Han påminde sig tydligt färgen på hennes hår och ögon.

I detta ögonblick sprang han upp, likasom harmsen öfver sina barnsliga funderingar, och i detsamma sköt den uppgående solen sin första eldpil öfver den omätliga slätten.

Tom Darvil var åter Jernarmen, den oförvägne jägaren.

För hans minne framstod nu nattens tilldragelser, och han insåg, att han i Otoerna skaffat sig oförsonliga fiender, hvilka ej skulle underlåta att begagna sig af hvarje tillfälle till hämnd.

Ett annat lägerställe måste således uppsökas, som erbjöd större skydd mot ett möjligt anfall af de hämndgiriga fienderna under de dagar, som skulle användas till jagt. Jernarmen beslöt att i denna sak rådfråga Pawneen, hvilken borde känna trakten; han uppsökte således indianen och erhöll af denne de behöfliga underrättelserna.

Lägret erbjöd nu samma lifliga anblick som föregående aftonen, och såsom ett resultat af Jernarmens och Susannas samtal, få vi meddela, att den förre intog sitt kaffe i sällskap med den vördnadsvärda fru Airy och hennes vackra dotter.

Derefter nedtogos tälten, hästarne sadlades, vagnarne förspändes, och den lilla karavanen försvann

snart, vägledd af indianen, bakom närmaste kullsträcka.

Vi nödgas nu gå två dagar tillbaka i vår berättelse och uppsöka jägaren Jim, hvilken läsaren påminner sig ej hade återkommit från det ströftåg, han fått i uppdrag att företaga.

I det ögonblick, han i sällskap med sina tvenne kamrater ämnade återvända till hufvudstyrkan, uppsprang bredvid honom ett präktigt rådjur och ilade blixtsnabbt utåt prairien. Hänförd af jagtlust störtade han efter för att söka komma inom skotthåll. Det flyende djuret lockade honom allt längre bort, till dess han slutligen lyckades uppnå sitt mål och sköt, men felade. Djuret försvann straxt derefter ur hans åsyn.

Nu först märkte han, hvilken oförsigtighet han begått. Han befann sig ensam fjerran ifrån sina kamrater; så långt hans skarpa öga kunde nå, upptäckte han ej en enda lefvande varelse; gräsöknen utbredde sig tyst och oändlig omkring honom. Han blickade upp mot himlahvalfvet, för att med tillhjelp af solen kunna bestämma väderstrecken och den kosa, han borde taga, men hela rymden var betäckt med tunga, blyfärgade moln, hvilka fullkomligt dolde ökenvandrarens enda ledstjerna.

Ett ögonblick kände sig den unge jägaren modlös vid tanken på sin äfventyrliga belägenhet, men snart bemannade han sig åter och började se sig om efter något lägerställe för natten.

Slutligen upptäckte han på långt afstånd en trädgrupp, till hvilken han skyndsamt styrde kosan, sedan han omladdat sin bössa.

Då han nalkades denna oas, märkte han, att träden voro helt låga och buskartade samt vexte mellan remnorna af några stora, öfver hvarandra kastade klippblock, hvarigenom de således erbjödo föga skydd. Han såg sig emellertid nödsakad att qvarstanna på denna föga inbjudande punkt, ty på hela den vidsträckta rymden omkring honom kunde ej ens spåret till en buske upptäckas. Vid närmare granskning fann han tätt invid jordytan under en utskjutande stenhäll ingången till en håla, som tycktes sträcka sig in i jorden under klippblocken. Han hade likväl ej tid att undersöka denna grotta, ty hela hans uppmärksamhet fängslades nu af ett det mest storartade skådespel.

Ett aflägset dån, snarlikt det stormande hafvets brus mot en klippig strand, hördes allt tydligare rulla fram öfver slätten, till dess han slutligen vid horizonten varseblef en mörk linie, hvilken närmade sig med förfärlig hastighet. Jägarens vana öga märkte straxt, att det var en hjord bisonoxar, som störtade framåt, gripna af denna ofta oförklarliga förskräckelse, som de amerikanska formännen kalla „stampede.“

De främsta oxarne voro redan tydligen synliga och efter dem följde en massa, som oupphörligt blef allt djupare och tätare, till dess hela prairien i denna riktning bokstafligen hvimlade af de tusendetals djuren. Ett förfärligt bölande ur hundradetals strupar

höjdes från denna oerhörda kolonn, som lik ett skydrag ilade framåt, jemnande allt, som låg dem i vägen, med marken.

Jägaren betraktade med häpnad detta uppträde; han hade visserligen ofta förut sett hjordar af dessa djur, men aldrig någonting ens jemförligt med den öfversvämning, som nu vältrade fram öfver slätten. Kolonnens kosa förändrades oupphörligt, men nu tycktes de främsta djuren hafva fått sigte på de få eländiga träden, bland hvilka jägaren befann sig, och med den instinkt, som alltid drifver dem att i farans stund uppsöka äfven den minsta liknelse till skog, ställde hela skaran sitt lopp i riktning mot den lilla klippön.

Jägaren insåg nu, hvilken fara hotade honom, ty den täta massan, hvars flyglar utsträckte sig nära en fjerdedels mil, nalkades med vindens hastighet och hotade att under sina otaliga klöfvar söndertrampa honom lik en mask.

Redan kunde han urskilja hundradetals glödande ögon, som blängde fram under det tofviga svarta håret och voro fästade på trädgruppen. Flykt tjenade till intet, ty äfven den snabbaste häst skulle ej hafva undkommit denna orkan. En enda utväg återstod att åtminstone fördröja dödsögonblicket, nemligen att med ett förtvifladt språng söka kasta sig upp på ryggen af något bland djuren, men han insåg sjelf hopplösheten af detta vansinniga försök.

Marken darrade under den framstormande massans tyngd, och luften fylldes af deras vilda bölande; inom några ögonblick skulle allt vara förbi.

Nu slog honom som en blixt minnet af hålan; han störtade fram till dess öppning och hade knappt hunnit komma under de skyddande klippblocken, förrän han hörde den vilda jagten brusa fram öfver sitt hufvud. Plötsligt nedstörtade den flata klipphäll, som utsträckte sig öfver grottans ingång, och lemnade blott en några tums smal öppning, genom hvilken en svag ljusstrimma inträngde till den sålunda lefvande begrafne. Ännu en lång stund fortfor dånet öfver hans hufvud, derefter aftog det, och snart herrskade grafvens tystnad omkring den olycklige jägaren.

En man med mindre härdade nerver än vår äfventyrare skulle troligen kännt sig förkrossad genom denna hastiga öfvergång från en dödsfara till en annan, icke mindre förskräcklig. Den amerikanske „skogslöparen“ är likväl ej den man, som förlorar modet, innan alla möjliga utvägar till räddning blifvit öfvervägda och försökta.

Dagsljuset, som silade in i hålan genom den smala öppning, klipphällen lemnat, var så svagt, att det blott upplyste en ringa fläck af marken närmast ingången; hela den återstående delen var insvept i det djupaste mörker.

Jägarens första göromål blef således att med sitt elddon antända en nypa krut. Det hastiga skenet visade honom en förtorkad trädgren, hvilken snart spred ett klart sken öfver hålans inre.

Den var af ringa utsträckning och utgjorde tydligen en prairie-ulfs ide, ehuru den för tillfället blott inneslöt jägaren. Genom vidare undersökning öfver-

tygade han sig snart, att han skulle kunna utvidga ingången derigenom, att han på sidan af klipphällen undangräfde jorden med sin jagtknif.

Han insåg, att det skulle blifva ett drygt arbete. Han ägde ej några lifsmedel; hvarje ögonblick var således dyrbart, och han satte ögonblickligen sin befrielseplan i verket.

Jägaren hade under nära en timme fortsatt sitt arbete, hvilket var betydligt lättare, än han förmodat, då han hörde ett prasslande i gräset utanför hålans ingång.

Han drog sig tillbaka och märkte nu, att det var grottans sannskyldige herre, en stor prairie-ulf, som stannade, synbarligen öfverraskad att finna ingången tillstängd. Djuret instack nosen i öppningen och började derefter att af alla krafter undankrafsa jorden med sina framtassar. Jägaren satt tyst och orörlig, särdeles belåten med denna oväntade hjelp.

Hans glädje varade likväl ej länge, ty djuret uppgaf plötsligen ett doft tjut och ilade bort.

En stund derefter nådde ljudet af hästar, som galopperade förbi klippön, den instängdes öra, men detta afbrott i den djupa tystnaden försvann lika hastigt, som det uppstått.

Sedan han noga öfvertygat sig om, att ryttarne, hvilka han förmodade vara de, som jagat buffelhjorden, ej stannat på hans område, återtog han sitt arbete med fördubblad ifver, och efter ett par timmars oafbruten gräfning lyckades han krypa ut ur sitt fängelse.

Hvilken förändring hade ej den lilla oasen undergått! Hvartenda träd var kullstörtadt och marken öfverallt uppsparkad. Rundt omkring utbredde sig det ödsliga landskapet, öfver hvilket natten rufvade mörk och hotande; ej en enda stjerna kunde upptäckas på himlahvalfvet, der tunga moln, liknande täta rökmassor, långsamt vältrade framåt. Fjerran ute på prairien hördes tjutet af vargarne, hvilka kalasade på någon under den vilda flykten stupad och ihjältrampad bison. Ett ögonblick kände jägaren sig frestad att söka förskaffa sig en andel i bytet, ty hungren hade redan länge låtit känna sig; men han öfvergaf snart denna tanke och rullade i stället en stor sten till ingången af hålan, hvarefter han i dess inre tillredde sig en mjuk bädd af gräs och insomnade lugnt med bössan vid sidan.

Då han vaknade följande morgon, inströmmade redan en flod af solstrålar genom den smala öppningen vid hålans ingång. Jägaren satte sig upp och kröp fram ur sitt ide med en tacksam känsla mot försynen, som så underbart räddat honom. Han såg sig omkring, under det han i fulla drag insöp den friska morgonluften. Solen nedsände sina ljusvågor från en fullkomligt molnfri, azurblå himmel, der en flock vilda dufvor kretsade omkring, likasom badande i det strålande lufthafvet. En upplifvande känsla af mod och lefnadslust uppfyllde den unge mannens bröst; han sprang upp och gjorde sin toilett, bestående af en sträckning och en duktig ruskning.

Genom solens ställning var det honom nu möjligt att bestämma väderstrecken, och han riktade be-

slutsamt sin kosa mot nordvest, i hvilken riktning han visste att hufvudstyrkan framtågade.

Timmarne fortskredo emellertid, och solen hade redan uppnått sin middagshöjd, hvarifrån den nedsände sina nästan lodräta strålar, brännande likt ett eldregn den i dvala försänkta naturen. Krafterna började öfvergifva den unge jägaren, som fastat hela dygnet och dessutom tillryggalagt en ansenlig väg öfver den skugglösa prairien. Han hade ännu några droppar rom qvar i sin flaska, men vågade ej förrän i yttersta nödfall begagna den upplifvande vätskan. På flera ställen hade han visserligen påträffat trädgrupper, men allt vatten tycktes uttorkadt i denna brännheta ödemark. Nästan fullkomligt modlös, ämnade han arbeta sig fram till en liten dunge, som på afstånd mötte hans trötta öga, och der tillbringa de hetaste timmarne af dagen, då han varseblef några bisoner, som makligt hvilade i gräset under träden. Mod och förtröstan återvände ögonblickligen vid denna syn; det gällde nu att kunna komma inom skotthåll och skjuta ett af dessa djur. Hans räddning berodde derpå, och han beredde sig omsorgsfullt till denna jagt på lif och död.

Emedan bisonen har ett ytterst fint väderkorn, måste vår jägare taga en lång omväg, för att kunna närma sig djuret mot vinddraget. Försigtigt framkrypande i det höga gräset, lyckades han att obemärkt uppnå dungen. Nu befann han sig blott tjugo steg från sitt byte, och efter att hafva tagit säkert sigte på ett af de yngre djuren, aflossade han sin studsare.

Djuret föll, och de öfriga rusade förskrämda bort öfver slätten.

Jägaren skyndade nu fram till den fallna tjuren, hvilken redan var död, ty kulan hade bakom venstra bogbladet inträngt i hjertat. Innan kort hade han med verklig konstfärdighet afskiljt de läckraste delarne, puckeln, tungan och benen för mergens skull, samt företog sig nu att på jägarmanér bereda sig ett ypperligt mål.

På flera sammanförda flata stenar upptände han en väldig brasa, hvarvid han likväl måste iakttaga stor försigtighet, emedan hela den förtorkade prairien ganska lätt kunde råka i brand.

Derefter uppgräfde han med sin jagtknif en temmeligen djup och vid grop, hvilken till hälften fylldes med glödande kol, på hvilka puckeln och tungan nedlades, väl insvepta i det naturliga omhöljet, huden. Derefter lades grenar korsvis öfver gropen, på dem åter ett stycke af huden, och slutligen öfvertäcktes det hela med jord.

Efter en timmas förlopp upptog han sin stek, hvilken nu var fullkomligt i ordning.

Man kan ej göra sig ett begrepp om musten, den närande kraften och den fina vilda smaken hos detta prof på amerikansk jägarekokkonst. Det öfverträffar ovilkorligen våra berömdaste restauratörers finaste kötträtter.

För att bereda sig en smaklig desert lade han buffelbenen på elden, der de fingo qvarligga, till dess de voro väl genomvärmda. Då uttog han och sönderslog dem för att åtkomma mergen, som nu bildade

en fast stång af den utsöktaste smak. De sista dropparne i flaskan slutade en måltid, som hvar och en skulle funnit både kraftig och välsmakande.

Sedan han i gropen nedkastat eldbränderna och sorgfälligt öfvertäckt dem med jord, utsträckte han sig med en känsla af innerligt välbehag i skuggan af träden, för att afvakta den svalare aftonen och då fortsätta sin irrfärd mot nordvest.

Timma efter timma förflöt, och ännu låg vår äfventyrare utsträckt i det mjuka gräset, försänkt i detta halft vakande, halft drömmande tillstånd, som i synnerhet söderns innebyggare finna så behagligt. Ej den minsta vindflägt satte löfmassan öfver hans hufvud i rörelse, endast surrandet af en och annan insekt antydde, att naturens pulsar ännu fortforo att slå. Han hade glömt sin förtviflade belägenhet och de faror, som på alla håll omgåfvo honom, samt njöt under dessa ögonblick i fulla drag af lifvets herrliga gåfva, så som man njuter den i naturens famn.

Slutligen var timman till uppbrott inne, och ungefär vid samma tid, som indianen i början af vår berättelse slutade sin rekognoscering, lemnade äfven Jim sin behagliga hviloplats och återtog med stärkta krafter sin vandring.

Han hade redan tillryggalagt några mil, då han plötsligt stannade vid åsynen af några öfvermenskligt stora gestalter, omgifna af en strålande gloria, hvilka på kort afstånd passerade prairien rakt emellan honom och den sjunkande solen. Han kastade sig ned i gräset, nästan öfvertygad, att han skådat en öfvernaturlig uppenbarelse — så gigantiska

voro de figurer som visat sig. Emellertid fortfor tystnaden oafbrutet, och efter en lång stund uppreste han sig åter försigtigt. Ej ett enda spår efter den öfverraskande synen kunde nu upptäckas, gräshafvet utsträckte som vanligt tyst och ödsligt sina jordvågor, öfver hvilka den sjunkande solen kastade sitt guldflor.

Vår raske jägare hade varit vittne till ett af dessa optiska fenomen, som så ofta förekomma på prairierna.

Med fördubblad ifver återtog han sin kosa, ty natten tillstundade, och han ville om möjligt före dess inbrott söka uppnå sina kamrater, hvilka en viss instinkt sade honom ej kunde vara långt borta.

Dimman, som nu började uppstiga, tvang honom likväl att åter stanna för att ej aflägsna sig ur den bestämda kosan. Han uppsteg på en kulle och såg sig omkring.

Hela den ofantliga rymden nedanför honom liknade ett töckenhaf, hvarur spetsarne af de högre kullarne uppstucko likt öar. Här och der varseblef han några träd, hvilka likt spöken framstodo mot den ljusgrå bakgrunden, men töckenmassorna uppstego allt högre, och äfven den sista af dessa spridda punkter nedsjönk i detta gränslösa kaos.

Det föreföll jägaren, som om han af en mäktig hand blifvit utslungad i rymden och sväfvade uppåt bland molnen allt högre och högre, till dess slutligen jorden försvann för hans häpna blickar. Hans fantasi, ännu lifligt sysselsatt med de öfvernaturliga skepnader, han skådat dernere på slätten, började tillhviska honom att denna tystnad, denna skenbara för-

intelse var — döden. Han hängaf sig allt mer och mer åt denna föreställning, ehuru han ännu bibehöll ett dunkelt medvetande af verkligheten.

Han befann sig i ett af dessa stadier, då menniskoanden kan förliknas vid den ur buren för ett ögonblick lössläppta fogeln, som jublande uppstiger i rymden, till dess han plötsligt känner sig fasthållen och åter neddragen till jorden af en vid vingen fästad tråd.

En frisk östanvind sönderslet i detta ögonblick med kraftig hand den töckenslöja, som skymde hans ögon, och återförde honom till jorden. Han såg sig omkring såsom en nyss uppvaknad person och varseblef månen, hvilken lik ett glödgadt jernklot långsamt uppsteg bakom kullarne och utströdde öfver prairien sitt darrande skimmer.

Drömmen var förbi; — lik en skugga gled den ensamme ökenvandraren utför kullen bort mot ett okändt fjerran.

Redan länge hade vår äfventyrare oförskräckt banat sig väg framåt, men nu började han erfara en känsla af oemotståndlig modlöshet. Vi få äfven medgifva, att det finnes knappt något, hvilket så nedtrycker sinnet, som en lång nattvandring i prairierna. Den djupa tystnaden, månskenet, som förlänar hvarje föremål formen af en lurande fiende, och framförallt landskapets dödande enformighet, hvilken i nattens dunkel förefaller ännu skenbarare, allt detta bidrager att nedstämma äfven det spänstigaste lynne. Man har vandrat framåt flera timmar, man stadnar, ser sig omkring och tycker att man befinner sig

precis på samma ställe som man lemnade för timmar sedan.

Vår jägare uppsteg åter på en kulle och spejade efter några träd eller buskar till skydd under natten, men förgäfves, och han ämnade just fortsätta sin vandring, då hans öra uppfattade ett aflägset ljud. Kort derefter jagade en skara lösa hästar, förföljda af en flock vargar, i vildaste flykt förbi honom, men, huru hastigt de än försvunno, hade hans erfarna blick likväl genast igenkännt, att de tillhörde en indiantrupp. Han aflägsnade sig således skyndsamt ur den riktning, hvarifrån hästarne kommit, för att ej möta deras egare, hvilka troligen förföljde dem.

Den annalkande faran tycktes hafva upplifvat hans sjunkande mod, ty han fortsatte med oförminskad ifver sin marsch ännu några mil. Slutligen beslöt han likväl att öfver natten bivuakera ute på prairien, emedan tröttheten började taga öfverhand, och han ingenstädes kunde upptäcka någon tillflyktsort.

Han tillredde sig således en bädd i det höga gräset på sluttningen af en kulle, lade bössan bredvid sig och insomnade nästan ögonblickligen.

Huru länge denna sömn varat, visste han icke, då han uppväcktes derigenom, att någon ryckte honom i rocken. Han såg upp och märkte tätt bredvid sig ett par blixtrande ögon. I ett ögonblick var han på fötter, och vid denna rörelse flydde en prairievarg, hvilken nyss nosat på honom. Omkring tjugo steg från hans lägerplats sutto öfver hundrade af dessa djur i en vidsträckt halfcirkel och betrak-

tade honom med sina gnistrande ögon. De hade sett den orörliga kroppen, och en af kamraterna, djerfvare än de öfrige, hade gått fram för att undersöka denna besynnerliga figur.

Jägaren, som visste huru rofgiriga, men tillika fega dessa djur äro, upplyfte helt lungt sitt gevär och sigtade midt i högen.

Vid denna rörelse sprungo vargarne upp, och i detsamma skottet small, försvunno de tjutande, likt en hop afgrundsandar.

Natten var synbarligen redan långt framskriden, ty månens sken började aftaga och stjernorna slocknade efterhand.

Jägaren nedkastade sig åter i gräset och afvaktade med otålighet soluppgången, emedan sömnen nu hade flytt honom. Ehuru redan van vid skogslifvets storartade naturscener, erfor han likväl ett djupt intryck af det skådespel, som jord och himmel, ljus och skyar nu utförde.

Längst bort i öster syntes en rand af purpurfärgade moln, hvilka tycktes hvila omedelbart på sjelfva gräshafvet. Denna molnkant blef efterhand allt bredare, till dess den bildade en trefärgad gördel af purpur, ljusrödt och silfverhvitt, hvilken bjert afstack mot bakgrundens azur. Alltefter som färgspelet i öster blef tydligare, bleknade månen, till dess den liknade en mattglänsande silfverplåt, och en mystisk halfdager utbredde sig öfver jorden; plötsligt ändrade molnet färg, det skiftade nu i guld, purpur och ljusrödt, under det bakgrundens azur efterhand öfvergick till ett rodnande eldhaf. Allt djupare

glödde purpurn, allt bjertare flammade eldhafvet, till dess slutligen en gnista tycktes öfverhoppa molnets kant och antända ett i rymden utströdt ljusämne, ty i ett ögonblick upplystes jord och himmel af en skimrande blixt. Molnet liknade under några minuter en fontain, som oupphörligt utsände strömmar af ljus till dess solen majestätiskt höjde sig öfver de glimmande skyarne, hvilka tycktes tillbedjande utsträcka sina töckenarmar efter den strålande himlakroppen.

En ny dag hade inträdt, och på kullen knäböjde jägaren med blottadt hufvud.

IV.

Vi återvända nu till hufvudstyrkan, hvilken vi lemnade på väg att uppsöka en ny, säkrare lägerplats. Morgonen var herrlig och luften, ej ännu genomglödgad af solen, flägtade sval och uppfriskande emot de resande. En allmän munterhet herrskade inom karavanen, männerna sjöngo sina hemlands sånger och qvinnorna skämtade med sina bekanta, i det de stundom kastade en skygg blick på indianen, hvilken tyst och sluten red ibland förtruppen. Den vackra Susanna hade lemnat vagnen och red en yster häst vid sidan af Jernarmen, med hvilken hon var inbegripen i ett lifligt samtal.

De okonstlade jägarne betraktade med en viss förvåning sin kamrat, som så ogeneradt kunde samtala med den fina damen, hvilken de likväl alla visste vara hans slägtinge.

Indianen lät emellertid karavanen taga kosan rakt söderut, och färden fortgick oafbrutet i flera timmar, till dess tåget slutligen anlände till stranden af en ansenlig flod, en af dessa hundradetals vattendrag, som strömma ned från Klippbergen till Missouri. Våra resenärer tyckte sig här hafva uppnått ett verkligt eden, ty flodens stränder visade en ganska rik vegetation i skuggan af pil-, al-, sumack- och bomullsträd. Derjemte fanns äfven öfverflöd på vinbär, körsbär samt gula och röda krusbär af den finaste smak.

Det vigtigaste af allt var likväl en hög brant klippa, som reste sig nästan lodrät upp ur vattnet vid flodstranden och erbjöd en ypperlig position för ett läger. Utåt prairien till var marken fullkomligt skoglös, så att man från höjden af klippan kunde dominera hela synkretsen. Bakom klippan åter bildade floden ett naturligt försvarsverk. Efter några förberedande undersökningar började således våra äfventyrare att med största ifver arbeta på befästandet af sitt nya läger.

Emedan öfre delen af klippan ej var nog rymlig att äfven kunna upptaga kreaturen, formerades vid dess fot en så kallad vagnborg, derigenom att vagnarne ställdes på kort afstånd från hvarandra, sida vid sida, så att de bildade trefjerdedelar af en cirkel; den återstående fjerdedelen utgjorde ingången till denna förskansning. Mellanrummen tillslötos medelst tåg, som sträcktes från hjul till hjul, och den öppna delen af cirkeln vändes åt klippan till. Inom denna vagnborg skulle kreaturen förvaras under nät-

terna, hvarunder ingången tillslöts medelst starka tåg.

Omkring trettio fot öfver denna temporära ladugård bildade klippan en afsats, tillräckligt stor att rymma fyra personer. Här uppfördes en förskansning af stenblock och trädstammar, bakom hvilken den lilla garnisonen kunde försvara hela vagnborgen. Något högre upp, ehuru åt ett annat håll, anlades äfven en befästning på ett utsprång, der en skildtvakt placerades. På den öfversta platsen förlades sjelfva lägret, hvilket äfven skyddades genom en vall af stenblock och trädstammar. Positionen var således nästan ointaglig och dominerade hela den nedanför liggande slätten. På flera punkter af klippan sammanfördes stenhopar, hvilka vid händelse af ett anfall kunde nedstörtas öfver de stormande, hvarjemte de träd och buskar, som lågo inom skotthåll från lägret, nedhöggos för att ej erbjuda en fiende den minsta betäckning.

Den svagaste punkten af positionen var den södra sidan af klippan, ty här var den ej så brant, utan snarare långsluttande, och kunde temmeligen lätt bestigas. Jernarmen inneslöt derföre en del af den nedanför liggande marken medelst spetsade pålar, hvilka sålunda bildade en rymlig inhägnad. Derofvanför var en fördjupning i berget så stor, att den förlänade beqvämt skydd åt en utpost.

Alla dessa anordningar hade emellertid upptagit hela dagen och voro ej ännu fulländade, då natten inbröt. Hvar och en, qvinnorna icke ens undantagna, hade arbetat med yttersta ifver för att medhinna åt-

minstone de nödvändigaste befästningarne, och lägret erbjöd följaktligen redan nu ett skydd, som en lurande fiende skulle hafva funnit betänkligt att anfalla.

Vakterna voro utställda, kreaturen instängda i vagnborgen och alla nödiga försigtighetsmått vidtagna.

Klippan erbjöd nu ett ganska öfverraskande skådespel, der den mörk och hotande reste sig lik en ofantlig jätte. Här och der på dess afsatser rörde sig menskliga gestalter, och på dess öfversta platå glimmade en eld, hvilken lik en rödaktig stjerna aftecknade sig mot den molnhöljda himlen, och utsände en tjock rök, som i långa spiraler vältrade sig nedåt. Luften var tryckande och vindlös, allt förebådade ett oväder.

Vi vilja nu göra ett besök der uppe, i det inre af lägret.

Innanför den halffärdiga vallen reste sig de två gröna tälten, samt några i hast uppkastade skjul för männen. I midten flammade elden, vid hvilken några qvinnor voro sysselsatta, under det männerna lågo kringspridda här och der, rökande och samtalande i afvaktan på qvällsvarden.

Men hvar är Jernarmen?

Vi stiga in i det mindre tältet, der en verklig familjetafla möter oss.

Stenhällen, som bildade golfvet, är belagd med björnhudar; på ena sidan visar sig en bädd af bolstrar utbredda på marken och i midten stå två fällstolar omkring ett litet bord, vid hvilket fru Airy och Su-

sanna sitta jemte Jernarmen, hvilken likväl ej vågat anförtro sig åt den bräckliga stolen, utan slagit sig ned på en stor kista. En vid tältstången fästad lampa upplyser denna scen.

Den lilla gruppen tyckes nyss hafva intagit sitt the, och i det ögonblick, vi göra vår osynliga entré, yttrar fru Airy:

„Här sitta vi nu så förskansade, att vi kunde trotsa alla vesterns indianer, men huru länge ämnar du hålla oss qvar här uppe min raske gosse?“

Talarinnan vände sig mot Jernarmen, och ett mildt leende upplyste de åldrade, men ädla dragen.

„Vi nödgas stanna här omkring fyra dagar, min mor“, svarade Jernarmen, „ty kreaturen behöfva nödvändigt hvila ut, och vårt visthus förstärkas med färskt.“

Den gamla återtog:

„Huru annorlunda är det ej nu mot för ett tiotal af år sedan, då jag följde min salig man ner till Texas. Vi blefvo under vägen två gånger anfallna af indianerna, då vi nu deremot rest öfver 400 mil, midt igenom en mängd fria stammar, utan att hafva blifvit det minsta ofredade. Grannskapet med civilisationen tyckes verkligen hafva utöfvat sitt inflytande på dem, och jag känner mig tacksam mot försynen härför, isynnerhet för min lilla, envisa Susens skuld.“

Den gamla frun var okunnig om det som passerat, ty Jernarmen hade ålagt sina kamrater och sjelf öfverenskommit med Susanna, att iakttaga tystnad

rörande förra nattens uppträden för att ej oroa qvinnorna. Angående indianen hade han sagt, att denne var en af honom engagerad vägvisare till jagtmarkerna.

Han svarade nu:

„Ja, äfven jag tackar Gud derför, men jag har ansett mig böra iakttaga alla försigtighetsmått för att motsvara det förtroende, man har visat mig, och dessutom har jag ju edra, mig så dyrbara, personer att beskydda.“

Vid dessa ord tog han Susens lilla hand och strök med den sitt stora skägg, i det han förstulet vidrörde de fina fingrarne med sina läppar.

Den väldige mannens inre hade sedan morgonen undergått en total förändring. Han häpnade sjelf öfver att känna, huru outsägligt dyrbar hans vackra kusin plötsligt blifvit honom, och hvilken sällhet han erfor i hennes närvaro. Den känsla för henne, som förut omedvetet slumrat i hans hjerta, hade nu fullkomligt vaknat. Han älskade så, som den kraftfulle, oförderfvade mannen älskar. Detta inverkade äfven på hans umgängessätt. Hans skenbara sträfhet försvann, han blef hjertlig, till och med öm, men aldrig försagd.

„Min Gud! käre Tom“, sade nu Susanna, i det hon med sina mjuka händer grep tag uti hans stora skägg och såg honom leende i ansigtet, „du ser ju ut som en björn, jag får bestämdt lof att klippa dig.“

„Det lönade visst mödan här i vildmarken“, svarade Jernarmen med ett hjertligt skratt, „men jag lofvar dig, att så snart vi hunnit fram till Astoria,

skall jag bli lika fin om hakan som sjelfva mister Turtle, förvaltarn på Carlowgrove.“

Fru Airy hade under tiden betraktat de båda unga med ett uttryck af innerlig glädje. Måhända insåg hennes modersöga sanna förhållandet.

Hon inföll nu:

„Du nämnde mister Turtle, min raske gosse, vet du, jag är alldeles icke nöjd med honom. Han behandlar icke folket, såsom sig bör. Du vet, huru innerligt jag önskade, att du en gång sjelf ville öfvertaga förvaltningen af en egendom, som jag aldrig har betraktat annorlunda än som din tillhörighet. Jag behöfver i sanning din hjelp. Har du ej ännu blifvit mätt på skogarne?“

Jernarmen grep ånyo den lilla handen och fästade sin öppna redliga blick på den gamla, i det han svarade:

„Käraste mor lilla, jag får öppet bekänna, att jag i synnerhet på sednare tiden kommit på högst civiliserade funderingar, och få se om jag icke — —

I detta ögonblick afbröts han af ett förfärligt oväsen utanför tältet; rop och skrik blandade med skrattsalfvor bildade en döfvande koncert, och öfver allt detta larm hördes långe Bobs kära hälft, mrs Peggy Spruggins gälla stämma.

Jernarmen öppnade tältdörren, och en ganska tragikomisk scen mötte hans blickar.

Nära elden rullade tvenne halfvuxna pojkar omkring på marken, bultande hvarandra af hjertans grund, och öfver dem stod mrs Spruggins, som med en stor trädslef bearbetade den af de båda kämparne,

som för tillfället låg ofvanpå den andra. Men hur såg den värda damen väl ut! Maisgröt garnerade hennes hvita hufva, och plättar af samma välsmakande näringsämne betäckte hennes ansigte och hals.

I det ögonblick, Jernarmen trädde ut ur tältet, utropade hon:

„Bob Spruggins! Hvar är du karl, som låter din maka behandlas på detta sätt? Jag skall lära er jag“, fortfor hon, alltjemt med slefven bearbetande de båda kämparne.

Bob syntes ej till, men en af jägarne svarade:

„Kära mrs Spruggins, tag icke så illa vid er, ni har ju blott fått lite gudslån på er, i stället för i er.“

Ett allmänt skratt åtföljde denna tröstegrund och stegrade mrs Spruggins vrede ännu mera.

Jernarmen gick nu fram till den activa gruppen och grep en af pojkarne i tröjkragen, hvarefter han lyfte upp honom som ett knyte i höjd med sitt ansigte, sägande:

„Hör på munsiör Dick! hur kan du understå dig glömma den aktning, du är skyldig gammalt folk?“

„Det är inte mitt fel, mr Darvil, utan Bills“, svarade pojken snyftande, „han kallade mig en 'damned foreigner', fast far redan sex år varit amerikansk medborgare, och då kastade jag grötfatet efter honom, fast han sprang bakom mrs Spruggins, så det träffade henne.“

„Jaså“, svarade Jernarmen, i det han nedsläppte pojken, „både Bill och du hafva orätt, gå nu vackert och bed mrs Spruggins om förlåtelse, och sedan får

ni till straff tillbringa natten i utanverken nere vid vagnborgen.“

Mrs Spruggins vrede blidkades nu, och inom kort var lugnet fullkomligt återställdt.

Snart utsläcktes elden, hvarefter qvinnorna och barnen drogo sig undan för natten, hvilket exempel kort derpå följdes af männerna.

Jernarmen ämnade nu företaga en rund omkring försvarsverken, men innandess gick han fram till tältet för att säga sina slägtingar god natt. Han fann dem sittande i den öppna tältdörren, betraktande scenen omkring sig. Natten var ovanligt mörk; tjocka, tunga moln betäckte himlen och tycktes sänka sig allt längre ned mot jorden. Luften var tryckande och ej en enda vindflägt genomilade den qvalmiga atmospheren. Öfver prairien hvilade skuggan mörk och ogenomtränglig, så att till och med föremålen närmast klippans fot endast med svårighet kunde urskiljas; sjelfva floden visade sig från höjden som en silfvertråd, inväfd i ett mörkt sidentyg.

Jernarmen såg sig omkring under tystnad och skakade på hufvudet, hvarefter han tog god natt och ämnade begifva sig ned till utanverken, då hela den östra horizonten plötsligt tycktes remna, och en blixtrande ljusrand fyllde rymden med ett blekrödt skimmer. Kullarne, dälderna, floden och klippan framträdde ett ögonblick tydligt i denna blåaktiga belysning, derefter försjönk allt i ett mörker, som nu tycktes dubbelt ogenomträngligt. Ej den minsta knall kunde derefter förnimmas. Fenomenet upprepades

oupphörligt; blixt följde ljudlöst efter blixt, än fårades himlen ända upp ifrån zenith af en flammande ljungeld, än tycktes den ofantliga molnkupolen upplyftas från horizonten och afhölja en eldrand, hvilken lik en jetteorm omslingrade hela synkretsen.

Dessa plötsliga öfvergångar från ett bländande ljus till det djupaste mörker gjorde ett obeskrifligt intryck; det var ett skådespel, fullt af fruktansvärdt majestät.

Sedan Jernarmen lugnat fruntimmerna med den försäkran, att detta var ett ganska vanligt fenomen på prairierna, begaf han sig utför klippan på sin nattliga expedition.

Han nedsteg först till den ofvanför vagnborgen belägna förskansningen, hvilken bevakades af en skildtvakt och de båda stridslystne pojkarne, som voro helt stolta öfver sin tjenstgöring. Derifrån begaf han sig ned i vagnborgen och återvände snart, bärande en krut-fjerding, med hvilken han klättrade öfver klipputsprången fram till fördjupningen, som dominerade den af palissaderna försvarade uppgången. Här stannade han och samtalade länge med skildtvakten, under det han ifrigt sysselsatte sig med något hemlighetsfullt arbete. Slutligen vidrörde en hand hans skuldra, han vände sig om och såg bredvid sig indianens mörka skepnad, hvilken efter det vanliga uppehållet yttrade:

„Se, natten är mörk, och Wacondah slår eld för att tända ljusen. Pawneens öga är skarpt, han går att se om Otoen sofver.“

Jernarmen betänkte sig ett ögonblick, derefter sade han:

„Godt, men kom ihog att jag väntar dig tillbaka, dina tjenster äro ännu obetalte.“

Indianen svarade:

„Amathla är den store höfdingens vän, hans öron äro öppna och han glömmer intet.“

Med dessa ord halkade han som en molnbild ned utefter berget och försvann i mörkret.

Vi lemna nu det befästade lägret, der Jernarmen anbefallt den strängaste vaksamhet, och åtfölja indianen på hans äfventyrliga ströftåg.

Under nära två timmar fortsatte han oafbrutet sin väg uppför floden, i det han så mycket som möjligt följde stranden, der träden och det yppiga gräset gåfvo ett förträffligt skydd. Mörkret var så ogenomträngligt, att äfven hans skarpa öga blott kunde se några steg framför sig och knappast förmådde urskilja den andra flodstranden. De ljungande blixtrarne hade upphört, natt och grafvens tystnad herrskade öfver nejden.

Slutligen tycktes likväl en flik af den svarta molnslöjan upplyftas, ty längst bort vid horizonten framtindrade en matt stjerna. Indianen saktade emellertid sin gång, allt efter som han framskred, ty han märkte nu att den matta ljuspunkten var en på marken upptänd eld. Han lade sig ned och började krypa framåt, så att han kom emellan elden och floden. Han kunde redan urskilja mörka figurer, som aftecknade sig mot eldskenet, och såg att de visserligen voro af hans egen färg, men tillika just de

fiender, han sökte. En lång stund låg han orörlig och bespejade Otoernas minsta rörelser, men slutligen vände han blicken mot floden och upptäckte midt i strömfåran en liten holme, tätt bevuxen med träd och buskar. Med största försigtighet smög han sig nu framåt för att komma ofvan den och derefter genom strömdraget föras ned till densamma, hvarifrån han tryggt kunde observera fiendens rörelser.

Plötsligt stannade han åter orörlig. Hans öga hade i det höga gräset upptäckt ett spår, hvilket förde rakt ned mot strömmen, och vid sjelfva flodbädden visade sig tydligt i den mjuka sanden intrycket af en fot.

Indianen undersökte länge detta aftryck, hvilket var allt för mycket utåtvändt för att vara frambringadt af en indian.

Slutligen tycktes han hafva fattat sitt beslut. Han gjorde ett knyte af sina vapen och kläder, hvilket han fästade på hufvudet, derefter nedsteg han i vattnet, utplånade sorgfälligt fotspåren i sanden samt begaf sig ut i strömmen.

Snart förlorade han fotfästet och fördes nu ned mot ön, i det han med venstra handen höll sin bössa öfver vattnet och med den högra styrde kosan så, att han skulle landa på den sida af holmen, som ej låg vänd mot elden.

Slutligen kände han åter botten och fann att holmen bildade en sandbank, som sträckte sig temmeligen långt ut i strömmen.

Han smög sig varsamt framåt och uppnådde öns strand, der han stannade, i det han fästade sina ögon

på den ogenomträngliga massan af träd och buskar, likasom vädrade han ett försåt.

Allt var tyst och ön tycktes slumra vid det entoniga sorlet af vattnet, som ilade förbi dess blomhöljda strand. Indianen lyssnade länge, hvarefter han landsteg och klädde sig, sedan han noga undersökt sitt gevär.

Hela ön tycktes omgifven af en ogenomtränglig häck af taggiga krusbärsbuskar, och det dröjde flera minuter, innan indianen kunde finna ett ställe, der han förmådde tränga sig igenom denna naturliga förskansning. Slutligen lyckades han och befann sig under träden, omgifven af ett ogenomträngligt mörker. På afstånd märkte han återskenet af elden, hvarför han smög sig framåt i denna riktning, nästan öfvertygad, att han befann sig ensam på ön, ehuru spåret vid flodbrädden i början föranledt honom att tro motsatsen.

Plötsligt stupade han öfver en mjuk kropp, som störtade upp, och en kraftig stämma utropade:

„Hvem der!“

Indianen hade kastat sig ned på marken, men, innan han fick tid att yttra ett ord, genomskars mörkret af en blixt, åtföljd af en knall, och en pistolkula hven tätt förbi hans hufvud.

Vid det hastiga öfvergående skenet märkte indianen en hvit jägare, likasom denne varseblef den på marken liggande vilden.

Indianen sprang nu upp, sägande på bruten engelska:

„Blekansigtet sköt på en vän; Amathla kommer från den hvite höfdingens läger; se, den röde mannens bössa hvilar mot gräset.“

Den hvite jägaren utropade:

„Jag tror just inte mer än jemt en krypande indian, den förste som kommer mig nära är död.“

„Det bleka ansigtet fruktar ej en ensam krigare; den store höfdingen Jernarm känner Pawneens hjerta.“

„Huru“, utropade jägaren, „känner du Jernarmen? Tala, men håll dig på afstånd, annars har du min kula i skallen.“

„Pawneen nyttjar natten för att spåra den store höfdingens fiender. Äro den hvite krigaren Jims ögon öppna, ser han elden på stranden?“

„Du känner mitt namn, hör jag, och jag märker, att du varit i vårt läger; ja, se der, ser jag elden; den fanns inte, då jag intog mitt nattqvarter; är det dina kamrater, som ränna omkring der likt galningar?“

„Blekansigtet har väckt de hundarne; de komma nu att söka handen som sköt.“

„Då torde de väl icke nöja sig med mindre än våra skalper! Fan så dumt det här; nu äro vi just vackert i fällan.“

„Den hvite jägarn och Pawneen äro män, se fem Otoers skalper hänga vid Amathlas gördel.“

„Galant, jag kan således lita på dig, men det ser kinkigt nog ut att komma ur den här knipan.“

På stranden tilldrog sig nu en liflig scen. Några ryttare med bloss i händerna jagade likt afgrundsandar utefter flodbrädden och lemnade efter sig ett

moln af gnistor. En annan grupp till fots samlades midt emot ön och tycktes rådslå, under det de afvaktade ryttarnes återkomst.

Jim och indianen följde emellertid oaflåtligt hvarje rörelse af fienden, under det de iordningställde sina vapen.

„Hör på vän rödskinn", återtog nu Jim, „vore det inte bäst att vi pallrade oss af till motsatta sidan af ön, för att derifrån söka uppnå andra stranden, innan de kanaljerna komma för att genomsnoka vårt gömställe?"

„Otoerna frukta det mörka snåret, men slätten är öppen och strömmen mycket strid."

„Nå det blir väl bäst att vänta så länge och se hvad de ämna göra, men hvad vill det här säga?"

Ryttarne hade emellertid återkommit och förenat sig med gruppen på stranden, och våra oförskräckte äfventyrare kunde vid skenet af blossen se huru de pekade på holmen.

I detta ögonblick höjde sig från den mörka gruppen en eldboll, som bågformigt genomskar luften och slog ned på ön helt nära Jim. Han skyndade fram till stället och fann en pil, vid hvilken var fästad en hötapp, hvilken redan antänt gräset, men inom ett ögonblick hade likväl han och indianen släckt den hotande branden.

„Det här duger inte", sade nu Jim, „få de kanaljerna tid på sig att skicka oss ett dussin sådana här bollar, så bli vi utrökta som kaniner, vi måste ge dem en liten minnesbeta."

Med dessa ord lade han an på gruppen vid stranden och aflossade sin studsare. Derefter sköt indianen, så åter Jim med sina pistoler, hvarunder indianen åter laddat bössorna.

Skotten följde så hastigt efter hvarandra, att indianerna trodde sig hafva en hel trupp af fiender på holmen. Sex skott hade lossats och fyra Otoer lågo utsträckta på marken.

I detta ögonblick uppgåfvo vildarne ett förfärligt tjut, blossen utsläcktes och allt försjönk åter i det djupaste mörker.

Pawneen yttrade i detsamma med ovanlig ifver:

„Ned på marken, hvite krigare!“

Jim hade knappt hunnit lyda rådet, förrän en verklig orkan af pilar och kulor susade fram öfver dem och nästan betäckte dem med afskjutna grenar och blad. De besvarade denna helsning med tvenne skott, och derefter herrskade åter grafvens tystnad öfver strand och flod.

Otoerna tycktes med den försigtighet, som alltid åtföljer indianernas stridssätt, hafva dragit sig tillbaka utom skotthåll, för att öfverlägga om en annan anfallsplan.

Våra båda äfventyrare befunno sig i en föga afundsvärd belägenhet, omgifna af oförsonliga fiender och det djupaste mörker samt instängda på en liten ö, som från alla håll kunde anfallas.

En lång stund förgick, utan att det ringaste ljud kunde förnimmas från stranden, der nu lägerelden äfven blifvit utsläckt.

Denna tystnad i förening med mörkret innebar något förfärligt.

Den unge jägaren kände sig nästan frestad att simma i land och trotsa fienderna i öppen strid, heldre än att utstå denna plågsamma ovisshet.

Slutligen yttrade han till indianen:

„Nu tror jag vän rödskinn, att det är tid att ge sig af. Otoerna tyckas vara belåtna, med hvad de fått.“

Indianen svarade blott:

„Se!“

I detsamma nedsläppte han vid den från fienden vända stranden en pilstam i vattnet. Strömmen dref den nedåt floden, men i detsamma, den kom framom holmen, blixtrade det till från flera punkter af stranden och några kulor upprörde vattnet rundtomkring det flytande trädet.

Jägaren kunde således tydligen se, att de voro väl bevakade.

Emellertid började molnmassan öfver deras hufvuden att småningom glesna; en och annan stjerna framtittade och kastade ett svagt, darrande sken öfver nejden. Man kan föreställa sig, med hvilken glädje våra äfventyrare märkte denna ljusning; de kunde nu åtminstone se faran, hvilken de förut blott kunnat afvakta.

I detta ögonblick nedhukade indianen sig och fästade blicken oaflåtligt på vattenytan; Jim sökte äfven att upptäcka, hvad som fängslade hans öga, men han tyckte sig blott helt otydligt se en mörk punkt långt ute på floden.

Indianen lade nu an och gaf eld. En häftig sqvalpning hördes ute i vattnet, den mörka punkten hade försvunnit och allt blef åter tyst.

„Den Otoen spejar aldrig mera“, sade indianen kallt, i det han omladdade sin bössa.

„Gifve Gud“, svarade Jim „att de andra kanaljerna hade fått ett lika godt dop som den der, vi skulle då inte behöfva ligga här inringade som vilddjur.“

„När Wacondah återtar lifvets gåfva, skall krigarn dö som en man“, svarade indianen.

Molnväggen hade emellertid remnat på allt flera ställen, och de båda belägrade kunde nu temmeligen väl öfverse sitt läge. Stränderna tycktes vara fullkomligt öde och, så långt ögat kunde nå, upptäcktes ej en enda lefvande varelse. Här och der uppskjöto träd invid strömmen, och det var ögonskenligt, att fienderna i skydd af dem bespejade hvarje rörelse på holmen. Den fördel, mörkrets aftagande erbjöd vid försvaret, motvägdes således genom den derigenom ökade svårigheten att undkomma. Tusende planer genomkorsade jägarens hufvud, han meddelade dem åt sin olyckskamrat, men indianen tycktes ej anse en enda af dem antaglig. Emellertid irrade deras ögon med outtröttlig vaksamhet omkring åt alla sidor, emedan de allt för väl kände sina fienders grymhet och list.

Hastigt tyckte Jim sig höra en lätt rörelse bland buskarne på andra sidan holmen; han smög framåt skydd af träden och varseblef till sin häpnad tätt invid stranden en naken vilde, som med sin tiger-

blick betraktade hans kamrat Pawneen. Han tog ofrivilligt ett steg tillbaka, men denna rörelse upptäckte honom för vilden, hvilken uppgaf ett triumfskri och vände sig om för att störta sig i floden. Jägaren fick ej tid att begagna sin bössa, utan drog sin tunga jagtknif och slungade den efter indianen. Det hvassa knifbladet inträngde ända till hornskaftet i hans ben ofvanför knäet. Han utstötte ett förfärligt tjut och ryckte ut knifven, som han slungade tillbaka mot Jim, hvarefter han störtade sig i vattnet.

I nästa ögonblick stod Pawneen vid jägarens sida. Denne hviskade, i det han pekade på den flyende vilden och omsorgsfullt lade an med sitt gevär:

„Otoen har sett oss; vi äro förlorade, om han lefvande uppnår stranden.“

Pawneen förde härvid undan jägarens bössa, nedlade sin egen på marken och kastade sig med ett förtvifladt språng öfver häcken, hvarefter han med knifven i hand störtade i vattnet efter den flyende Otoen.

Några ögonblick af spänd väntan följde, men striden var snart afgjord. Den kraftfulle Pawneen uppnådde hastigt sin af blodförlust försvagade fiende; — ett halfqväfdt rop hördes och allt var slut. Flera skott ifrån stranden förkunnade, att Pawneen segrat, men fåfängt ansträngde Jim sina ögon för att kunna upptäcka hans hufvud öfver vattnet.

Endast några ringar, som allt mera vidgade sig, utmärkte stället, der de båda stridande försvunnit. Han stod ännu och stirrade med en känsla af outsäglig beklämning utåt strömfåran, då han hörde

smygande fjät bakom sig. Han vände sig hastigt om, och vid hans sida stod Pawneen, drypande af vatten, och svängde i högra handen den besegrade Otoens blodiga skalp. I sin ungdomliga ifver var jägaren nära att omfamna sin grymme bundsförvandt, men han hejdade sig och räckte honom handen, hvilken indianen fattade, och vänskapsförbundet mellan de båda männen var slutet.

De öfverenskommo nu att på motsatta håll gå omkring ön för att undersöka, om möjligen någon fiende åter smugit sig på dem, och satte genast sitt beslut i verkställighet.

Sedan Jim framskridit ett stycke i skydd af häcken, märkte han en öppning i densamma, hvilken han genomträngde för att undersöka stranden. Han hade slutat sin undersökning och smög sig tillbaka till öppningen, då han hörde ett svagt ljud bakom sig, och i samma ögonblick genomborrade en pil hans högra öfverarm. Han kastade sig genast innanför häcken och märkte nu på flodstranden en lätt rörelse bland några buskar, bakom hvilka hans fiende troligen dragit sig undan. Sålunda lugnad från den farhågan, att pilen möjligen blifvit riktad af någon på ön fördold fiende, skyndade han att uppsöka Pawneen för att få pilen utdragen och armen förbunden, emedan han erfor en häftig smärta och förlorade mycket blod. Han fann denne sysselsatt med undersökning af vattnets djup vid den från fienden vända stranden.

Indianen utdrog pilen och förband såret med de saftiga bladen af en vattenväxt, men, ehuru smärtan

något lindrades, kände jägaren likväl att han förlorat förmågan att begagna sin högra arm.

Han behöfde hela sin ungdomliga sorglöshet och rika fond af hopp för att ej finna sitt läge förtvifladt. Den onaturliga tystnaden uppfyllde honom med fasa, han visste att han omgafs af oförsonliga fiender, ehuru ej det minsta tecken förrådde deras närvaro. Lutad mot bössan, betraktade han indianen, hvars mörka ansigte ej uttryckte den minsta sinnesrörelse, och den kristne afundades vildmarkens son denna lugna undergifvenhet.

Slutligen började ett matt sken visa sig långt uppför floden, hvilket jägaren ansåg härleda sig af månen, som genombröt den alltmera glesnande molnbädden. Det liknade ljusbrytningen af en eldsvåda mot en klar himmel. Indianen betraktade tigande detta sken, hvarefter han med några hugg af sin tomahawk fällde ett ungt almträd, som han afqvistade. Derefter tecknade han åt Jim att biträda honom flytta ett kullfallet halfmultnadt pilträd ned till den mindre observerade stranden.

Jägaren, som ej begrep, hvad meningen var med allt detta, frågade nu indianen hvad han åsyftade.

Indianen pekade uppför floden och svarade:

„Se, Otoerna sända elden att angripa oss. Har min hvite broder krafter nog att strida med vågen?“

„Jag tror nog det“, svarade jägaren, „min venstra arm känner ej hvad den högra lider. Men se der — nu börjar leken igen!“

I detta ögonblick visade sig trenne flammande bål, hvilka flöto på vattnet och genom strömdragets kraft drefvos ned mot holmen.

Skådespelet var ytterst praktfullt, men faran blef nu verkligen fruktansvärd. Eldmassorna, hvilka hastigt närmade sig, kastade ett så starkt ljusskimmer öfver flodstränderna och ön, att äfven de minsta föremål voro tydligt synliga, och hotade att ögonblickligen antända våra äfventyrares tätt bevuxna tillflyktsort. Oupphörligt nedrasade brinnande hötappar och trädgrenar, likt ett regn af gnistor, från dessa eldkullar och insvepte deras basis i en tjock rök. Den enda möjligheten till räddning var nu, att söka styra eldmassorna förbi ön, ehuru detta företag medförde den största fara från de på stranden lurande indianernas kulor och pilar. Här var likväl icke tid att tveka, indianen åtog sig försöket, medan Jim noggrannt bespejade stranden, färdig att nedskjuta den förste fiende, som visade sig.

Eldarne voro nu blott trettio alnar från holmen, och hettan började redan blifva ganska kännbar, då plötsligt ett af bålen stadnade, hejdadt i sin fart af den utskjutande sandbanken; de båda öfriga deremot vredo sig några ögonblick långsamt omkring grundet. Nu var den afgörande stunden kommen, ty i händelse eldmassorna drefvos ned till den åt fienden belägna stranden af ön, återstod föga hopp om räddning; fördes de åter af strömmen till den motsatta sidan, fanns åtminstone någon möjlighet att bekämpa faran.

Denna ovisshet varade likväl ej länge, ty i detta ögonblick slungade strömdraget de båda eldbergen mot den från fienden vända delen af holmen.

Indianen låg redan ute i vattnet, beredd att med sin almstång försvara stranden.

I detsamma väckte en lätt rörelse bland det täta löfverket i toppen af ett sumackträd på flodstranden Jims uppmärksamhet. Han ansträngde sin syn till det yttersta och uppfångade skymten af en arm och en bösspipa, som försigtigt stacks fram ur löfmassorna och riktades mot ön. Utan att förlora en sekund stödde jägaren sin studsare mot en gren, tog omsorgsfullt sigte och afsköt skottet med venstra handen, hvarefter han gjorde ett kraftigt språng åt sidan och nedkastade sig på marken. Detta försigtighetsmått räddade hans lif, ty straxt derefter hveno kulor och pilar genom det träd, bakom hvilket han aflossat sitt skott. Nu knakade det i sumackträdets grenar, och en mörk kropp tumlade hufvudstupa ned till marken, hvarifrån den återstudsade, och rullade utför den branta stranden ned i floden. I detsamma hördes ett starkt fräsande ljud, en tjock ogenomtränglig rök vältrade fram öfver holmen, och indianen ropade med halfqväfd röst:

„Hitåt!“

Jägaren skyndade bort i den riktning, hvarifrån ropet hördes, nästan qväfd af den tjocka röken, men mötte snart en förfärlig hetta och en mur af lågor. Han stod vid vattenkanten och kunde nu urskilja indianen, som med sin stång sökte nedvälta den öfre brinnande hälften af det ofantliga bålet, som till all

lycka hade strandat på några alnars afstånd från holmen. Den andra eldmassan var redan släckt och flöt nedåt strömmen förbi ön, i det den utsände dessa svarta, qväfvande rökmoln. Indianen, som nu varseblef honom, pekade på elden och hviskade:

„Försvara stranden; om elden uppnår den, äro vi förlorade.“

Jägaren fattade en gren och skyndade ut i strömmen oaktadt hettan och röken, hvarefter indianen gjorde en förtviflad ansträngning och en ofantlig eldklump störtade fräsande ned i vattnet. För att undvika den massa af gnistor, som yrde omkring honom och redan antändt hans hår, måste jägaren dyka några ögonblick, och då han åter höjde sitt hufvud, befann han sig omgifven af lågor, ty rundt omkring flöto brinnande grästappar och trädgrenar. Han släckte så mycket, han kunde nå, men kände sig nära att qväfvas af röken, som nu blef outhärdlig. Derjemte hveno kulor och pilar rundtomkring, ehuru lyckligtvis utan att träffa annat än vattnet. I det ögonblick, han var nära att duka under, kände han sig fattas vid armen, och indianens hufvud skymtade fram tätt bredvid honom. Jägaren följde machinmässigt sin ledsagare, som trefvade sig fram till den punkt af ön, der de hade nedfört pilstammen till vattnet; här tillsade indianen honom att fastbinda gevären vid densamma och afvakta hans återkomst, hvarefter han ånyo försvann. Röken var nu så tät, att jägaren ej kunde urskilja ens de närmaste föremålen. Han undgick qväfning endast derigenom, att han lutade sig ned mot vattenytan, emedan röken höjt sig

något, och sedan han väl fastbundit gevären, invän-
tade han med feberaktig otålighet sin kamrat. Snart visade sig denne, skjutande framför sig den nu släckta gräsmassan, och innan kort hade han med jägarens tillhjelp utskjutit trädstammen, hvarefter de båda männen begåfvo sig ut i strömdraget, sedan de placerat det rykande bålet mellan sig och den fiendtliga stranden.

De drefvo nu långsamt nedåt floden och hade redan lemnat ön bakom sig, utan att upptäckas från stranden. De spridda skott, som alltjemt aflossades mot holmen, bevisade tydligt, att indianerna ännu trodde våra äfventyrare sysselsatta med släckningen.

Genom Pawneens kloka manöver att utsläcka det första bålet och derefter låta det föras nedåt floden, voro öfverallt tjocka rökmoln förut anbragta och färdiga att hölja dem med sina ogenomträngliga slöjor.

Emellertid var den största försigtighet nödvändig, emedan det minsta ljud kunde väcka de på stranden utställda vakternas uppmärksamhet.

Efter en half timmas oafbruten färd började rökmassorna skingra sig, och våra äfventyrare ansågo sig nu hafva öfverstått den mest hotande faran. Efter ännu en fjerdedels timma landstego de på den motsatta stranden, och jägaren beredde sig att ögonblickligen fortsätta kosan nedåt floden, då han hejdades af indianen, som sade:

„Min hvita broder glömmer, att Otoerna skola söka oss just i denna riktning. Vi aflägsna oss från

flodstranden, men gå tillbaka åt samma håll hvarifrån vi kommit."

Jägaren insåg genast fördelen af denna plan, ty denna kosa borde Otoerna aldraminst förmoda, att flyktingarne tagit.

Våra äfventyrare aflägsnade sig således ett ansenligt stycke från floden, men återtogo derefter kosan uppför densamma. Sedan de ett par timmar fortsatt sin flykt i denna riktning, föreslog indianen, att de borde uppsöka ett nattläger, emedan de nu voro utom all fara och konturerna af en skogsholme aftecknade sig mot himlen på ungefär en mils afstånd ute på slätten.

Jägaren svarade:

„Vän rödskinn, du har räddat mitt lif och Jim Blunt är ej den, som någonsin glömmer det! Jag följer dig, hvart det bär."

Indianens begrepp om en krigares värdighet hindrade honom att besvara denna jägarens tacksamhetsyttring, och de båda männen skyndade med raska steg mot skogsdungen.

De hade närmat sig densamma på omkring hundra alnars afstånd, då indianen stannade och kastade sig ned till marken, hvilket exempel äfven följdes af Jim.

I nästa ögonblick hördes en kraftfull stämma från skogen utropa på engelska:

„Hvem der!"

„God vän, landsman", svarade Jim, „ty jag tycker mig på rösten höra, att du är en hvit."

„Sannt nog“, återtog rösten, „men hvilka äro ni? ty jag såg tydligt två skuggor bland gräset.“

„Tvenne jägare, som med knapp nöd undkommit de satans Otoerna, och hvilka ämna dela ditt nattläger“, återtog jägaren, i det han reste sig upp.

„Stopp lite, min gynnare“, hördes rösten, „stanna der ni är, om ni ej vill göra bekantskap med en kentuckystudsare. Jag skall väcka några af kamraterna.“

För att kunna förklara dessa försigtighetsmått bör man erinra sig, att ett möte i vildmarken mellan tvenne hvita, obekanta jägare utmärkes alltid af ett ytterligt misstroende. Det är sannt, att alla dessa kraftfulla äfventyrare, som förtjena sitt uppehälle medelst bössan, hafva en gemensam fiende att bekämpa, nemligen indianen; men det händer stundom, att afundsjukan och roflystnaden förleda dem till det grymmaste och hjertlösaste bedrägeri mot hvarandra.

Man bör således ej förundra sig öfver utpostens försigtighet, ehuru han hörde, att han talade med en landsman.

Kort derefter sågo våra äfventyrare en trupp väl beväpnade män nalkas det ställe, der de stannat, och bland dem igenkände Jim till sin belåtenhet en bekant. Mottagandet blef nu lika hjertligt, som det nyss förut var misstroget, och sedan jägaren äfven sagt, hvem indianen var, fördes de fram till skogen.

De funno der ett stort läger af utvandrare, hvilka äfven voro på väg till Fort Larramie och hade

lemnat Indepence en vecka sednare än Jernarmens skara.

Sedan det blifvit bekant, att Jim tillhörde detta sednare parti, omgafs han af en mängd nyfikna, hvilka voro ifriga att höra något om dessa, bland hvilka de egde flera bekanta. Jim skildrade således sina äfventyr, och indianen kompletterade berättelsen med karavanens tåg under gårdagen.

Sedan de båda uttröttade flyktingarne derefter erhållit mat, och ett par löfbäddar blifvit tillredda för dem, åtskiljdes gruppen för att åter söka hvila, och innan kort herrskade nattens tystnad öfver lägerplatsen.

V.

Vi återvända nu till klippan, der Jernarmen förlagt sitt förskansade läger.

Natten förflöt utan den minsta oroande tilldragelse, och en herrlig morgon strödde sitt rosiga skimmer öfver nejden. Redan i god tid voro alla i rörelse, ty Jernarmen jemte åtta andra erfarna jägare ämnade företaga en jagt utåt prairien. Hästarne stodo i ordning vid foten af klippan och väntade på sina ryttare, hvilka likväl dröjde något, ty Jernarmen hade en mängd saker att ombesörja. Han ville sjelf ännu en gång öfverse befästningarne, hvilka under dagens lopp skulle fullbordas af de fjorton män, han qvarlemnade som garnison. Sedan han derefter tryckt Susannas hand och lofvat sina släg-

tingar att återvända före solnedgången, kastade han sig slutligen upp på hästen, och den lilla ryttarskaran sprängde hurtigt af utåt fältet. Länge följde Susanna de bortilande med sina blickar, till dess de slutligen försvunno längst bort vid horizonten.

Den unga flickan kände sig ovanligt nedstämd oaktadt den vackra morgonen och den lifliga scenen omkring henne. En aning om någon öfverhängande fara hade bemäktigat sig henne, och hon kunde ej bortresonera denna tanke. Hon hade märkt, att indianen ej längre fanns i lägret, och äfven denna omständighet bidrog att öka hennes farhågor, ty ett äfventyr från hennes barndom hade ingifvit henne en fasa för rödskinnen, hvilken hon omöjligen kunde öfvervinna. Var det ej oförsigtigt af hennes kusin att lemna indianen tillträde till lägret? Det visade sig nu, huru vilden motsvarade detta förtroende. Måhända hade han flytt, endast för att stämpla försåt mot den djerfve jägaren under dagens jagt.

Dessa och dylika tankar plågade henne oupphörligt, och hon föreställde sig sin kusin omgifven af alla de faror, som ett älskande qvinnohjerta kan uppfinna. Vi, som äga privilegium att blicka in i den täcka Susannas hjerta, upptäcka snart, att hon verkligen älskade sin kusin. Ända ifrån barndomen hade hon betraktat honom som en öfverlägsen varelse, och denna känsla af beundran hade hos den unga qvinnan öfvergått till kärlek.

Hon satt nu i tältdörren och blickade grubblande åt det håll, der Jernarmen försvunnit. Emellertid

rådde den största verksamhet i lägret; männen arbetade oafbrutet på befästningarne, och en del af qvinnorna tjenstgjorde som utposter, medan andra vaktade kreaturen, som betade i grannskapet. Några af barnen metade i floden, andra kalasade af de vilda bären. Dagen fortskred, men ännu hade ej det minsta tecken till jagten blifvit förnummet. Fåfängt lyssnade Susanna efter ljudet af skott; prairien utom klippan tycktes försänkt i dvala och utbredde för hennes blickar sin gränslösa, imponerande enformighet. Straxt efter middagen upptäcktes några bisonoxar, som störtade fram öfver de aflägsnaste kullarne, men de försvunno lika hastigt som moln, jagade af stormen.

Solen började sänka sig mot vester, och dagens arbeten afslutades, utan att de jagande ännu hade afhörts. Kreaturen infördes i vagnborgen, hvilken tillslöts, och vakterna för natten bestämdes i vederbörlig ordning.

Den vestliga himlen antog efter hand detta regnbågens färgspel, som isynnerhet på hafvet under tropikerna erbjuder en så praktfull anblick. Smaragd, rubin och topas omvexlade med hvarandra, tilldess det sista purpurskimret af den sjunkande solen hade försvunnit nedom prairiens yttersta kant. Färgorna sammansmälte nu till saffrans-gult, och deröfver hvälfde sig den omätliga azurgrunden.

Susanna betraktade ännu med en känsla af djup vördnad denna naturens tysta scenförändring, då ett nytt uppträde framställde sig för hennes häpna blick.

Längst bort i vester ungefär vid den punkt af gräshafvet, der solen försvunnit, höjde sig långsamt ett svart moln, hvilket snart utsträckte sig efter hela horizonten. Under detta moln flammade hela himlaranden, lik norrskenslågor, ty det rödaktiga skimret vexlade oupphörligt i ljusstyrka. Än sköto långa glänsande strålar upp mot den mörka molnväggen och förlänade dess nedersta kant en karmosinröd färg, än tycktes skenet förminskas, så att det likt en smal guldkant innefattade horizonten.

I detta ögonblick hördes långe Bob utropa:

„Fort karlar, ned till vagnborgen! Prairien brinner, så sannt jag är en syndig menniska!"

Innan kort voro kreaturen nedförda i floden, och alla händer sysselsatta med att upprycka gräset i en vid krets framför klippan. Emellertid närmade sig branden, och skymningen, hvilken började utbreda sig öfver slätterna, förhöjde ännu mera det sällsamma skådespelet. På alla sidor höjde sig ofantliga rökmoln likt spiralformigt refflade pelare mot den klara guldskimrande rymden och tycktes simma fram på det böljande eldhafvet. Stundom uppstego lågorna till en otrolig höjd och utslungade ett moln af gnistor öfver de mörka rökdraperierna, i det de spridde ett sken, som täflade med middagssolens; stundom sjönko de åter ned och vältrade framåt i en enda vågformig glödande massa med ett dån, liknande orkanens brus.

Branden tycktes med en flammande gördel omfatta hela den halfcirkel, som bildades af floden och den framför klippan liggande slätten; endast en liten

öppning vid den norra horizonten närmast vattnet kunde upptäckas.

Gräset hade emellertid blifvit uppryckt rundt omkring klippan, och flera män stodo vid den yttersta kanten af denna röjning, färdiga att antända gräsvallen utåt slätten, för att möta eld med eld och sålunda hindra branden att närma sig. Långe Bob tvekade ännu, emedan han hvarje ögonblick inväntade Jernarmen, hvilken genom prairiens brand kunde råka i den yttersta fara; men en eldkolonn, hvilken lik ett ofantligt spjut utslungades från eldmassan i riktning åt klippan, undanröjde hans betänkligheter, och i nästa ögonblick lät han antända det torra gräset.

Männen sprungo derefter upp på klippan för att betrakta verkningarne af sitt räddningsförsök och undvika den starka hettan. Elden utbredde sig med förfärlig våldsamhet och ilade utåt prairien, i det den omgaf lägret med en ogenomtränglig mur af lågor och lemnade efter sig den svarta rykande marken.

Från den upphöjda ståndpunkt, våra resenärer innehade, visade sig nu hela nejden ända bort mot horizonten såsom ett enda omätligt rökmoln, genom hvilket fladdrande eldtungor här och der framstucko. Fåfängt spanade de efter Jernarmen och hans kamrater, ty det var omöjligt att med blicken genomtränga denna slöja.

En allmän oro för deras öde började sprida sig i lägret, och man öfverlade redan om att så fort som möjligt utsända några frivilliga för att uppsöka

dem, då ett starkt plumsande hördes i vattnet nedåt floden. Röken hade likväl äfven spridt sig i denna riktning, så att det var omöjligt att upptäcka orsaken af detta ljud, som alltjemt närmade sig. Slutligen visade sig en grupp män och hästar, som vadade uppför strömmen och hvilka befunnos vara Jernarmen och hans kamrater.

Knappt hade de oförskräckte jägarne hunnit i land, förrän Jernarmen samlade männen omkring sig och anförtrodde dem, att de troligen redan denna natt hade att befara ett anfall af vildarne, hvarför han anbefallde den yttersta vaksamhet. Emedan elden nu hade aflägsnat sig tillräckligt, återfördes de darrande kreaturen till vagnborgen, hvarefter dubbla vakter utsattes på klippans utsprång.

Sedan Jernarmen derefter utbytt sin genomblöta drägt mot en torr, uppsökte han sina slägtingar, hvilka med otålighet afvaktade hans ankomst.

Vid hans inträde i tältet uppgåfvo de båda fruntimren ett rop af förvåning; så förändrad funno de honom, ty håret var till större delen afsvedt, och det stora yfviga skägget hade äfven strukit med.

„Jo, så här ser jag ut“, sade jägaren, i det han aftog sin hatt, „rödskinnen hafva i dag gifvit mig en ordentlig näsbränna.“

„Ja, och den så grundlig, att du ej mera behöfver min sax“, inföll Susanna, hvars glädje öfver kusinens återkomst var stor.

„Du har således varit utsatt för ett anfall af indianerna?“ frågade fru Airy.

„Inte just direkte“, svarade Jernarmen, „ehuru jag är öfvertygad om, att de följt oss hela dagen. Vi hade aflägsnat oss flera mil från lägret, innan vi träffade några bisoner; men, som de voro alltför få, lönade det ej mödan att jaga dem. Först på eftermiddagen började jagten, och vi hade snart skjutit ett halft dussin präktiga oxar, hvilka vi började sönderstycka, då prairien omkring oss plötsligt stod i brand. Här var ingen tid att förlora. Vi lemnade våra stekar och skyndade bort i riktning åt floden, hvilken vi hunno i rättan tid. Jag var den sista, emedan min häst som vanligt tröttnat, och måste några steg störta mig igenom de redan frambrytande lågorna. Det är indianer, som anlagt denna brand, hvilken var ämnad oss.“

„Ja min gosse“, sade fru Airy, „vi kunna ej fordra, att vi skulle vara befriade från de faror, som hota den resande i dessa trakter; jag känner mig beredd på allt, ty jag förlitar mig på den Högstes beskydd.“

„Och hvad säger Susen?“ frågade Jernarmen, i det han vände sig till henne.

„Hon säger“, svarade den unga flickan, „att det vore klenmodigt af en officers dotter att visa sig rädd, skyddad af en sådan befästning och så tappra försvarare.“

„Godt“, sade Jernarmen, „efter jag finner mina dyra slägtingar så upphöjda öfver den vanliga qvinliga pjåkigheten, anser jag mig böra bereda er på ett anfall i natt af indianerna. Ni inse likväl sjelfva, att vi hafva föga att frukta, ty denna position är

ointaglig; vid första tecken till alarm skyndar jag till er.“

Med dessa ord reste han sig upp och lemnade tältet.

Natten hade inbrutit, och de ofantliga rökmolnen rullade ännu fram öfver slätten, ehuru elden redan slocknat. Högt uppe i den töckenhöljda rymden skymtade månens bleka skifva, lik en fånge, som sorgsen blickar fram bakom fängelsegallret.

Jernarmen stannade med ryggen vänd åt tältet, som han nyss lemnat, och korslade armarne öfver sitt breda bröst, hvarefter han lutad mot sitt gevär försjönk i djupa tankar. Denne man, hvilken förr nästan njutit af faran såsom drinkaren af ruset, erfor nu för första gången ett slags obestämd fruktan vid tanken på de dyrbara personer, hvilkas hopp hvilade på honom.

Han kände missnöje med sig sjelf och Hiram, den oskyldige orsaken till hans närvarande fiendskap med indianerna. Härvid fingo hans tankar en annan riktning, han erinrade sig Pawneen och undrade, hvarför denne ej återkommit. Månne han var en förrädare, som ämnade draga fördel af sin kännedom om lägret?

Jernarmen beslöt att sjelf vaka hela denna natt, så mycket heldre, som hans vakttur först började klockan två på morgonen, då den farligaste delen af natten redan var förliden.

Med denna föresats kastade han geväret öfver axeln och ämnade just gå ned till de yttre förskansningarne, då han kände ett lätt slag på sin

skuldra. Han vände sig hastigt om, och framför honom stod Susannas smärta gestalt, hvilken hviskade:

„Tom, jag ville blott på mammas och mina vägnar bedja dig i farans ögonblick ej glömma, att du är vårt enda stöd. Och nu god natt! Gud skydde dig!“

Jernarmen utsträckte ofrivilligt sina armar, men den ljusklädda gestalten försvann lätt som en elfva i tältet.

Ännu några ögonblick skådade han efter den försvunna uppenbarelsen; derefter nedsteg han långsamt utför berget.

Som läsaren påminner sig, försvarades klippan af tre utanverk, af hvilka det vestra, som äfven var afsedt att skydda vagnborgen, var det största. Den styrka, som der kunde finna skydd, var tillräcklig att möta hvarje anfall på denna sida. I söder, der berget var lättast att bestiga, skyddades det af palisaderna och den naturliga fördjupningen i klippan; derjemte hade Jernarmen på denna punkt anordnat ett förfärligt försvarsmedel, hvilket han likväl endast i yttersta nödfall ämnade begagna. På östra sidan, der berget var tvärbrant, stod blott en post vid randen af det svindlande djupet, emedan den naturliga befästningen der ansågs vara tillräckligt stark.

Jernarmen begaf sig först till den vestra förskansningen, der han träffade långe Bob, hvilken var befälhafvare för de fyra jägare, som utgjorde dess garnison.

Här iakttogs den största vaksamhet, emedan det var troligt, att indianernas första syftemål vid ett an-

fall var att bemäktiga sig kreaturen. Likväl hade vakten ej ännu kunnat upptäcka det minsta oroande tecken; ty det ursinniga skall, som hundarne stundom uppgåfvo, gällde vargarne, hvilka alltid kringströfva i grannskapet af lägerplatser.

Emellertid hotade natten att blifva ganska mörk, ehuru rökmassorna började uppstiga; ty den dunstfyllda rymden hvälfde sig öfver en af elden fullkomligt svartbränd mark. Anblicken af denna omätliga, kolsvarta öken uppväckte ett obeskrifligt hemskt intryck, hvilket förökades genom det klagande tjutet af de utsvultna vargarne, som hördes på afstånd.

Jernarmen framställde nu det förslaget, att man borde göra en rund nedomkring klippan och medelst några skott bortskrämma odjuren, men de öfrige männen tycktes anse det öfverflödigt.

„I fall ulfvarne ej längre kunna hållas på afstånd af hundarne“, sade långe Bob, „så kunna vi i alla fall härifrån tydligt se, om de närma sig, och då skicka vi dem några kulor.“

Jernarmen, som insåg det riktiga häruti, påyrkade ej vidare runden, utan aflägsnade sig till det södra försvarsverket.

Detta afstyrkande räddade troligen hans lif, ty vid foten af klippan åt floden till stod i detta ögonblick en ansenlig trupp indianska krigare, som hade smugit sig utför strömdraget i skydd af rökmolnen, och hvilka från berget omöjligen kunde upptäckas. Öfver dem reste sig granitväggen till nära etthundratjugo fots höjd och tycktes erbjuda ett obestigligt hinder; men vildarne voro synbarligen af en annan

mening, ty en trupp af sex krigare började med indianers smidighet klättra upp till ett utsprång af några fots bredd, som sköt ut öfver vattnet. Vildarne handlade tydligen efter en förut uppgjord plan, ty här stannade de orörliga som stenblock och afvaktade vidare ordres.

Den mörka truppen vid klippans fot ökades emellertid oupphörligt af nykomlingar, men oaktadt det ansenliga antalet hördes ej från dem ett enda ljud, som kunde förråda dem. De liknade en hop vålnader, hvilka samlat sig för något hemlighetsfullt ändamål. Slutligen tycktes tiden till handling vara inne. Truppen delade sig i tre afdelningar, hvaraf tvenne på hvar sin sida smögo sig fram utefter klippan, under det den tredje beredde sig att följa de på utsprånget hängande krigarne, hvilka äfven började sin svindlande färd uppför klippväggen, troligen utefter en för dem bekant stig.

I detta kritiska ögonblick befann sig Jernarmen i utanverket ofvanför vagnborgen, samtalande med långe Bob. Natten var redan långt framskriden, och det återstod blott en half timma, innan den förres vakttur skulle börja. Djupt mörker betäckte nejden, ty rökmolnen hade nu uppstigit i de högre luftrymderna, der de nästan fullkomligt undanskymde månen, som blott stundom sände en matt stråle ned öfver den förhärjade prairien.

Jernarmens och hans kamraters farhåga för ett anfall af vildarne hade nästan upphört, ty med undantag af den beständiga skärmytslingen mellan var-

garne och hundarne hade ej det minsta tecken till fara oroat dem.

De öfverlade just om att låta de förstärkta vakterna begifva sig till hvila och endast qvarlemna de vanliga utposterna, då de afbrötos af ett ursinnigt skall från hundarne, hvilket derefter öfvergick till ett klagande tjut.

„Nu ha vi vargarne här igen“, sade långe Bob, „men den här gången tyckas de vara temmeligen närgångna. — Vi få väl lof att gifva dem litet på pelsen“, fortfor han och reste sig upp öfver bröstvärnet, hvilket exempel äfven följdes af Jernarmen och de öfrige.

Hundarnes klagotjut fortfor, och männens spejande blickar öfverforo den svartbrända, skugghöljda marken, då plötsligt en rad af lågor blixtrade till i närheten af vagnborgen, och skrällen af en gevärsalfva rullade hän öfver kullarne.

Jernarmen kände ett häftigt slag i pannan, hvarefter en varm blodström forsade ned öfver hans ansigte. För ett ögonblick var jätten döfvad, men han repade sig hastigt och röt med sin djupa basröst:

„Till vapen!“

En blick åt sidan visade honom långe Bob och två af de andre jägarne, utsträckta innanför bröstvärnet. Han aftorkade blodet, som förblindade honom, och afsköt sin studsare på måfå, ty krutröken gjorde mörkret ännu ogenomträngligare.

Emellertid hade lägret deruppe kommit i rörelse; qvinnornas och barnens skri blandades med männens

rop, och en grupp jägare skyndade utför berget ned mot utanverken.

Nu dånade äfven skildtvakternas studsare från de båda öfriga förskansningarne, hvilket ögonblickligen besvarades med en ny salfva från slätten. Tvenne kroppar skiljde sig i detsamma från den grupp, som skyndade utför klippan, återstudsade från afsats till afsats och störtade slutligen ned utför branten. Dervid uppsteg ifrån slätten ett tjut, som om alla afgrundens andar blifvit lössläppta, hvarefter allt försjönk i tystnad och det djupaste mörker.

Det plötsliga anfallet hade för ett ögonblick bragt Jernarmen ur fattningen; mest förvånade honom den mängd eldgevär, indianerna tycktes ega. Men här var ej tid till funderingar; han visste, att den närvarande tystnaden endast var det ögonblickliga lugnet före orkanen.

Med återvunnen kallblodighet vidtog han således sina åtgärder, vakterna i försvarsverken förstärktes, och skyttar utställdes öfver allt, der berget erbjöd någon betäckning; vid stenhögarne placerades pålitliga män, och öfverst på klippan qvarlemnades fyra jägare för att observera fiendens rörelser.

Mest fruktade han, att indianerna skulle bemäktiga sig vagnborgen och bortföra dragarne; men fienden tycktes ej vilja utsätta sig för faran af elden från det vestra utanverket, ty ännu rufvade mörkret och tystnaden öfver dälden.

Jernarmen begagnade detta uppehåll att förbinda sitt sår, hvilket härrörde från en pil, som uppristat halfva pannan; han ämnade ett ögonblick skynda

till sina slägtingar för att lugna dem, men erinrade sig i detsamma sitt af blod öfverhöljda ansigte. Han fick ej tid att ens sända dem en hälsning, ty nu började tumultet ånyo.

Indianerna stormade klippan med verkligt dödsförakt från tre sidor. Rop, tjut, hvinandet af kulor och pilar, bösskott och braket af nedstörtande stenar åstadkom för en stund ett afgrundslarm. Vildarne blefvo emellertid tillbakakastade på alla sidor, men nu upplyste ett klart sken foten af klippan nedanför södra försvarsverket; palissaderna stodo i ljusan låga, och indianerna tycktes koncentrera alla sina krafter mot denna punkt. Jernarmen, åtföljd af de bästa skyttarne, störtade fram till utsprånget, som dominerade denna del af klippan, med fast beslut att försvara den till det yttersta. Sjelf nedsteg han i den ofvannämnda urholkningen och lät jägarne lägga sig ned i skydd af utsprånget.

Indianerna stodo emellertid i en tät massa bakom palissaderna, och Jernarmen ämnade gifva eld, då plötsligt en indiansk krigare, hvars höga gestalt och vajande fjäderkrona betecknade honom såsom bandets höfding, framträdde ur den mörka gruppen och utsträckte sin öppna hand mot klippan.

Jernarmen gaf sina män ett tecken att inställa fiendtligheterna, och den djupaste tystnad efterträdde det nyss så döfvande larmet.

Eldskenet upplyste fullkomligt höfdingens mörka ansigte, då han efter några ögonblick yttrade på bruten engelska:

„Är den hvite höfdingens öra öppet för en Dacothas ord?“

Jernarmen uppreste sig bakom bröstvärnet och svarade:

„Tala.“

Indianen fortfor:

„Då Wahcondah skapade jorden, gaf han åt hvart och ett af sina barn deras jagtmarker. De röde männen erhöllo skogarne, och de hvite landet på andra sidan det stora vattnet. Många solar förgingo, och de lefde båda lyckliga. Då kommo de hvite till de röde männens skogar, och lugnets tid var förliden. Jägaren söndersliter rofvet för att stilla hungren, men den hvite mördar, fastän mättad. Den röde mannen får ej behålla den minsta torfva, han jagas som den vilda buffeln. Var detta Wacondahs mening? Hvad vilja blekansigtena, är ej jorden stor nog åt oss båda? De hvita äro elaka, de vilja göra de röda krigarne till qvinnor.“

Indianen hade slutat sitt tal, hvilket på båda sidor blifvit afhördt med yttersta uppmärksamhet, och Jernarmen svarade nu, i det han noga observerade sin fiende af fruktan för ett försåt:

„En stor höfding har talat, och visdomens honing har flutit från hans mun. Likväl har han misstagit sig i en sak. Må han betrakta sina hästar; finnas ej bland den stora hjorden många istadiga och elaka samt många goda. Äro ej menniskor förmer än djuren? De hvita äro talrikare än gräset på marken, skulle då ej äfven bland dem finnas goda och onda? Vi äro fredliga vandrare, som innan kort draga hä-

dan, och jaga blott för att stilla hungren. Hvi skola de röde männen stänga oss vägen?"

Indianen återtog:

„Den hvite höfdingen glömmer, att hans kulor för tvenne solar sedan utgöt mina unge mäns blod. Var det för att jaga?"

„Dahcotah! Jag räddade en af de mina från edra knifvar. Tror du att blekansigtena äro qvinnor?"

„Den hvite höfdingen är en stor krigare, han är rik, dånet af hans vagnar skakar marken. Dacothaherna äro fattige, må han gifva oss af sina skatter och draga hädan."

Jernarmen, som hoppades att på fredlig väg kunna uppgöra saken, återtog:

„Tala, hvad önsken J?"

„Bössor, kulor, krut, eldvatten och tobak."

„Eldvatten, tobak och tyger skola ni erhålla, men kulor och krut aldrig."

„Betänk, hvite höfding, att vi nu bedja om det, vi kunna taga!"

„Jaså, säger du det, indian! Försök då att taga, men kom ihog, att de hvitas Wahcondah har lånat mig blixten för att nedslå den elake."

I detta ögonblick hördes den melankoliska, utdragna tonen af en mussla genomdallra rymden.

Indianen svarade:

„Dåre! Äfven min Wahcondah har lånat mig blixten, se!"

I detsamma blixtrade hans gevär och kulan hvisslade tätt förbi Jernarmens öra. Indianerna uppgåfvo sitt stridsrop, kullstörtade de nedbrända palissaderna

och framstormade under det derigenom uppkomna mörkret mot klippans uppgång.

I nästa ögonblick höjde sig från spetsen af berget de förtviflade ropen:

„Hjelp! hjelp! vildarne äro öfver oss på denna sidan!“

Ställningen var förtviflad, indianens tal hade blott varit en krigslist, för att under några ögonblick fängsla de hvitas uppmärksamhet. En blick uppåt visade Jernarmen flera mörka kämpande skepnader, hvilka högst uppe på klippan aftecknade sig mot den svarta himlen, nedanför honom framstormade fienden i en enda tät massa. Hans beslut var fattadt. Han ropade åt sina kamrater:

„Skynda hvarenda en för edra lif upp till lägret och träng fienden tillbaka, jag reder mig ensam med den här flocken. Skynda! skynda!“

I detsamma försvann han i fördjupningen, och jägarne störtade upp mot lägret.

De främsta indianerna hade redan satt foten på sluttningen af klippan, och de öfriga trängde ifrigt efter vid åsynen af de hvitas flykt, då de plötsligt sågo Jernarmens jättefigur, som öfver dem nedslungade krutfjerdingen vid hvilken en brinnande lunta var fästad. Kastkroppen föll ned midt ibland dem; ögonblicket derefter upplystes hela nejden af en flammande blixt, hvarpå följde en skräll, som om himmel och jord hade störtat tillsamman, och som kom berget att skälfva i sina grundvalar. Derefter blef allt graftyst, och en silfvergrå rök utbredde sig lik

en svepduk nedanför klippans fot, under det Jernarmen der uppe på afsatsen högt ropade:

„Gud vare deras själar nådig!“

Äfven uppe i lägret hade tumultet afstannat, ty den raske Charley A. och en annan af männen hade efter en kort förtviflad strid störtat de anfallande tillbaka ned i det svindlande djupet, men dervid sjelfva tillsatt lifvet, och nu hotade en mängd bössmynningar den oförvägne, som ville förnya vågstycket. Jernarmen kom straxt derefter uppför höjden, och, då han märkte att några af jägarne lade an för att skjuta nedåt bråddjupet, sade han:

„Vänner, låt dem draga hädan! Gud skall veta, att tillräckligt med blod redan flutit.“

Männerna betraktade talaren med förvåning, ty hans röst ljöd onaturligt dof och klanglös; en djup tystnad inträdde, hvilken endast afbröts af plaskandet i floden, då de flyende vildarne störtade sig ned i dess vatten. Slutligen upphörde äfven dessa ljud, och Jernarmen återtog:

„Låt oss efterse våra sårade och, sedan vi gjort bön, gå till hvila, ty föga hafva vi nu att frukta af vildarne.“

De fallna hade redan blifvit införda i qvinnotältet, der stor jämmer och veklagan förspordes, ty våra resenärers förlust var ganska betydlig. Fyra af männen, deribland Charley A., hade störtat ned från klippan, långe Bob och en af jägarne hade blifvit skjutna i första salfvan, och dessutom voro fyra män svårt sårade, således en förlust af nära halfva styrkan. Knappt någon af de öfrige männen

hade undsluppit helskinnad från den förtviflade striden. Nu kom äfven underrättelse, att vagnborgen var sprängd och kreaturen försvunna, så att segern i sanning var dyrköpt.

Emellertid hölls bön, och derefter utsattes en utpost på vestra och norra sidan; Jernarmen förklarade, att han ville för hela natten öfvertaga vakten på södra sidan.

„Jag har en svår räkenskap att uppgöra med mig sjelf", tillade han, „må Gud stå mig bi!"

Med dessa ord kastade han bössan öfver skuldran och ilade med långa steg nedåt klippan. Männerna skakade på hufvudet och undrade, hvad som så kunnat förändra deras kraftige anförare; men de bråkade ej länge sina hjernor dermed, ty naturen tog ut sin rätt, och de lågo snart försänkta i djup sömn.

Hvad som denna natt föregick inom Jernarmens bröst, vet endast han; men, när morgonen grydde, tycktes han vara en förändrad menniska. Det glädtiga, nästan öfvermodiga uttrycket i hans ansigte hade försvunnit och lemnat rum för ett drag af dystert allvar. Leendet tycktes för alltid hafva flytt från hans mun, och hans skuldra böjdes under tyngden af ett förfärligt minne. Dessa timmar hade för honom varit år!

En ny dag hade framgått ur österns port, och från den molnfria himladômen nedsände solen åter sina lifgifvande strålar öfver skådeplatsen för nattens tilldragelser.

Först nu blefvo spåren efter striden tydligt synbara. Klippan var betäckt af pilar, kulor, nedrasade

stenar, blodiga klädespersedlar och halfförbrända förladdningar. Sjelfva naturen tycktes sörja öfver menniskornas dårskap att slagta hvarandra, ty så långt ögat kunde nå, utbredde sig lik ett ofantligt bårtäcke den svartbrända öknen.

Högt upp i luften kretsade med tunga vingslag en mängd roffoglar omkring klippan, stundom sänkande sig nedåt och derefter åter höjande sig med ett hest skri, likasom otålige, att de ej ännu kunde få börja sitt kalas.

Männerna skyndade nu utför klippan, beväpnade med hackor och spadar, för att undandraga roffoglarne deras byte. Plötsligt stannade de, slagna af häpnad; vid foten af berget nedanför södra utsprånget låg framför dem en tät massa af förfärligt stympade menniskokroppar, — den stumma förklaringen öfver den förändring, Jernarmen undergått. På något afstånd från den tätaste hopen lågo svartnade kroppar, hvilka tydligen försökt rulla sig ned till floden, men omkommit under vägen.

Äfven de kraftfullaste bland männen kände sig genomilas af en hemsk rysning vid denna anblick. Jernarmen, hvars höga, dystra figur reste sig öfver gruppen, utsträckte nu armen och sade, i det han pekade på likhögen:

„Undren J ännu, om hjertat bäfvar vid tanken på det ansvar, som torde drabba den, hvars arm utsläckt alla dessa lif!“

De okonstlade männen nedböjde under tystnad sina hufvuden, ty de visste ej, hvad de skulle säga, och Jernarmen försvann långsamt bakom klippan.

En lång stund hade förflutit; Jernarmen stod lutad mot sin bössa framför den tomma vagnborgen. Han hade nu undersökt den och öfvertygat sig om, att kreaturen, förskräckta af stridens buller, sjelfva brutit sig ut. Således återstod något hopp att kunna återfå dem, och derpå berodde lif eller död. Han ville ögonblickligen i sällskap med några af jägarne begifva sig bort för att uppsöka dem. Men först måste liken begrafvas; han kände ej ett ögonblicks ro, så länge dessa brustna, hornaktiga ögon ännu stirrade emot honom. Han undrade, om den ofantliga grafven snart var färdig, och begaf sig åter till de gräfvande.

Männerna arbetade under djup tystnad; en ytterlig nedslagenhet vid tanken på deras hopplösa belägenhet tycktes hafva intagit allas sinnen, och de betraktade med ett slags vidskeplig fasa sin allvarsamme ledare.

Plötsligt gjorde en af de qvinliga skildtvakterna på klippan alarm, och inom ett ögonblick hade den annalkande faran återupplifvat männernas sjunkande mod. De störtade upp till förskansningarne och blickade utåt prairien. Men — är det blott en synvilla, eller bedraga dem verkligen ej deras ögon? Ett långt tåg af packvagnar, omgifna af en ansenlig skara hvita män, visar sig ute på prairien och tycks rikta kosan mot klippan. Nu skingras det sista tviflet, ty tvenne ryttare, som skilja sig från förtruppen och galloppera fram mot lägret, igenkännas vara den saknade Jim och Pawneen.

Ett enhälligt jubel utbröt nu; männerna kastade sina mössor högt upp i luften och skyndade ned att möta sina räddare; äfven Jernarmen erfor den allmänna glädjen vid tanken, att de nu voro utom all fara.

Innan kort hade karavanen anländt till flodstranden, der den gjorde halt, och nu följde frågor och svar, hjertliga hälsningar och öfverraskande möten mellan gamla bekanta.

En stark ryttaretrupp utsändes genast för att uppsöka de bortlupna kreaturen, och nya armar biträdde ifrigt att göra i ordning den gemensamma grafven för de stupade. Bland de nykomna fanns lyckligtvis en läkare, åt hvilkens omsorger de sårade öfverlemnades, hvarjemte Jernarmen vidtog alla nödiga åtgärder till uppbrott. Det blef öfverenskommet, att de båda karavanerna skulle slå sig tillsammans och derigenom bilda en styrka, som kunde trotsa alla angrepp af indianerna, så mycket heldre som båda hade Astoria till destinationsort.

Nu först uppsökte Jernarmen sina slägtingar för att underrätta dem om denna nya anordning. Han hade ej talat med dem sedan gårdagen, ty dels hade de båda fruntimren med outtröttlig omsorg sysselsatt sig med de sårade, dels hade han sjelf undvikit detta möte, emedan han befarade att de känsliga qvinnorna skulle känna fasa för honom.

Det gjorde således hans sjuka sinne oändligt godt, då han fann sig emottagen med samma hjertliga ömhet som vanligt, och tviflen, som söndersleto hans hjerta, stillades efterhand vid ljudet af fru Airys

hjertliga, allvarliga ord. Efter ett långt samtal lemnade han dem med lugnadt hjerta.

Vid middagstiden återvände ryttartruppen, medförande större delen af de bortflydda kreaturen, och ungefär samtidigt blef den stora grafven i ordning. Här nedlades nu liken efter de hvita och indianerna; några böner lästes, hvarefter grafven igenfylldes, och öfver densamma uppkastades en ansenlig stenhög för att afhålla vilddjuren. Allt var nu afslutadt, vagnarne stodo redan förspända, och inom några ögonblick skulle våra vandrare för alltid vända ryggen åt detta dödens skördefält, då Pawneen framträdde till Jernarmen för att säga honom farväl.

Indianen höll ett tal, i hvilket han omnämnde, att han redan flera dagar före deras sammanträffande hade följt spåret af den store hvite höfdingens skara, emedan Wacondah ålagt honom att erbjuda de hvita sin tjenst, och han frågade nu, huru han uppfyllt denna befallning.

Vi lemna åsido, huruvida egennyttan eller en gudomlig ingifvelse bestämt Pawneens handlingssätt, men hafva dock starka anledningar att tro det förra; emellertid svarade Jernarmen genom att på det högsta loforda den ifver, hvarmed hans röde broder uppfyllt den höga befallningen, samt begåfvade honom derefter med rika skänker, hvaribland en dubbelbössa och en liten kagge bränvin säkert voro i indianens ögon de präktigaste. Pawneens glädje stegrades likväl ända till förtjusning, då den unge doktorn förärade honom en trådsliten svart frack, ett par dito byxor samt en sidenväst; kronan af alltsammans var

likväl en gammal, illa tillbucklad, svart hatt. Indianen afkastade genast sina förra kläder och iklädde sig de nya plaggen, hvarefter han satte den gamla hatten på hufvudet och såg sig omkring, allt för stolt och lycklig att kunna tala. Doktorn lade nu till sin förra skänk en liten spegel, hvilken vilden emottog med synbar liknöjdhet, men knappt hade han kastat ögonen i det underbara glaset, förrän hans drag förändrades.

Länge blickade mannen på glaset, försjunken i outsäglig beundran af sig sjelf, slutligen utbrast han: „good! very, very good!“ och aflägsnade sig utan att taga afsked, med ögonen alltjemt fästade på spegeln och med högra handen oupphörligt berörande sig sjelf.

Straxt derefter satte sig den nu så ansenliga karavanen i marsch, och efter ett par timmar visade sig den minnesvärda klippan endast såsom en blåaktig sky längst bort vid horizonten.

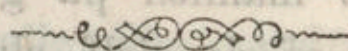
— — — — — — — — — — —

Här slutar jag med läsarens tillåtelse mina ökenbilder, emedan den sednare delen af resan ej erbjöd några anmärkningsvärda äfventyr. Jag får blott tillägga, att omkring ett år derefter firades på Carlowgrove mr Tom Darvils och miss Susanna Airys bröllop. Den kraftfulle mannen, hvilken för närvarande är medlem af Kentuckys senat, har egnat hela sin offentliga verksamhet till förbättrandet af indianernas ställning.

Jim Blunt är en af de mest anlitade „waggon masters“, eller befälhafvare för de karavaner, som

numera oupphörligt afgå från Independence till Nya Mexico och Oregon; de öfriga personernas öde är mig obekant.

Öfver grafven, som gömmer offren för Jernarmens titaniska bedrift, hvälfver sig nu en grönskande kulle, och derbredvid reser sig berget, en ofantlig minnesvård, kändt vida omkring bland Westerns stammar under namnet „dödsklippan.“

ALLTID — ALDRIG.

I.

Det var en vacker Juniafton i början af adertonhundrafyratiotalet. En ung vandrare, hvars hvita sammetsmössa och jernblecksportör antydde studenten, stannade i det ögonblick, vår berättelse börjar, på höjden af en skogbeväxt backe i en af rikets mellersta provinser och betraktade den nedanför liggande nejden. För hans öga utbredde sig en dal, hvars förgrund upptogs af böljande sädesfält, mellan hvilka en å framslingrade lik en silfverglänsande orm; något längre fram visade sig de hopträngda husen af en by, och der bortom reste sig, omgifven af aspar, alm och körsbärsträd, en rödmålad envåningsbyggnad med högt, spetsigt tegeltak och synbarligen bebodd af ståndspersoner. Detta var äfven fallet, ty den röda byggnaden var kaptensbostället E-inge, som då innehades af kapten A.

En verklig sabbatsfrid hvilade i detta ögonblick öfver den lilla dalen. Den friska, behagliga doften af löfträd, liljeconvaljer och barrskog uppfyllde atmospheren. I grantoppen klingade vemodsfullt talltrastens så rent nordiska melodier, blandade med det afmätta klämtandet från sockenkyrkan, hvilket an-

tydde, att sabbathen redan inträdt, och hvarvid landtmännen andäktigt lyftade sina slitna hattar.

Från den dunkla granskogen, som bildade taflans bakgrund och lik en mörkgrön gördel omslöt den lilla dalen, ljödo en vallflickas toner, än höjande sig i vilda, klagande löpningar, till dess hela skogen tycktes återskalla af de underbara ljuden, än bortdöende lik vindens suck i en eolsharpas strängar, derefter åter tilltagande, till dess de sammansmälte i en enda utdragen mollton.

Vår unge vandrare tycktes med förtjusning lyssna till dessa nästan öfvernaturliga ljud, hans klara ögon granskade hvarje träd, hvarje buske, så som man betraktar en återfunnen vän; slutligen utbredde han sina armar, likasom ville han trycka hela dalen till sitt ungdomliga bröst, och skyndade utför backen i riktning mot kaptensbostället.

Med läsarens tillåtelse begifva vi oss före honom fram till den anspråkslösa boningen.

Vi stanna ett ögonblick utanför det svartmålade staketet, som omgifver gårdsplanen. Framför oss reser sig den gammalmodiga karaktärsbyggnaden, hvilken tydligen ledde sina anor från början af sjuttonhundratalet. Lik de flesta dylika boställen, innehöll den bottenvåning och tvenne vindsrum, ett på hvardera gafveln. En vidsträckt, väl anordnad trädgård omgaf den på trenne sidor, och det syntes tydligt, att dess innevånare voro blomstervänner, ty hvarje fönster var uppfyldt af växter.

På ett gungbräde invid byggnadens högra långsida sutto tvenne fruntimmer, sysselsatta med sömnad,

och i deras grannskap lekte tvenne små flickor med hela sin ålders glädtighet. Vi smyga oss in på gården, nyfikna som fremlingar vanligtvis äro, och närma oss de båda damerna. Vår djerfhet belönas, ty de ansigten, som möta våra blickar, äro verkligen egnade att uppväcka ett lifligt intresse. Det äldsta fruntimret tycktes tillhöra dessa få privilegierade varelser, hvilka aldrig åldras. De afrundade matronlika formerna och de behagliga anletsdragen, på hvilka tidens mejsel inhuggit en och annan lätt fåra, antydde medelåldern, men rörelserna voro ungdomliga och de klara blå ögonen strålade af glädtighet och lefnadslust. Det är sällsynt att möta ett ansigte, hvilket så troget som denna dams återgaf själens vexlande intryck. I detta ögonblick uttryckte hennes lifliga ögon den högsta ömhet, då de hvilade på den unga qvinnan bredvid henne, hvilken nu äfven höjde sitt hufvud och mötte den äldres blick.

Det unga fruntimret hade nyss utträdt ur barndomens eden, ty hon tycktes på sin höjd vara sexton år gammal.

Det något bleka ansigtet, omgifvet af ett yppigt kastanjebrunt hår, kunde ej göra anspråk på att kallas regelbundet vackert, men det egde i rikt mått det, som öfverträffar dragens skönhet, nemligen själfullhet. Den höga pannan tycktes gömma tankar, ovanliga för en sextonårig flicka, och de blå ögonen glänste af ett öfverlägset förstånds ingifvelser. Kring den verkligen vackra munnen lekte stundom ett fint småleje, likt ett stjernfall under en lugn sommarnatt, hvilket bevisade, att glädjen ej var någon fremling

för det sextonåriga hjertat. Armarne och händerna voro bildsköna, växten hög och smärt; det hela bildade en visserligen icke skön men obeskrifligt älsklig qvinna.

Denna unga flicka, hvars namn var Blenda, hade såsom aflägsen slägting till kaptenskan A. blifvit upptagen såsom fosterdotter i kaptenens familj, af hvilken hon omfattades med den största ömhet.

De båda små flickorna Hulda och Ingeborg egde ett omisskänneligt slägttycke med den äldre damen, hvilken vi få presentera för läsaren såsom deras mor, kaptenskan A.

Denna yttrade nu:

„Vi få snart tänka på théet, ty punkto sex hafva vi pappa här; jag undrar just hvad tiden lider?“

Lilla Hulda, som befann sig i närheten, sysselsatt med att ordna en ofantlig bukett friska doftande syrener, ropade genast:

„Jag skall springa in och se efter; skall jag säga åt Mina att duka nere i bersån, mamma lilla?“

Kaptenskan betraktade ett ögonblick ömt småleende den näpna flickan, hvarefter hon svarade:

„Ja gör det — men akta, att du inte faller“, utropade hon, då det lifliga barnet satte af som en pil fram emot byggningen.

Straxt derefter återkom den lilla yrhättan med underrättelse, att klockan var något öfver half sex, hvarvid Blenda uppreste sig och sade:

„Om mamma tillåter, går jag ned i trädgården för att anordna så, som jag vet pappa tycker om?“

„Ja, gå mitt barn", svarade kaptenskan, „och invänta oss der nere."

Straxt derefter försvann den unga flickans smärta gestalt i det inre af byggnaden, och kaptenskan ihoplade äfven sin sömnad, hvarunder hennes lifliga ögon några ögonblick irrade utåt vägen; derefter vinkade hon de båda småflickorna till sig. De skyndade fram och slog sina små armar omkring henne, under det hon med ett uttryck af outsäglig ömhet lutade sig ned öfver dem, och med sina fina hvita händer strök deras silkeslena lockar. Aftonsolen omslöt med sina strålar denna förtjusande grupp, hvilken kunde hafva tjenat en målare som modell, och några steg derifrån stod, lutad mot ett träd, en man med korslagda armar, hvilken obemärkt betraktade scenen.

Det var en hög smärt figur, hvars raka, nästan befallande hållning genast antydde militären. En ljus mössa betäckte hans svarta krusiga hår, och en lätt sommarrock omslöt de kraftiga formerna. Anletsdragen uttryckte stränghet i förening med en orubblig rättskänsla. På hans breda panna hade bekymren snarare än tiden ristat sina fåror; den liknade en sköld med talrika märken efter fiendens svärd, men ännu buren med oförsvagad kraft af den obesegrade kämpen. Ur det ljusgrå ögat framljungade ett skarpt förstånd och en fast vilja; få kunde uthärda dess blick. Den solbrända hyn och de stora svarta mustacherna förhöjde ännu mera detta martialiska yttre.

Mannen stod orörlig, men hans ansigte talade; det stränga allvaret mildrades alltmera, likasom man

ser den mörka furuskogen ljusna i den uppgående månens skimmer. Slutligen gjorde han en ofrivillig rörelse framåt, som bemärktes af de båda små flickorna, hvilka med utropet „pappa! pappa!“ skyndade emot honom och omfattade hvar sitt af hans ben.

Ett småleende flög öfver kaptenens ansigte, då han böjde sig ned och tog dem en på hvardera armen. Han kysste dem på pannan och gick fram till sin fru, der han åter nedsatte dem, samt fattade hennes hand, hvilken han tigande tryckte, hvarefter de båda makarne, åtföljda af de små, begåfvo sig ned i trädgården.

Der hade emellertid en annan scen tilldragit sig. Sedan en piga nedburit de nödiga ingredienserna till ett väl försedt thébord, företog Blenda sig att ordna dem på ett sätt, som hon visste att föräldrarne tyckte om. I en berså af blommande syrener, hvilka voro så tätt förenade, att de bildade ett nästan ogenomträngligt hvalf af blad, grenar och blomklasar, dukade hon det inbjudande bordet, hvars enda prydnad var friska blommor. Hon hade slutat sina arrangementer och drog sig nu några steg tillbaka med ett småleende på läpparne och det täcka hufvudet något lutadt åt sidan för att betrakta sitt verk, då hon plötsligt kände en arm omfatta sitt smärta lif. Hon uppgaf ett lätt rop, vände hufvudet, och såg framför sig vår unge vandrare med studentmössan och jernblecksportören. I detsamma brände en varm kyss hennes kind, och hon vred sig rodnande som en törnros ur den unge mannens armar, utropande:

„Fy då, du stygge Hjalmar! att så skrämma mig! Men du kommer ju som från skyarne, vi väntade dig först om åtta dagar.“

Talarinnans ansigte strålade af glädje, ehuru hon sökte antaga en liten trumpen min för att straffa den unge mannen för, den frihet, han tagit sig med en så uppvuxen dam.

Den unge studenten, hvilken var kaptenens enda son, stod några ögonblick stum, likasom förvånad öfver den förändring, hans fostersyster undergått sedan de två år, han varit borta från hemmet; derefter svarade han:

„Jo, jag kommer direkte från Upsala, syster lilla. Jag fick examen åtta dagar förr än jag trodde, är nu välbeställd student, och som du ser, har jag redan lagt mig till det hufvudsakligaste“, fortfor han, aftagande sin hvita mössa, hvilken han betraktade med en öm blick, i det han skakade sina rika mörka lockar från pannan. „Jag ville bereda föräldrarne en öfverraskning, och derför är jag nu här.“

Den unga flickan, som åter hemtat sig från sin öfverraskning, klappade förtjust i sina små händer och utropade:

„Ack, hvad föräldrarne skola blifva glada! — men vi skola ställa till en liten scen; ingen tid är att förlora, ty de äro snart här; du gömmer dig i grannskapet, till dess jag ger en signal, då du plötsligt framträder; — men skynda, jag hör redan pappas röst.“ Med dessa ord fattade hon hans hand och de båda unga ilade som ett par dufvor ut ur bersån och försvunno bakom en tät jasminhäck.

Kort derefter visade sig de båda makarne, hvilka togo plats vid bordet, och några ögonblick sednare förenade sig äfven Blenda med familjen.

Jag skulle önska, att någon af dem, som oupphörligt knota öfver lifvets börda och misstroget fly sina medmenniskors umgänge, hade kunnat bevittna den scen af stilla, huslig lycka, som den blomhöljda bersån erbjöd. Familjefadren, den allvarsamme krigaren, satt der så blid, med lyckans solsken skimrande öfver de manliga anletsdragen, omhuldad af dessa tusende ömhetsbevis, som blott älskande qvinnor kunna skänka. Maka och barn täflade om en blick, ett småleende från honom. Sjelfva naturen tycktes harmoniera med de känslor, som uppfyllde den lyckliga gruppen. En svalkande vestanvind, mättad af doftet från tusendetals blommor, gungade sakta på de dunkelgröna bladen. Högt upp i luften sjöng ett lärkpar sin aftonhymn, och närmare jorden jagade glänsande fjärilar från blomma till blomma, under det de surrande bien tycktes vilja bestrida dem deras byte. På afstånd hördes det entoniga sorlet af ån, som inneslöt trädgårdens högra sida och bildade en mängd små vattenfall mellan de albeväxta holmar, som speglade sig i den klara vågen, och från den molnfria himlen sjönk solen sakta ned mot skogen, som tycktes ljusna, ju mera den strålande gästen närmade sig.

Théet var intaget, och familjefadrens öga irrade ett ögonblick från sin omgifning ut åt trädgården, der de täta buskraderna och mörkgröna fruktträden bil-

dade ett solbelyst perspektiv, i hvars fond karaktärsbyggnaden framskymtade.

Hans breda bröst höjde sig, och han tycktes i djupa drag dricka ur den svalkande luftbägaren, hvarefter han vände sig till Blenda, sägande:

„Det vore synd att stänga sig inne mellan fyra väggar en sådan afton som denna. Vi tillbringa således qvällen härute, och om miss — kaptenen benämnde alltid Blenda med detta smeknamn — hemtar hit ned andra delen af Zanoni, skall jag fortsätta att läsa den för er.“

Den okonstlade flickan, som ej kunde beherrska den glädje, hvaraf hon var intagen, svarade med ett skälmaktigt småleende:

„Om pappa tillåter mig få min vilja fram, skall jag hemta ett annat arbete, som nyss utkommit under titel: En ung students äfventyr. Jag vågar försäkra, att föräldrarne skola få mycket nöje af detsamma.“

De båda makarne betraktade ett ögonblick med förvåning den unga flickans leende ansigte, men hastigt skimrade en glädjeblixt i kaptenskans ögon, och hon tycktes beredd att yttra något, då Blenda lade sitt pekfinger mot sin purpurröda mun.

Kaptenen svarade:

„Nå, må göra; få se, hvad miss har att bjuda på.“

I detsamma slog Blenda tre slag med sin thésked mot koppen, och ögonblicket derefter stod vår unge vandrare midt i bersån och störtade i sin mors armar, till stor fara för thébordet.

Sedan den första öfverraskningen var öfverstånden, helsningar och omfamningar utvexlade samt

den unge studenten gjort ett väldigt anfall på hvetebullarne och det tjernfärska smöret, framtog han med en viss högtidlighet sitt studentbetyg, hvilket han öfverlemnade till fadren. Medan denne visar det för fruntimren, begagna vi tillfället att närmare betrakta den unge mannen.

Hans yttre ägde mycken likhet både med fadren och modren; af den förre hade han ärft det mörka håret och de nästan befallande anletsdragen, hvilkas uttryck likväl hos honom framträdde såsom ungdomlig trotsighet. De lifliga ögonen, ett arf af modren, antydde en eldig själ och måhända ett lättsinne, som behöfde pröfningens skola för att undertryckas. Hans hjerta var ännu godt och oförderfvadt, men lätt tillgängligt för intryck, hvarigenom han ofta förleddes till oöfverlagda handlingar. Föräldrarne, hvilka ansågo, att en vårdad uppfostran är det bästa arf ett barn kan erhålla, hade gjort betydliga uppoffringar för sonen, hvilken hitintills uppfyllt deras förhoppningar. Emellertid kände han ännu icke penningens värde, och denna hans okunnighet hade redan bidragit att öka fårorna på fadrens panna, ty denne var för stolt att för någon, icke ens för sin maka, yppa sina bekymmer och hade hittills blott varnat sonen att ej allt för mycket följa sitt goda hjertas ingifvelser.

Fadrens älsklingsplan hade alltjemt varit, att sonen skulle välja samma bana som han sjelf, och Hjalmar hade äfven allt sedan barndomen visat en synnerlig håg för krigaryrket. Det var öfverens-

kommet, att han till hösten skulle resa till Stockholm för att genomgå den så kallade kursen.

Han stod nu lätt lutad mot bordet och afhörde med leende min, huru fadren uppläste studentbetyget, under det modrens öga med en lätt förklarlig stolthet hvilade på hans muskulösa, medelstora figur. De små flickorna hade bemäktigat sig den hvita mössan och beundrade isynnerhet kokarden, hvilken ingaf dem en särdeles hög tanke om brodrens nya värdighet, ty sjelfva pappa hade ju en dylik på sin blå mössa.

Timmarne flydde såsom minuter inom den lyckliga familjekretsen, solen försvann bakom skogens glimmande toppar, och sommarnatten bredde sitt glesa flor öfver nejden.

Familjen lemnade nu bersån, der myggorna började blifva besvärliga, och begaf sig upp till karaktärsbyggnaden, hvilken låg betydligt högre, omgifven af blomsterhöljda terrasser, hvarifrån trappor ledde ned till trädgården.

Blenda hade redan för en stund sedan aflägsnat sig för att besörja om aftonmåltiden, och äfven Hjalmar, åtföljd af de små, ilade nu förut, ifrig att återse dessa kära ställen, från hvilka han under två år varit skiljd.

Han inträdde genom en glasdörr i den stora salen och såg sig omkring — allt var sig likt, hela den ena väggen framför honom betäcktes ännu af en ofantlig murgröna, hvilken äfven slingrade sig utefter taklisten och omslöt med en mörkgrön ram de båda

fönstren, som lågo ut åt trädgården. Öfverallt stodo blommor smakfullt anordnade, hvilkas berusande doft mildrades genom det svalkande luftdraget från stramaljfönstren.

Från salen förde en dörr på venstra sidan till flickornas rum och en annan på den högra till förmaket, sängkammaren och ett litet kabinett, alla enkelt men smakfullt möblerade.

Vår unge student genomströfvade alla rummen med en känsla af stilla andakt. Hvarje föremål uppväckte hos honom ett minne. Der stod fortepianot, vid hvilket han så ofta som barn lyssnat till sin mors accorder; der låg lutan, hvilken han påminde sig att han aldrig vågat vidröra. I sängkammaren stannade han några ögonblick framför en tafla föreställande 'Napoleons graf'. Han erinrade sig, att han fordom förgäfves sökt upptäcka hjeltens vålnad mellan träden; nu såg han den tydligt. Han genomlefde under dessa få ögonblick hela sitt barndomslif och frågade sig sjelf: är du icke nu lyckligare än då? Jo ännu, svarade en inre röst, ty du står blott med foten höjd, för att uttaga första steget på lifvets stråt, men kan du väl säga detsamma om ett års förlopp? Skall ungdomen, mannaåldern och ålderdomen erbjuda dig en lycka, jemförlig med den, du njutit? Hoppet hviskade: Alltid, men erfarenheten var stum; den skonar ungdomen, ty dess svar på dessa frågor är: Aldrig.

Med ett drag af allvar på sin panna trädde den unge mannen ut i salen, der Blenda just lade sista handen vid qvällsbordet. Vid ljudet af hans steg

upplyftade hon sitt ansigte och märkte genast den förändring, hennes fosterbror undergått.

„Du ser så allvarlig ut, Hjalmar“, yttrade hon; „vill du anförtro mig, hvad som sysselsätter dina tankar?“

„Syster“, svarade han långsamt, „jag har nyss stått ansigte mot ansigte med min barndom. Jag inser hvad jag förlorat, men vet icke hvad jag vunnit.“

Den unga flickan betraktade honom tigande några ögonblick, derefter svarade hon:

„Du har vunnit den erfarenheten, att ett barnafromt sinne och hjerta äro de säkraste medel att ernå den sanna lyckan.“

Föräldrarnes ankomst afbröt i detta ögonblick deras samtal, men under aftonmåltiden visade sig Hjalmar ovanligt tyst och, emedan det tillskrefs hans trötthet efter den långa vandringen, åtskiljdes familjen kort efter måltiden.

Hjalmar begaf sig upp till sitt fordna rum, der han som gosse under informatorns ledning tillbragt så mången timma lutad öfver sin bok. Allt var sig äfven här så likt. Porträtterna på väggen öfver sängen blickade nu som förr bistert ned på honom, endast de stora bokhyllorna, uppfyllda med ett urval af svensk och utländsk litteratur, hade under hans frånvaro förändrats, derigenom att de vunnit en betydlig tillökning. Han drog fram en gammalmodig beqväm fåtölj till fönstret, hvilket han öppnade i trots af de jublande myggorna, och satte sig för att ännu en stund öfverlemna sig åt sina minnen. Ne-

danför honom utbredde trädgården sina mörka trädmassor, omslingrad af ån, hvars sorl var det enda ljud, som afbröt sommarnattens fridfulla tystnad. Längre bort mellan de albeväxta holmarne, hvilka likt ofantliga blomsterkorgar lågo utströdda på den skimrande vattenytan, framskymtade konturerna af skogen, på hvars dunkla pelarrader den vestra himlaranden tycktes hvila.

Den unge mannen, som oafbrutet tillbragt de två sista åren i universitetsstaden, kände småningom en onämnbar känsla af frid och välbefinnande genomtränga hela sin varelse. Han tillslöt ögonen och lyssnade till vindens prassel bland bladen, vågens sorl, myggornas entoniga sång och alla dessa nästan omärkliga ljud, hvilka antyda att äfven under natten lifvet yttrar sig under tusende former. Slutligen steg han upp, fattade sin mössa och smög sig försigtigt ned i trädgården, genom hvilken han riktade kosan öfver en liten bro till en af de ofvannämnda holmarne, hvilken han visste var Blendas favoritplats. I skydd af alarne voro här bänkar anbragta, på hvilka han tog plats för att låta nattvinden svalka sin panna. I detta ögonblick uppstämde en sädesknarr sin egendomliga, sträfva sång, likasom helsande den unge mannen, hvilken alltid hade känt en underbar sympathie för denne ensling, som blott under den tysta sommarnatten vågar låta höra sin stämma. Han lyssnade länge, och föreställde sig derunder, hvilket intryck en näktergals sång skulle göra, under en natt sådan som denna. Härigenom leddes hans tankar småningom in på ett ämne, som under det

sista året oupphörligt föresväfvat hans lifliga inbillning. Han hade nemligen på sina lediga stunder med verklig passion studerat en mängd sjöromaner, resebeskrifningar, äfventyr till lands och sjös m. m., hvaraf följden blifvit en oemotståndlig längtan att sjelf se och upplefva några af dessa märkvärdigheter. Han kände ganska väl fadrens planer för hans framtid, men han erfor en verklig fasa vid blotta tanken på ett lungt och stilla lif; nej faror och äfventyr af alla slag, se der den framtid, han önskade sig. En inre röst sade honom visserligen, att han härigenom skulle med sorg löna alla föräldrarnes uppoffringar, men hvilken är väl mera sjelfvisk, till och med grym än ungdomen, då den fullföljer en illusion! Föräldrarne skulle snart vänja sig vid hans frånvaro, och efter några års förlopp skulle han återvända, rik och höljd af ära, samt nedlägga allt för sin mors fötter. Fadren skulle känna sig stolt öfver hans bragder och Blendas hand besegla hans lycka. Så resonerade den oerfarne och visste ej, att emedan modershjertat alltid älskar upphör det aldrig att sakna. Kunna väl alla verldens rikedomar uppväga en enda dag af en moders smärta?

Hans beslut var fattadt; vid första tillfälle skulle han delgifva föräldrarne sin plan, och han föresatte sig att uppbjuda allt för att genomdrifva den.

Förtjust öfver den glänsande lefnadsbana, som han sjelf för sig utstakat, lemnade han slutligen holmen och såg sig snart i drömmen herrskare öfver en förtrollande ö, hvars perlbeströdda stränder speglade sig i den indiska oceanens gnistrande vågor.

II.

Flera veckor hade förflutit under dessa stilla, outsägligt angenäma förströelser, hvilka en sommarsejour på landet i en vacker trakt erbjuder i så rikt mått.

Hjalmar hade ännu icke meddelat föräldrarne sina planer, emedan han hyste en hemlig farhåga för fadrens rättvisa vrede och bäfvade för den smärta, han skulle förorsaka modrens ömma hjerta. Hans beslut stod emellertid fast och stadgades ännu mera genom det flitiga begagnandet af fadrens bibliothek.

Höbergningen pågick som ifrigast, och hela familjen, både stora och små, hade en vacker afton begifvit sig ut till en af ängarne, dels för att besöka fadren, hvilken der öfversåg arbetet, dels för att få åka hem i höet. De hunno snart målet för sin vandring, som, belyst af aftonsolen, framställde en intagande bild af landtlig skönhet och frid. Framför dem utsträckte sig den nästan oöfverskådliga ängen, tätt beströdd med små trädbevuxna kullar, som liknade holmar i en grönskande sjö. Tusendetals gångar slingrade sig mellan dessa naturliga bersåer, der den yppigaste vegetation frodades i skydd af asp, björk, rönn, lind, al och hassel med flera trädslag, alla blandade om hvarandra. Här vidgade sig ängen på båda sidor omgifven af de blomhöljda öarne, likt kulisser på en theater, längre bort sammanträngdes den åter och försvann i skuggan af de öfverhängande trädmassorna. Doften af nyslaget hö uppfyllde luften, och här och der framskymtade gestalterna af arbetsfolket, hvilkas sånger och muntra skratt återgafs af ekot från alla sidor.

Det var ej lätt att upptäcka kaptenen i denna vidsträckta labyrint, men slutligen visade sig bakom en udde hans höga gestalt, stödd mot ett spanskt rör. Han hviftade gladt med sin näsduk, då han varseblef de sina, och hela skaran skyndade bort till honom, hvarefter en förtjusande plats uppsöktes, der Hjalmar nedsatte sin börda, en ofantlig korg med kallmat. Snart framtrollade fruntimmernas händer, en smaklig supé, som serverades på ett bord af blommor under trädens grönskande tak och åt hvilken alla gjorde tillbörlig heder.

Sedan måltiden blifvit slutad, försvunno flickorna bakom trädmassorna, likt fjärilar ilande från blomma till blomma, och Hjalmar stod i begrepp att följa dem, då han hejdades af ett tecken från fadren, som antydde honom att qvarstanna, emedan denne hade något att säga honom.

Kaptenen underrättade honom nu, att han borde med morgondagens post insända en ansökan till chefen för W. regemente att blifva antagen såsom underofficer.

„Du kan då“, fortfor fadren, „genast börja din gradpassering, sedan du slutat kursen, hvilket jag förmodar du gör i Februari nästa år.“

Nu var den afgörande stunden kommen. Hjalmar samlade allt sitt mod, kastade en blick på modrens blida, vänliga ansigte och svarade:

„Mina älskade föräldrar, jag har länge emotsett detta ögonblick, ehuru jag saknat mod att taga initiativet, af fruktan att synas otacksam i edra ögon. Jag har under detta sista året moget öfvervägt, hvil-

ken bana jag bör välja, och kommit till det resultat, att jag icke passar till militär. Jag känner mig deremot med oemotståndlig kraft dragen till hafvet och jag bönfaller, att J viljen tillåta mig följa min kallelse, som är att blifva sjöman."

Om ljungelden fårat marken tätt invid den ädla modrens fötter, skulle hon ej hafva kännt sig mera bedöfvad än öfver detta oväntade slag, som i ett ögonblick tillintetgjorde långa års förhoppningar. Hon hade så länge vant sig vid den tanken att alltid få behålla den älskade sonen i sitt grannskap, och nu deremot skulle han tillbringa sitt lif på hafvet, omgifven af tusende faror, fjerran — kanske för alltid skiljd från henne. Denna tanke var förfärlig, åtminstone i första ögonblicket. Hon satt blek och tyst, utan att kunna frambringa ett enda ord, med den fina handen tryckt mot det klappande hjertat.

Äfven fadren tycktes ett ögonblick högeligen öfverraskad; ett moln samlade sig på hans breda panna, under det han långsamt svarade:

„Hörde jag rätt min son? Är det verkligen din afsigt, att för en drömbild försaka den framtid, som erbjudes dig, och grusa alla de förhoppningar, hvarpå dina föräldrar grundat sina uppoffringar?"

„Min far, kalla icke en oemotståndlig böjelse en drömbild! Jag har sökt bekämpa den, men förgäfves. Kan man då icke på hvarje hedrande bana motsvara föräldrars hopp?"

„Visserligen, men du bör besinna, att den enda sonen icke bör blott tänka på sig sjelf, utan äfven på mor och systrar. När jag en gång faller ifrån,

hvar är då deras enda stöd? Antingen fjerran ute på hafvet, eller ock hvitna hans ben i sanden på en aflägsen kust."

Fadren tystnade och en häftig strid, hvilken uppmärksamt följdes af modren, föregick några ögonblick i den unge mannens inre; slutligen utbrast han:

„Älskade föräldrar, kalla mig en onaturlig son, men jag kan — jag bör ej strida emot min kallelse."

„Grymme gosse", inföll nu modren, „inser du ej, att hvart och ett af dina ord krossar mitt hjerta. Res, om du har mod att sänka din mor i en förtidig graf." Vid dessa ord brast hon i tårar.

Hjalmar kände sig upprörd vid anblicken af modrens tårdränkta öga, för kort tillbaka så fridfullt och strålande; han älskade henne uppriktigt — men han insåg ej ännu den kärlek, hvaraf ett modershjerta är mäktigt.

Kaptenen återtog nu:

„Dåraktiga barn, hvad du anser som en oemotståndlig böjelse är icke något annat än ett foster af din upphetsade inbillningskraft, du har tagit dikt för verklighet och skulle snart nog, om jag öfverlät dig åt din dårskap, finna huru mycket du bedragit dig sjelf. Emellertid skola vi ej nu längre tala härom. Jag ger dig tre dagar att noga öfvertänka allt hvad du ämnar försaka för ett lif, som är en fullkomlig motsats af det, hvartill du genom din uppfostran blifvit bestämd. Således om tre dagar vänta dina föräldrar ditt svar."

Härvid uppreste sig kaptenen, och hans fru tillade:

„Hjalmar, tänk på din mor!"

De båda makarne lemnade nu sonen åt sig sjelf och försvunno snart bakom de omgifvande löfdungarne.

Under de tre följande dagarne herrskade en allmän förstämning inom den förr så lyckliga familjen. Hjalmar tycktes undvika sina föräldrar, men desto ifrigare söka Blendas sällskap. För henne afmålade han i glödande färger den framtid, han väntade sig, omedveten om den smärta, detta förorsakade henne, ty äfven hon hade närt förhoppningar, hvilka likväl lågo djupt fördolda i hennes jungfruliga hjerta, och för hvilka hon ej ens sjelf kunde göra sig reda.

Föräldrarne hade den andra aftonen haft en lång öfverläggning sins emellan, hvars resultat tills vidare förblef en hemlighet.

Slutligen var den afgörande stunden kommen, och alla de uppväxta medlemmarne af familjen samlades efter théet i förmaket.

Några ögonblick herrskade en högtidlig tystnad, slutligen yttrade kaptenen:

„Hjalmar, den tid, jag gaf dig till öfverläggning, är nu förfluten, och dina föräldrar önska höra, hvad beslut du fattat."

Hjalmar svarade:

„Mina föräldrar kunna vara öfvertygade, att jag ej tanklöst begagnat denna betänketid. Jag har moget öfvervägt allt och resultatet är, att jag ännu en gång bönfaller om att få följa min oemotståndliga kallelse. Jag känner, att endast på hafvet skall jag finna lyckan."

„Nå väl min son, hör då dina föräldrars beslut. Jag hade aldrig gifvit mitt samtycke, om icke din ömma mor, troligen med uppoffring af sitt eget lugn, öfvertalat mig dertill. Du har således henne i främsta rummet att tacka för vårt medgifvande. Lyckligtvis är du ännu så ung, att du kan uppoffra ett eller annat år på detta försök, ty kom i håg hvad jag nu säger dig: snart nog skall du inse ditt misstag, och återvända till föräldrahemmet för att beträda en bana mera lämpad efter dina vanor. Erfarenheten är en bitter frukt, endast förbehållen den mognare åldren. Res och smaka den i förtid; du har sjelf så önskat.“

Hvem var nu lycklig om icke Hjalmar! Han öfverhopade föräldrarne med tacksägelser, och den bekymrade modren erfor vid åsynen af hans glädje ett slags ersättning för sin uppoffring.

Kaptenen underrättade honom derefter, att han med det första ämnade tillskrifva någon af sina vänner i G., för att bereda honom plats på ett fartyg.

„För att åtminstone till en del mildra din ömma mors farhågor“, fortfor han, „ämnar jag rangera så, att du mot en viss månadtlig betalning till en början får medfölja som passagerare. Du undviker derigenom en mängd obehag, som för den ovane äro nästan outhärdeliga. Jag ställer till din disposition den summa, jag hade bestämt för ditt underhåll i Stockholm, och du får sjelf betala den månadtliga afgiften, till dess du anser dig nog van vid sjön att kunna taga hyra. Detta är allt, hvad vi kunna göra för dig.“

Kaptenskan tryckte tacksamt sin mans hand, och Hjalmar gjorde inom sig det löftet att värdigt motsvara föräldrarnes godhet.

Sommaren förflöt hastigt och angenämt under omvexlande sysselsättningar.

Hjalmar studerade med ifver de moderna språken, deruti dagligen biträdd af fadren, som med färdighet talade tyska, fransyska och engelska; fruntimmerna deremot voro sysselsatta med att utrusta honom till resan, ty enligt bref från G. borde han vara beredd att dit afresa i medio af September för att medfölja ett skepp, som vid den tiden skulle afgå till London. Mellan Hjalmar och hans föräldrar herrskade nu, sedan saken en gång var afgjord, det fordna hjertliga förhållandet, och han hade lyckats att genom sina lifliga, eldiga skildringar af den lycka, som väntade honom, till en del mildra modrens bekymmer. Helt olika var förhållandet med Blenda. Den unga flickan tycktes lik en skygg dufva undvika Hjalmar, och denne åter både sökte och flydde henne. Den barnsliga förtroligheten hade försvunnit från deras umgänge, hvilket företedde en besynnerlig blandning af köld och ömhet. Den unge mannen tycktes stundom finna ett nöje uti att ej på flera dagar tilltala sin täcka fostersyster, ehuru han såg den tysta smärta, detta förorsakade henne, och sjelf brann af begär att åter närma sig henne. Blendas lynne hade äfven undergått en märkbar förändring; en onaturlig glädtighet omvexlade med verkligt svårmod, och det hände stundom, att hon utan synbar orsak brast i tårar.

Kaptenskan märkte snart dessa symptomer, hvilkas orsak hennes hjerta ögonblickligen insåg, och hon gladde sig i hemlighet deröfver, emedan detta lofvade att förverkliga en af hennes käraste förhoppningar. Den första blyga kärleken, denna lifvets morgonrodnad, herrskade nästan omedvetet i de båda ungas hjertan.

Det var en eftermiddag i slutet af Augusti, då Hjalmar, som hela dagen ströfvat omkring i skog och mark, långsamt återvände hemåt, följande den bugtande ån, i hvilken han tagit sig ett uppfriskande bad. Synbarligen försänkt i djupa tankar skred han framåt och hade redan uppnått den lilla bron, som förde till holmen, Blendas favoritplats, då han plötsligt stannade, ty mellan träden upptäckte han hennes smärta figur. Hon var ensam och så ifrigt sysselsatt med sin sömnad, att hon ej hade märkt den unge mannens annalkande. Bredvid henne på bänken låg hennes halmhatt; det täcka hufvudet var nedlutadt öfver arbetet och visade endast profilen af de lätt rundade kinderna och den svällande purpurmunnen. Hjalmar stod orörlig och betraktade henne med klappande hjerta; aldrig hade hon förefallit honom älskligare, han ville skynda fram till henne och yppa de känslor, som bestormade hans hjerta, men en obestämd farhåga höll honom tillbaka.

Var det ej dåraktigt af honom att tro sina känslor besvarade af henne? Kunde han väl ingifva kärlek? Dessa voro de frågor, han gjorde sig sjelf. Men att lemna henne utan att förvissa sig om det,

som skulle egga honom till de största ansträngningar för att vinna henne! Nej! Ögonblicket var inne, de nästa minuterna skulle innebära sällhet eller förtviflan.

Med fasta steg öfvergick han bryggan och närmade sig Blenda, hvars kind vid hans åsyn antog törnrosens färg. Hon reste sig upp och ville skynda bort, men Hjalmar fattade hennes hand och drog henne ned på bänken, i det han i förebrående ton yttrade:

„Blenda, du undflyr mig beständigt; hvad har jag väl gjort, efter du icke mera älskar mig?“

Allt högre glödde rodnaden på flickans kinder, hon stammade några ord och sökte lösgöra sin hand, i det hon med ett bönfallande uttryck såg upp mot hans öga.

Vid denna anblick glömde Hjalmar sin försagdhet; hans känslor uttryckte sig i ord, hvilka nästan omedvetet strömmade öfver hans läppar, i det han fast omslöt den unga flickans smärta lif, och innan kort hvilade hennes hufvud mot hans bröst, under det han tryckte kyss efter kyss på en mun, som snarare sökte än undvek hans egen.

Hastigt ryckte sig likväl Blenda ur hans armar, fattade sin hatt och räckte den unge mannen en törnros, som suttit fästad vid hennes skärp, hvarefter hon lätt som en hind ilade öfver bryggan och försvann.

Ett ögonblick tycktes Hjalmar vilja störta efter henne, men derefter sjönk han tillbaka ned på bänken, öfverväldigad af de nya känslor han, erfor.

Emellertid skyndade Blenda, med handen tryckt mot sitt högt klappande hjerta, att uppsöka sin fostermor, hvilken hon anförtrodde den scen, som nyss passerat.

Den ädla kaptenskans ögon fylldes af glädjetårar, då hon svarade:

„Det gläder mig att höra, mitt älskade barn, ty nu kunna vi understödja hvarandra vid skiljsmessan från vår gemensamme älskling.“

Den unga flickan gömde sitt rodnande ansigte vid den moderliga vännens sköte.

Redan samma afton meddelade kaptenskan sin make underrättelsen om Hjalmars och Blendas kärlek.

Han skakade hufvudet och yttrade:

„Jag beklagar flickan, ty om jag ej bedrar mig, är Hjalmars kärlek blott ett fladdrande irrsken.“

Den invändning, som dikterades af kaptenskans modershjerta, besvarade han blott med sitt vanliga ordspråk: „qui vivra, verra.“

Följande dagen anhöll Hjalmar öppet hos föräldrarne om Blendas hand.

Kaptenen, som hade svårt att hålla sig allvarsam vid denna begäran af den knappt adertonårige ynglingen, visade honom det orätta uti att ingå en sådan förbindelse, då han stod i begrepp att företaga en äfventyrlig resa.

„I ären båda två alldeles för unga att trolofvas;“ fortfor han, „ungdomens hjerta liknar den klara källan, hvars våg återspeglar hvarje nytt föremål, som

kommer i dess närhet; låt tiden pröfva edra känslor, och om de framdeles äro oförändrade, kunnen J vara försäkrade om edra föräldrars välsignelse.“

Emot detta domslut gafs ingen apell, och Hjalmar fogade sig tigande derefter.

De båda unga svuro hvarandra likväl sinsemellan en evig trohet.

Slutligen nalkades den för Hjalmars afresa bestämda tidpunkten, och ett bref från G. anlände med underrättelse, att skeppet om några dagar var färdigt att afgå till London. Här var således icke någon tid att förlora och, emedan de vederbörliga afskedsvisiterna i grannskapet redan voro undangjorda, beslöts, att Hjalmar skulle lemna föräldrahemmet den följande dagen.

Nu, då skiljsmessan stod för dörren, genombäfvades den unge mannens själ af en aning om, huru dåraktigt han handlat, som på bekostnad af sin mors och en älskad flickas lugn tillkämpat sig en oviss framtid. Han nedtystade likväl denna inre stämma genom att låta sin fantasi frammana alla de herrligheter, han väntade sig, och började med feberaktig ifver biträda fruntimmerna, hvilka voro sysselsatta med hans saker. Sedan allt blifvit behörigen inpackadt, samlades familjen som vanligt för att intaga théet.

Det var en herrlig afton. Sommaren tycktes ännu dröjande sväfva öfver den lilla dalen för att säga den sitt sista farväl; genom fönstren insände den sjunkande solen sina flammande ljusvågor, och foglarne qvittrade muntert i syrenhäckarne. Men

derinne i familjekretsen var det ännu tyst; man hade så mycket att säga hvarandra, men hvar och en tycktes frukta att vidröra det smärtsamma ämnet. Slutligen började kaptenen att med stor urskiljning beröra just den fruktade skiljsmessan. Han uppläste ur brefvet från G. några rader, hvilka skildrade kapten C., med hvilken Hjalmar skulle företaga sin sjöresa, såsom en högt aktningsvärd man och tillika en af Svenska handelsflottans skickligaste sjömän. Den omständigheten, att fartyget troddes komma att från London afgå till Messina, gaf honom anledning att yttra, det han nästan afundades Hjalmar, som skulle få tillbringa vintermånaderna under Italiens klara himmel bland dess orangelundar. Derefter skildrade han scener från sina fälttåg och resor med en eld och liflighet, som verkade oemotståndligt hänförande, och visade dervid, huru nyttigt det är för en ung man att en tid få försöka sina egna vingar.

Den sorgsna modren, hvars lifliga fantasi lätt hänfördes, kände småningom sina farhågor försvinna och hon erfor slutligen endast det vemod, som tanken på skiljsmessan ovilkorligen måste framkalla.

Aftonen förflöt sålunda vida behagligare, än man skulle hafva trott, och först sent åtskiljdes familjekretsen.

Uppkommen på sitt rum, drog Hjalmar fram fåtöljen till fönstret, för att kasta en afskedsblick på den nedanför liggande nejden. Hans öga riktades mot vestern, hvilken i sitt sköte gömde hans ovissa framtid. Han erinrade sig den första qvällen efter

sin hemkomst från akademien; då var himmeln molnfri, nu höjde sig öfver granarnes toppar en mörk sky, som intog hela den vestra himlarymden, och hvars alplika taggiga konturer skarpt aftecknade sig mot den djupblå azuren öfver dem. Var detta en bild af det lif, som förestod honom? Åter höjde sig den varnande stämman i hans inre, och han försjönk i ett dystert grubbel, hvilket likväl åter skingrades vid minnet af fadrens lifliga skildringar under aftonens förlopp. Sålunda förflöt nära en timma.

Han satt ännu vid fönstret, då dörren öppnades och kaptenens höga gestalt stod framför honom.

Som barn hade Hjalmar kännt en viss fruktan för den allvarlige mannen, men allt efter som han växte upp och började inse, hvilket ädelt och storsinnadt hjerta klappade under denna skenbart sträfva yta, försvann barndomsintrycket, och han blickade nu upp till fadren såsom till en högt begåfvad och erfaren, äldre vän.

Kaptenen satte sig, i det han yttrade:

„Du betraktade vestern, min son, den är molnhöljd, och jag ser, att det der molnet väckt din eftertanke.“

„Ja, min far, och för en stund sedan tvekade jag nästan om, hvad jag borde göra.“

„Jag anade det“, återtog kaptenen, „men nu skulle jag icke ens vilja, att du drog tillbaka, ty du skulle snart åter gripas af din förra längtan. Nej res och inberga dina förhoppningars skörd, äfven om du finner den bestå af törne och tistel.“

„Jag är beredd på allt“, svarade Hjalmar, „och skall utan knot underkasta mig det öde, jag sjelf beredt mig.“

„Bra! Så skall det vara. Men mitt egentliga ärende var att lemna dig denna summa af femtio dukater jemte mitt mundtliga testamente. Du ser förvånad ut, men hvem vet, om vi någonsin åter träffas. Glöm ej att ålderdomen endast kan hoppas dagar, då ungdomen motser år.“

Ett långt samtal följde nu mellan far och son, hvilket kaptenen slöt med dessa ord, som voro en karakteristik af honom sjelf:

„Uppfyll alltid ett gifvet löfte, handla redligt och öppet mot alla, samt vänd aldrig ryggen åt faran. Gud välsigna dig, min son!“

Med dessa ord slöt han Hjalmar till sitt breda bröst, tryckte en kyss på hans kind och aflägsnade sig derefter långsamt ur rummet.

Då Hjalmar efter en feberaktig slummer följande morgon vaknade, fann han att vädret helt och hållet förändrat sig. Sommaren tycktes redan hafva flyktat sin kos, ty tunga gråaktiga moln betäckte himlen och ett lätt regn prasslade mot fönsterrutorna. Han öppnade fönstret och en kall fuktig luft slog emot honom. Med en suck af missbelåtenhet drog han sig tillbaka, klädde sig och begaf sig ned till föräldrarne.

Vi förbigå afskedet med dess tårar och omfamningar. Gång på gång tryckte modren sonen till sitt bröst, liksom om hon aldrig mera skulle få återse

honom, och han hade den största möda att kunna bibehålla sin sjelfbeherrskning.

Då han på Blendas läppar tryckte afskedskyssen, smög hon i hans hand en ring, i det hon hviskade: „Alltid — aldrig.“

Slutligen befann han sig på åkdonet, ännu en gång utbyttes en blick och inom några ögonblick hade barndomshemmet och de kära gestalterna försvunnit ur hans åsyn. På höjden af backen, der vi i början af vår berättelse första gången sågo den unge mannen, stannade han för att kasta den sista afskedsblicken öfver dalen. Med yttersta möda kunde han genom den töckenhöljda luften upptäcka den röda byggnaden med tegeltaket; han hviskade ett tyst farväl och kort derefter reste sig den skogbeklädda höjden mellan honom och fädernedalen. Så länge den gamle trotjenaren från hemmet ännu skjutsade honom, kände han sig likväl ej helt och hållet ensam, men då denne vid den andra gästgifvaregården vände tillbaka, erfor han för första gången känslan af att vara fullkomligt öfverlemnad åt sig sjelf. Han betraktade sig nu såsom en af stormen lösryckt gren, hvilken af hafsströmmarne föres bort mot en fjerran okänd kust.

Emellertid bidrog åsynen af nya trakter och resans små äfventyr att skingra hans nedslagenhet, och han ankom den tredje dagen till G., visserligen trött och genomvåt, men med återupplifvade förhoppningar. Lyckliga ungdomstid, då sorgen liknar fönsterrutans frostblomma, som försvinner vid första

solstråle och endast efterlemnar några snart torkade tårar!

Sedan han åtnjutit en behöflig hvila, begaf han sig ut i staden för att enligt adressen uppsöka kapten C. Med förvåning betraktade han den nya verld, som rörde sig omkring honom. Öfverallt herrskade lif och rörelse. Från de stora skeppen på strömmen, hvilka han nu såg för första gången, skallade matrosernas långdragna melankoliska o-hi-hoj, från varfven dånade timmermännens yxor, och vagnar fullpackade med varor foro rasslande öfver gatorna. Här lades långsamt en majestätisk tremastare på sidan medelst kraften af ofantliga ginblock för att kölhalas, der lastades pråmar med plankor, och i ett stort magasin, som han just nu passerade, sorlade en skara af flera hundrade emigranter, hvilka afvaktade sin inskeppning.

Slutligen uppnådde han sitt mål och infördes genast till kaptenen, hvilken lyckligtvis var hemma. Han såg framför sig en kort undersätsig äldre man, iklädd en rundskuren blå tröja och oerhördt rymliga permissioner, hvilken hjertligt och rätt fram bad honom vara välkommen.

Sedan några likgiltigare frågor blifvit utvexlade, yttrade kaptenen:

„Skeppet ligger ute på redden och väntar endast på vind, så det är bäst att unga herrn redan i eftermiddag flyttar ombord. Klockan fyra kommer konstapeln in med slupen för att hemta proviant; laga då att sakerna äro nere vid brobänken, så går det an att följa med ut. Emellertid kan ju herrn stanna

här och äta middag med oss; jag skall varsko gumman min.“

Hjalmar antog med glädje denna bjudning, men underrättade, att han först måste göra några visiter på förmiddagen. Kaptenen nickade fryntligt, skakade hans hand och sade:

„Kom ihog att vi äro simpelt folk, som skaffa precis klockan tolf; välkommen då.“

Hjalmar aflägsnade sig, hjertans belåten med den hederlige kaptenen, och skyndade att aflägga sina visiter.

Efter en angenäm middag, som bidrog att ännu mera närma honom till den okonstlade sjömannen, begaf Hjalmar sig till gästgifvaregården för att få sina saker ned till brobänken.

Han fick vandra nästan ut till vågbrytaren af den långa promenadplatsen, innan han påträffade skeppet Superiors slup, i hvilken tvenne smutsiga ungdomar i tjäriga buldansbyxor och röda skjortor lågo makligt utsträckta på magen.

Sedan Hjalmar sagt, hvilken han var, nedstufvade nämnde förhoppningsfulla ynglingar hans saker och underrättade honom, att konstapeln gått upp till staden.

För att fördrifva tiden promenerade Hjalmar emellertid fram till vågbrytaren och blickade utåt vattenrymden.

Dagen var mulen och ett kallt regn började nedströmma; ej en enda menniska kunde upptäckas utefter den långa alléen. Ute på redden framskymtade ur dimman den höga resningen af skeppen,

och mot granitmuren vid hans fötter framvältrade med ett doft ljud de mörkgröna, skumhöljda vågorna. En och annan kretsande fiskmåse var det enda, som upplifvade den dystra, ödsliga utsigten. Denna första anblick af skådeplatsen för hans tillkommande lif var just icke egnad att verkliggöra hans glänsande förhoppningar. Der borta i slupen sutto tvenne representanter af det yrke, han valt, och äfven de motsvarade icke hans föreställningar. Han kände sig nedslagen och olustig, ty verkligheten hade börjat sin stränga räfst med hans illusioner.

Konstapelns återkomst afbröt emellertid hans grubblerier, och sedan diverse säckar och korgar blifvit nedstufvade i slupen, lade den slutligen ut. Allt eftersom de aflägsnade sig från land, började vågorna vräka allt högre och öfverstänkte dem flera gånger med ett fradgande skum. Regnet fortfor, och ute på fjorden blåste nästan half storm. Slupens häftiga vaggning gjorde Hjalmar yr i hufvudet, och han kände redan, huru regnet började tränga genom hans kläder. Slutligen uppnådde de skeppet, men hade mycken möda att lägga långs sidan i anseende till den häftiga sjögången. Med en viss bäfvan klättrade Hjalmar uppför stormlejdaren och befann sig ändtligen ombord. Han hade nu uppnått sitt så länge efterlängtade mål och såg sig nyfiket omkring, men det, som mötte hans öga, grusade åter ett af hans luftslott.

Däcket på det med jern och bräder tungt lastade skeppet var ända upp till bastingeringen belamradt med plankor. Ur kabyssen framkröp en ung man

med sotig näsa och vida, förfärligt flottiga byxor, hvilken började skura några stora trädbackar, innehållande qvarlefvor af gröt och ärter. Här och der syntes en sjöman sysselsatt med sitt arbete, och högt uppe i luften tjöt blåsten melankoliskt genom tacklingen. En blandad lukt af tjära, stenkol och lök kom Hjalmar att nästan qväljas, då han arbetade sig fram mellan tunnor, pytsar och uppskjutna tåg till styrmannen, hvilken i sydvest och oljerock gick fram och tillbaka på akterdäcket. Denne, en gammal väderbiten sjöbuss, mottog honom med en viss trumpenhet och förde honom akterut genom en brant trappa ned till en smal gång, hvarest befunno sig små rum, liknande skåp, hvilka hvart och ett innehöllo tvenne aflånga lådor eller så kallade kojer. Ett af dessa skåp anvisades Hjalmar såsom hans tillkommande boning, och derefter aflägsnade sig den buttre styrmannen. Medan Hjalmar väntade på sina saker, gick han in i kajutan, hvilken var temmeligen ljus och rymlig. En kompass, som hängde uppe i skylightet, och ett sjökort fästade en stund hans uppmärksamhet; men snart blef tiden honom lång och han ämnade gå upp på däck, då hans kista och kojkläder ändtligen nedpraktiserades utför trappan och ställdes i kajutgången.

Sedan han åter en stund förgäfves väntat på kajutvakten, hvilken han förmodade skulle biträda honom, började han med tungt hjerta att sjelf tillreda sin bädd och inreda hytten i likhet med de angränsande. Efter väl förrättadt arbete satte han sig på kanten af bädden med hufvudet lutadt mot

händerna och började öfvertänka sitt läge. Han befann sig ännu ensam, ingen tycktes bekymra sig om honom, som för så kort tid sedan fann sig omgifven af de ömmaste omsorger. Luften var kall och fuktig, han insvepte sig i sin stortröja och hans tankar ilade tillbaka mot det kärleksfulla hemmet, — som han försakat. Denna tanke var bitter, skulle jemförelsen mellan förr och nu städse utfalla så, som i detta ögonblick? Skulle ingen enda af hans framtidsdrömmar realiseras? Han suckade, drog af fingret Blendas ring, hvilken han kysste, och läste i detsamma de deruti inristade orden: „alltid — aldrig.“ Det var likasom ett stumt svar på hans frågor. Han kände en stockning i bröstet, tårarne hotade att framtränga i hans ögon, men med en kraftig ansträngning besegrade han sin blödighet och skyndade upp på däck.

En gråaktig skymning hade sänkt sig ned öfver den fradgande vattenrymden, blåsten fortfor att tjuta genom tacklingen, och regnet hade tilltagit, men han var åtminstone ej ensam. Han närmade sig den kärfve styrmannen, hvilken alltjemt vandrade fram och tillbaka på akterdäcket. Han fann denne tillgängligare, än han väntat, och underrättades nu, att slupen nyss afgått till staden för att hemta „gubben“, emedan vinden började vända sig i den önskade riktningen. Efter en stunds ytterligare samtal sade styrmannen:

„Men med förlof sagdt, ser ju herrn ut som en skuta, som gjort haveri; väntar i hvart ögonblick se tårarne tränga fram ur klysena; duger inte om

skeppsbord! Kölhalning behöfs! Kom ned och stufva in en grogg, en droppe tagen med förstånd är den bästa barlasten i sånt här väder."

Hjalmar, som verkligen kände sig både frusen och olustig, tackade och snart sutto de nere i kajutan med hvar sitt ofantliga glas rom, högst obetydligt blandad med vatten, framför sig. Sedan styrmannen klingat med Hjalmar och tagit sig en väldig klunk, nedsatte han glaset med en grymtning af belåtenhet, i det han på sitt korta sätt sade:

„Ursäkta, men herrn tänker väl stoppa i London?"

„Det tror jag inte", svarade Hjalmar, som kände sig upplifvad, ehuru drycken föreföll honom vedervärdig, „jag kommer nog att följa er ännu längre."

„Jaså", återtog styrmannen med en djupsinnig nick, „begriper; skral i bogen", härvid pekade han på bröstet, „ordinerad sjöluft. — Skål."

„Nej tusan heller", svarade Hjalmar leende, „jag är frisk som en nötkärna!"

Och nu berättade han sin lilla historia samt sin afsigt att blifva sjöman.

Den hederlige styrmannen betraktade honom en stund med ett uttryck af den högsta förvåning, slutligen tog han sig en djup klunk, likasom för att klara sina tankar, och utbrast:

„Aldrig hört maken! Sitter med dukadt bord och bäddad säng! Kastar alltsammans öfverbord och ger sig af, likt en båt i drift, för att bli en stackars slafhalare!"

Härvid skakade han på hufvudet, likasom han hyste de bedröfligaste åsigter om sin unge dryckeskamrats förstånd.

„Men styrman har ju sjelf valt denna bana“, invände Hjalmar.

„Stor skillnad, unga herre. Fattig som skåpråttan, utan huld eller skydd. Kom till sjös som liten pojke, van att slita ondt se'n jag var en näfve hög.“

„Men jag vill väl hoppas att en gång blifva befälhafvare.“

„Duger inte, börjat för sent! Herrns far en klok man; skaffat herrn tillfälle att till en början bara se på. Tacka Gud för det! Roligt höra herrns tanke en månad härefter.“

Här afbröts samtalet af kajutvakten, som anmälde att kaptenen var i sigte.

Glasen tömdes och styrmannen begaf sig upp på däck, åtföljd af Hjalmar, som kände sig varm, men betydligt yr i hufvudet.

Så fort kaptenen kommit ombord, gaf han befallning, att slupen skulle intagas och allt göras klart för att kunna gå till segels.

Derefter uppdukades i kajutan en rundlig aftonmåltid, vid hvilken kaptenen i några glas godt vin bad Hjalmar vara välkommen ombord. Denne, som började känna sig vimmelkantig, drog sig kort derefter undan till sin koj och insomnade inom några ögonblick, öfverväldigad af trötthet och det ovanliga qvantum spiritus, han intagit.

Huru länge han sofvit visste han ej, då han plötsligt tyckte sig nedstörta från ett högt torn och tumla omkring i luften. Han spratt upp ur sömnen med kallsvett på pannan. Genom det smala patent-

glaset vid sidan af kojen insilade en gråaktig dager, och det dröjde flera ögonblick, innan Hjalmar kunde erinra sig, hvarest han befann sig. Hans hufvud värkte så, att det tycktes nära att sprängas, och han kände, huru han häftigt gungades upp och ned. Detta jemte ett starkt fräsande och sqvalpande ljud, stundom afbrutet af en dof stöt mot skeppets hvalf, öfvertygade honom, att de redan voro under segel. Han klädde sig skyndsamt och gick upp på däck.

Luften var ännu dimmig, och himlen betäcktes af täta smutsgrå moln. Åt alla sidor utbredde sig för hans häpna öga den omätliga ljusgröna vattenrymden, der de fräsande vågorna oupphörligt stötte emot hvarandra och bildade långa ränder af snöhvit fradga. Landet hade försvunnit och skeppet länsade undan för en frisk nordost, behagfullt höjande och sänkande sig öfver vågornas ryggar. Hjalmar satte sig ned på en trädsoffa akter ut för att låta den svala vinden afkyla sin panna, och blickade utåt det ödsliga hafvet.

Småningom började han känna sig yr i hufvudet genom att betrakta vågornas vilda lek; han riktade ögat upp åt de höga masterna, hvilka nästan försvunno under ett moln af segel, men den obehagliga känslan tilltog, och inom en timma låg han åter till kojs, angripen af den våldsammaste sjösjuka.

Under tre dygn utstod han de förfärligaste lidanden och trodde hvarje ögonblick, att hans sista stund var kommen. Bittert ångrade han nu sin dårskap att ej hafva åtlydt fadrens råd, men det var för sent. Han kände sig med hvarje timma allt

svagare, ty han hade ej kunnat förtära något. Slutligen på tredje dagen tittade styrmannen in i hans hytt och rådde honom att komma upp på däck, emedan de voro i sigte af land. Hjalmar kröp följaktligen ut ur sitt pinorum och såg framför sig på bagbordssida den låga danska vallen. Likasom genom ett trolleri försvunno hans plågor, han återfick aptiten och, när skeppet om aftonen ankrade på Helsingörs redd, var Hjalmar åter fullkomligt kry och kunde njuta af den storartade anblick, sundet på denna punkt erbjuder.

Himlen hade klarnat, den sjunkande solen flammade som eld mot fönsterrutorna af det stolta Kronoborg och belyste den sorlande idogheten vid dess fot. Öfver den otaliga mängden af fartyg, hvilkas tackling likt spindelväf aftecknade sig mot den blå azuren, ilade hans blick hän till den svenska kusten, der de hvita husen af den lilla staden Helsingborg lågo kringströdda i den mörka grönskan likt en hjord hvitulliga lam, vaktade af sin herde, den gamla ruinen deruppe på den närbelägna höjden.

Hans betraktelser afbrötos här af kaptenen, som underrättade honom, att, i fall han ämnade skrifva, borde brefven vara färdiga redan följande morgon, emedan framemot middagen skeppet åter skulle lyfta ankar. Hjalmar skyndade således ner och skref långa epistlar både till föräldrarne och Blenda, hvaruti han förklarade sig lycklig och beskref sin resa med mera. Hans stolthet utkämpade en svår strid med hans svaghet, ty han kände en verklig bäfvan för en ny attack af den förfärliga sjösjukan och hade varit

färdig att från Helsingborg återvända till hemmet, om ej styrmannen tröstat honom med den försäkran, att han troligen redan öfverstått den vanliga välkomsthelsningen vid inträdet på Neptuns gebit.

Följande morgon åtföljde han kaptenen i land, och använde förmiddagen dels med att se sig omkring i detta 'Gibraltar' i liten skala, dels till de sedvanliga inköpen af ylle och tobak.

Derjemte nödgades han kosta på sig ett par buteljer rom, den vanliga tributen åt besättningen af den, som för första gången passerar Kullens fyr.

Vid middagstiden återvände han ombord i sällskap med kaptenen, och omedelbart derefter lyftade skeppet ankar och gled sakta ut åt Kattegat, åtföljdt af en mängd andra fartyg.

Det var en ganska liflig anblick att se alla dessa seglare, hvilka hvar och en ansträngde sig att ej blifva efter de andra. Här vältrade sig en holländsk koff långsamt framåt, lik en gammal istermagad prost bland spinkiga adjunkter. Längre bort ilade en skarp svartmålad skonert lik en svala hän öfver vattnet och hotade att taga lofven af den väldige ångbåten, som visade sig uppe i lofvart.

Allt efter som dagen framskred, skingrades likväl denna massa seglare, för att åter måhända sammanträffa mellan Dover och Calais.

Vädret var vackert, och en frisk bramsegelskultje framdref skeppet som en pil öfver de gnistrande vågorna. Hjalmar erfor för första gången, sedan han kommit ombord, en känsla af välbefinnande och följde

med ögonen de spridda seglarne, som den ene efter den andra sjönko ned bakom horizonten, till dess slutligen solen försvann och natten bredde sina skuggor öfver den gränslösa rymden.

Flera dagar förgingo och Hjalmar började känna sig alltmera hemmastadd i sitt flytande hem. Han hade likväl ej ännu sett den så kallade skansen för ut, der besättningen hade sitt tillhåll; men en dag, då kocken vid 8 glas begaf sig dit belastad med en stor fläskback och ett fyrkantigt bräde, gjorde äfven Hjalmar ett besök derstädes.

Utför en brant stege nedsteg han uti en mörk trekantig håla, som endast upplystes af dagern från trappan. Här voro tvenne rader britser anbragta, den ena öfver den andra, och nedanför dem sutto sjömännen på sina kistor, hvilka tjenstgjorde som stolar. Midt i taket, som var så lågt att man ej kunde stå rak, hängde i en så kallad topplänta en stor kopparskål med varma ärter. På det ingenting mindre än rena golfvet låg det ofvannämnda fyrkantiga brädet, och derbredvid stod fläskbacken.

En matros fattade nu fläskstycket med näfven och började med sin knif sönderdela detsamma i lika portioner, hvilka upplades på brädet.

Sedan detta var slutadt, vände sig en af de närvarande mot skottet (väggen) och nämnde dens namn, som skulle blifva den lycklige ägaren till den portion, på hvilken förskäraren (den så kallade kungen) pekade. På detta sätt kunde aldrig något missnöje uppstå mot fördelningen.

Hvar och en hade dessutom ofvanför sin koj en påse, innehållande knallransonen för veckan.

Som man finner, var denna middag just icke en af de finare. — Gafflar och bord äro i skansen okända lyxartiklar. Fingrarne och knäet ersätta dessa civilisationens uppfinningar.

Med en suck af tacksamhet mot fadren lemnade Hjalmar den otrefliga skansen och begaf sig till kajutan, der en middag, mera öfverensstämmande med hans vanor, väntade honom.

Resan fortgick snabbt och lyckligt, det vackra vädret och den gynnsamma vinden fortforo, ända till dess de hunno de stora fiskarbankarne, der en fullkomlig vindstilla inträffade. Hafvet liknade en ofantlig cirkelrund glasskifva, mot hvilken en mängd fiskarefartyg aftecknade sig som mörka punkter. Seglen hängde i djupa festoner och slogo mot stängerna, öfver dem hvälfde himlen sin molnfria båge.

Det finnes ingenting odrägligare än en vindstilla ute på hafvet. Man känner sig liksom fastvuxen på samma ställe, och sjelfva tiden tycks likasom fartyget hämmad i sin flygt.

Deras tålamod ställdes likväl ej på ett alltför hårdt prof, ty redan följande eftermiddag uppsprang en frisk sydvest.

Skeppet lades bidevind, och emedan vinden oupphörligt tilltog, minskades efterhand segel, till dess Superior slutligen rullade fram mellande fräsande sjöarne för dubbelrefvade märssegel samt refvad fock och storsegel. Mörka tunga molnmassor betäckte himlen och Nordsjön reste sig allt högre kring det

stolta skeppet, öfver hvars bog de svarta brottsjöarne litet emellan slungade ett moln af glittrande skum.

Allt förebådade en stormig natt. Hjalmar, som för första gången bevittnade ett dylikt skådespel, betraktade med bäfvan de ofantliga vågorna, hvilka tumlade omkring likt jättehvalar och kastade skeppet som en boll emellan sig. Det förfärliga knakandet af planklasten och braket i skeppets timmer bidrog att öka hans farhågor, ty det föreföll honom, som om fartyget i hvarje ögonblick skulle remna.

Det var omkring sju glas på aftonen och, sedan styrmannen nere i skansen läst aftonbönen, hvilken Hjalmar numera alltid bevistade, begåfvo båda sig åter upp på däck, medan bagbordsvakten skaffade.

Det djupaste mörker hade utbredt sig öfver det rytande hafvet, och med möda kunde ögat urskilja tacklingen mot den svartnade himlen. I detta ögonblick lossnade bagbords sejsing på storbramrån, hvarigenom halfva seglet rullade ut och slog fram och tillbaka i stormen. Styrmannen kommenderade genast en af jungmännen att gå till väders för att fastgöra seglet, och till Hjalmars förvåning tvekade den unge sjömannen ej ett ögonblick, utan satte af som en ekorre uppför vanten. Hjalmar följde honom med bäfvande blick, och snart såg han honom liggande på bramrån sväfva öfver det svindlande djupet. En förfärlig brottsjö kastade i detsamma fartyget på sidan, bagbords storbram topplänta sprang, hvarigenom rån vickade till, och sjömannen störtade hufvudstupa ned i djupet. I fallet törnade han mot

lä fockbrass, ett gällt skri, en dof knastrande stöt mot bastingeringen, och i nästa ögonblick uppslukade en svart berghög våg den olyckliges kropp.

Utom sig af fasa störtade Hjalmar fram till styrmannen, som redan skyndat till läsidan med en uppkransad ända i handen. Vid hans ifriga fråga, om ej räddning vore möjlig, skakade den bistre sjömannen på hufvudet och svarade dystert:

„Omöjligt — Gud hjelpe honom! Dog som en ärlig sjöman; förr eller sednare allas vår lott!“

Nu vräkte ett skummande vattenberg in öfver lofvarts låring, forssade ned genom kappen, fyllde kajutgången med vatten samt kastade Hjalmar och styrmannen mot kryssvanten med den kraft, att den förre nästan förlorade medvetandet. När han åter började hemta sig, hörde han kaptenens röst:

„Purra ut alla man att ta in bottenrefven!“

Derefter det hesa ropet: „Reis, reis, refva, refva!“ blandadt med braket af timret, vattnets forssande och rytandet af stormen, som med fördubbladt raseri kastade sig öfver det darrande skeppet.

Hjalmar trodde, att hans sista stund var kommen. Han var fullkomligt genomvåt och, emedan han derjemte erfor en häftig smärta i venstra axeln, använde han sina sista krafter att släpa sig ned till sin koj och dö i lugn. — Han fann sin hytt genomdränkt af vatten, men sedan han insvept sig i en filt, kastade han sig på den våta bädden och öfverlemnade sig åt de smärtsammaste betraktelser. I hans öra ringde ännu den unge sjömannens dödsrop; det ljöd som en förfärlig varning, och han välsignade sin

far, hvars ömma omtanke besparat honom just detta öde.

Skeppets öfverhalningar kastade honom emellertid från sida till sida och förorsakade honom genom kontusionen i axeln nästan olidliga plågor.

Huru förbannade han icke nu den vansinniga dårskap, som förledde honom att öfvergifva ett fridfullt hem, föräldrar, kärlek, allt för att instänga sig i denna flytande likkista, der hvarje ögonblick hotade med döden och mot hvilken de rytande vågorna doft bultade, likasom ursinniga öfver det bräckliga hinder, som skiljde dem från deras offer. Han önskade i dessa ögonblick kunna med domsbasunens stämma ropa till sina barndomsvänner:

„Sen i mig en varning att icke tillsluta edra öron för erfarenhetens röst.“

Slutligen tog likväl tröttheten ut sin rätt, stormens tjut, vattnets dofva forssande, allt sammanblandades efterhand, och han försjönk i djup sömn.

Då han följande morgon åter uppkom på däck, hade vinden bedarrat och blifvit vestligare.

Skeppet höjde och sänkte sig majestätiskt öfver de rullande dyningarne, och af nattens skräckscener återstod endast minnet. Hjalmar glömde likväl aldrig denna natt; lexan hade varit sträng men välgörande, ty den hade skingrat hans sista illusion om sjömanslifvet.

Det tycktes, som om den bistra Nordsjön uttömt sitt raseri i den sista stormen, ty ehuru vädret var mulet, fortfor vinden att vara gynnsam.

Småningom började seglare åter blifva synbara, ett säkert tecken att skeppet nalkades kanalen, till dess slutligen Galloppernas fyrskepp tindrade fram genom töcknet. Skeppet lade bi öfver natten och tidigt följande morgon, sedan de passerat Godwinssand, infann sig lotsen, som utan vidare äfventyr införde dem till Gravesend.

Dagen derefter drogos de af en ångbåt inom några timmar upp till Englands hufvudstad och lågo snart förtöjda i London Dock bland en massa fartyg.

Den starka dimman, som låg utbredd öfver floden, hade hindrat Hjalmar att närmare betrakta det omgifvande landskapet, men han häpnade öfver den mängd fartyg af alla dimensioner, som passerade dem och antydde, att de närmade sig en af industriens förnämsta brännpunkter.

Den ofantliga staden låg nu framför honom, insvept i en mantel af töcken och stenkolsrök. Med häpnad lyssnade han till det dofva larmet från de millioner varelser, som rörde sig i jättens inre, och erfor ett lifligt medvetande af sin egen obetydlighet. Han var ju blott ett stoftkorn i denna öken.

Han qvarstannade ombord och dagen förflöt under uppgörandet af tusende projecter, utan att han kunde fatta något bestämdt beslut, huruvida han borde återvända till Sverige eller icke. Han beslöt att uppskjuta dermed, till dess han uppvaktat svenska konsuln och till honom aflemnat sitt rekommendationsbref.

Sedan han meddelat kaptenen sin afsigt att redan följande förmiddag aflägga denna uppvaktning,

bad denne honom dröja dermed till eftermiddagen, emedan alla affärer i City då voro slutade och han sjelf kunde göra honom sällskap. Derefter beskref han med verklig värma den ovanliga hjertlighet och det intresse, hvarmed konsuln alltid omfattat sina landsmän, och slutade med att bedja Hjalmar afvakta hans återkomst till kl. 4.

„Skulle jag icke hinna tillbaka ombord dessförinnan“, tillade han, „kan herrn ju bege sig af i förväg. Bäst följa med en omnibus öfver Minoris till Whitechapel, Bishopsgate, som är hans adress.“

Hjalmar lofvade taga hans råd i akt, och snart derefter gick den hederlige kaptenen i land.

Den följande dagen afvaktade Hjalmar enligt öfverenskommelse kaptenens återkomst, men den bestämda tiden förgick, utan att han ännu syntes till. Hjalmar beslöt således att ensam begifva sig af till Whitechapel.

Han gick i land och inträngde djerft i Citys mörka, krokiga gator i afsigt att medfölja den första omnibus, han träffade. Klockan var emellertid endast half fem och, emedan han ansåg det för tidigt att presentera sig hos konsuln, beslöt han att gå in på ett kaffé och läsa tidningarne till klockan fem.

Han upptäckte snart ett sådant och innan kort satt han i ett smakfullt inredt rum med en kopp kaffe och tidningen Punch framför sig.

Hjalmar egnade blott en flyktig blick åt de få personer, som jemte honom befunno sig i kaffét; emellertid stannade hans öga några ögonblick vid en äldre man, klädd med största omsorg, och hvars

ädla, välvilliga ansigte omgafs af rika, gråsprängda lockar. En orden blixtrade på uppslaget af hans svarta frack.

Ett fint småleende krusade ett ögonblick den distinguerade gubbens läppar, då han mötte Hjalmars öga, men denne började nu ifrigt granska de geniāliska karrikatyrerna i den muntra tidningen.

Klockan fattades blott några minuter i fem, och Hjalmar uppdrog sin börs för att liqvidera, hvarvid han genom någon oförsigtighet tappade en del af dess innehåll, så att de skimrande dukaterna rullade omkring på golfvet.

Den gamle mannen, som ännu satt qvar, läsande Times, blickade upp, störd af det lätta bullret.

Sedan Hjalmar med garçonens tillhjelp åter uppsamlat sin lilla skatt, bortlade gubben sin tidning och nalkades honom, i det han leende yttrade:

„Ni är utlänning, förmodar jag, sir?“

„Ja min herre“, svarade Hjalmar med den artighet, ungdomen alltid är skyldig ålderdomen.

„Jag drog denna slutsats af det, tillåt mig säga, något oförsigtiga sätt, hvarmed ni handterar ert guld.“

„Min herre“, svarade Hjalmar med en lätt rodnad, „en obehaglig tillfällighet“ — —

„Jag ber er ursäkta en gammal mans frispråkighet“, afbröt den gamle med ett uttryck af innerlig hjertlighet, „men jag älskar ungdomen; jag ser i den, likasom i en spegel, min egen ungdomstid. Tillåt mig fråga, hvad landsman ni är, sir?“

„Jag är Svensk", svarade Hjalmar med en viss stolthet öfver sin ädla nation.

„Svensk!" återtog gubben lifligt, i det hans ögon erhöllo en högre glans, „ni tillhör då en nation, som alltid ägt mina lifligaste sympathier."

„Ni har måhända sjelf besökt Sverge", fortfor Hjalmar, som började känna ett lifligt intresse för den gamle.

„Flera gånger", svarade denne på bruten svenska, „och hvarje besök har ökat mitt intresse för detta hjeltarnes land."

„Men hvem är ni då, min herre?" utropade Hjalmar med ungdomlig hänförelse, förtjust öfver att höra sitt modersmål, „ursäkta min opassande ifver", tillade han, smått brydd öfver sin obetänksamhet.

Den gamle log med sitt fina leende och svarade:

„Någon, som måhända kan blifva er nyttig, men tillåt mig först fråga, huru länge ni vistats i London?"

Hjalmar omtalade, att han nyss anländt och just stod i begrepp att uppvakta svenska konsuln, hvilken han hört beskrifvas såsom en i alla afseenden utmärkt man. Derefter upptog han sitt visitkort och lemnade det med en bugning till gubben.

Denne, som leende afhört honom, svarade:

„Jag tackar er å konsulns vägnar för er goda tanke om honom, ty jag känner honom personligen, hvilket jag är öfvertygad om, att ni icke gör."

„Nej, men jag brinner af otålighet att se den ädle mannen", återtog Hjalmar, uppresande sig.

„Då behöfver ni ej färdas så långt som till Whitechapel", afbröt honom den gamle, „ty sven-

ska konsuln önskar er härmedelst hjertligt välkommen."

Med dessa ord räckte han den förbluffade Hjalmar sin hand, hvilken denne vördnadsfullt tryckte.

„Min vagn bör nu vara anländ", fortfor konsuln, „och jag erbjuder er en plats i densamma, för att få presentera min unge landsman för min familj. — Vi kunna under vägen samtala om vårt kära Sverge."

Hjalmar, förvirrad af glädje och öfverraskning, framstammade några tacksägelser, och snart satt han vid den gamles sida på de mjuka dynorna i en präktig vagn, som af tvenne eldiga hästar fördes hastigt framåt.

Skymningen hade redan inbrutit, ty en tät dimma hade åter sänkt sig öfver jättestaden, och det ändlösa perspektivet af gaslågorna frambröt med ett rödaktigt skimmer ur töcknet. Slutligen stannade de efter nära en timmas oafbruten färd framför ett ansenligt hus, hvars första våning var rikt illuminerad. De breda trapporna voro upplysta af gas och, sedan en lakej i tamburen mottagit deras öfverplagg, införde konsuln Hjalmar i en präktig salong, der ett litet sällskap af damer och herrar var församladt.

Konsuln presenterade honom på engelska och tillade:

„Min unge landsman får i afton, af undseende för de öfriga af mina gäster, ålägga sig det tvånget att tala engelska, i morgon återtaga vi likväl modersmålet."

Hjalmar mottogs med den största välvilja och öfverraskades af den glada lifliga ton, som rådde bland sällskapet. Han hade föreställt sig och äfven läst om den stelhet som iakttages i de engelska samqvämen, men här rådde en fransysk liflighet, ja nästan uppsluppenhet.

Fruntimmerna täflade om att bevisa honom artigheter, och hans egenkärlek smickrades på det högsta genom att uppfånga mer än en smägtande blick från ett strålande ögonpar.

I synnerhet behagade honom den yngsta af konsulns döttrar, en smärt, utmärkt vacker blondin, hvars nästan djerfva blick ofta fästades på honom.

Qvällen förflöt sålunda fort och angenämt.

Vid supén smakade Hjalmar för första gången det engelska théet, hvilket föreföll honom för starkt, nästan bittert. Af artighet tömde han likväl tvenne stora koppar.

Kort derefter började gästerna bryta upp, och Hjalmar sökte äfven sin hatt.

Konsuln, som märkte detta, yttrade:

„Hvad tänker ni på, min unge vän! Det är långt härifrån till City, och ni tycks tro, att jag glömt vår gamla svenska gästfrihet. Jag får dock underrätta er, att jag alltid har ett par gästrum i beredskap, och ni stannar således hos oss i natt. — I morgon skola vi tala om affärer.“

Hjalmar emottog med innerlig tacksamhet detta anbud och tog godnatt af den älskvärda familjen, hvarefter en betjent ledsagade honom till ett yppigt

möbleradt rum, der allt var iordningställt för hans beqvämlighet.

Sedan han undanbedt sig betjentens biträde, aflägsnade denne sig, och Hjalmar nedsjönk snart i den mjuka bädden.

Han genomgick nu i minnet aftonens märkvärdiga tilldragelser och ansåg sig som ett verkligt lyckans skötebarn, men snart började en oemotståndlig trötthet att tynga hans ögonlock, idéerna förvirrades och han försjönk i djup sömn.

Flera timmar hade förflutit, då han efterhand väcktes till medvetande genom en tilltagande känsla af kyla. Han spratt upp ur sin dvallika sömn och såg sig häpen omkring.

Endast iklädd linnet och kalsongerna, fann han sig ligga på den hårda fuktiga marken. Ett iskallt, genomträngande regn nedströmmade med ett sakta prassel. Bredvid honom reste sig ett högt plank, och på afstånd framträngde genom dimman det matta skenet af en gaslykta. Rundt omkring herrskade natt och tystnad.

Förtviflad sprang han upp, ty som en blixt genomfor honom vissheten, att han varit offer för det skändligaste bedrägeri.

Hans belägenhet var förfärlig. Naken och utplundrad, ensam midt i natten uti en ofantlig, obekant stad visste han knappt, hvad han skulle företaga. Ögonblicken voro likväl dyrbara, ty han var nästan stelfrusen, och han började skrida framåt mot ljusskenet. Der mötte en tvärgata, på hvilken han tog af åt höger, emedan han tyckte sig höra fotsteg i

denna riktning. Han sprang framåt och befann sig plötsligt midt ibland en grupp män, iklädda sjömanskavajer och beväpnade med sablar.

I få ord skildrade han sitt läge och bönföll, att någon af de omkringstående ville åtfölja honom till London Dock. En af karlarne aftog sin kavaj och lemnade honom densamma, i det han helt kort sade: „Följ oss!“

Hjalmar lydde tigande, men efter en fjerdedels timmas vandring började den olycklige unge mannen erfara en oemotståndlig fasa för sina stumma ledsagare.

Han beslöt att göra ett förtvifladt försök att undkomma.

Med en häftig knuff undanstötte han den, som gick framför honom, och ilade som ett rådjur framåt. Ögonblicket derefter erhöll han ett slag öfver hufvudet, som sträckte honom sanslös till marken.

Då han slutligen uppvaknade ur sin långa vanmakt, befann han sig ombord på engelska örlogskorvetten Penelope, hvilken redan var på väg till Vestindien. Han hade fallit i händerna på en pressgång.

III.

Åtta år hafva förflutit — en kort tidrymd då man skådar tillbaka, men lång nog innan den är tillryggalagd, ty menniskan liknar alpvandraren, som mödosamt sträfvar upp mot spetsen af det himlastormande fjället. Ett enda felsteg störtar honom ofta utan rädd-

ning ned i den mörka afgrunden; framför sig ser han nästan oöfverstigliga hinder, och blott stundom skönjer hans öga det efterlängtade målet, framskymtande mellan skyarnes täta dok. Ser han sig åter tillbaka, häpnar han öfver den korta väg, han med så mycken ansträngning tillryggalaggt. Men dessa triumfer öfver hindren, dessa oaflåtliga ansträngningar utgöra just lifvets behag, ty den sanna njutningen är en frukt af mödan.

Vi befinna oss en vacker augusti-afton på höjden af samma skogbeklädda backe, der vår lilla berättelse började. Nedanför oss utbreder sig dalen, der grupper af arbetare äro flitigt sysselsatta med skörden. — Hastigt höras fotsteg närma sig, och ögonblicket derefter stannar en vandrare på den högsta punkten af backen.

Det var en kraftfull, muskulös man i sina bästa år, ögonskenligen en utlänning. Under den spanska sombreron, som betäckte hans hufvud, framträngde ett rikt krusigt hår, svart såsom korpens vinge. Hyn var mörkbrun, nästan olivfärgad, och den djupa rynkan mellan ögonbrynen gaf åt hans ögon ett nästan hotfullt uttryck. Hela den nedre hälften af hans ansigte betäcktes af ett tätt, svart skägg. En resväska, som i en bred rem hängde öfver venstra skuldran, utgjorde hela hans packning. Mannen stod orörlig och lät sitt mörka glänsande öga öfverfara dalen, till dess det slutligen stannade vid den röda byggnaden med tegeltaket, öfver hvilket den sjunkande solen kastade ett blekrödt skimmer.

Mäktiga känslor tycktes arbeta inom främlingens bröst; han blottade ett ögonblick sitt hufvud och fortsatte derefter sin väg nedåt dalen.

Flera gånger stannade den kraftfulle mannen och darrade synbart under den korta vandringen till byn. Då han passerade genom densamma, mötte honom flera personer, åt hvilka han nickade som åt gamla bekanta, i det ett leende upplyste hans mörka drag. Det okonstlade bondfolket vände sig om och stirrade med förvåning efter den ovanlige resenären.

Slutligen uppnådde han alléen, som förde upp till kaptensbostället. Här stannade han åter och aftorkade svetten, som perlade på hans panna.

I fonden af alléen såg han karaktersbyggnaden bakom det svarta staketet. Grindarne stodo öppna och han märkte, att den ena af dem hängde blott på ett gångjern. Löfträden voro obarmhertigt plundrade, och vägen visade tydliga spår af vanskötsel. Tvenne magra svinkreatur uppbökade i allsköns lugn marken vid landsvägsdiket, och rundt omkring herrskade den djupaste tystnad.

Vandraren tycktes erfara ett pinsamt intryck, men i detta ögonblick hördes en bonddräng hojtande uppstämma en beväringsmarsch. Främlingen spratt till, likasom uppväckt ur en obehaglig dröm, och skyndade raskt framåt. Snart hade han uppnått den öppna gräsplanen utanför staketet, men der stannade han åter likasom förstenad. Framför honom låg boställsbyggnaden, men synbarligen obebodd, ty

för flera fönster voro luckorna tillskrufvade och de öfriga, beröfvade sina gardiner, stirrade mot honom likt ögon utan ögonlock. Den fordom så prydliga gården var nu betäckt af halm, gamla tunnor och bräder, bland hvilka några kalfvar sprungo omkring. Endast den ett stycke från gården belägna arrendators-byggnaden tycktes vara bebodd.

Främlingen märkte nu på kort afstånd en bonddräng, hvilken lutad mot ett råglass, gapade på honom.

Han skyndade fram till denne och frågade häftigt: „bor icke kapten A. här?"

Bonddrängen stirrade på talaren med ett par ögon, hvilka uttryckte ungefär lika mycket som ett par talgbitar, och svarade slutligen med ett långdraget: „ne—ej."

„Nå, hvart har han då flyttat?"

Den tillfrågade ref sig en stund i hufvudet och utbrast slutligen:

„Ja si de ä ja lika klok på; di säjer de ska vara skräcklitt långt bort."

„Hur länge är det se'n han flyttade?"

„Jo, låt mej si, de blir fem år te mickelsmäss se'n nådi kafftenskan dog, och" — — —

Här afbröts talaren af vandraren, som tog ett steg framåt och grep honom i armen med den kraft, att karlen böjde sig som ett vassrör.

„Sade du att kaptenskan A. är död?" frågade främlingen med låg röst, i det hans mörka öga slungade blixtrar.

„Herre Jess, nådi herr — — kafften", jemrade sig den förskräckta bonddrängen, „inte rådde ja för'et inte."

„Hvem bor der", frågade den okände plötsligt, i det han släppte sitt tag och pekade på arrendatorsbyggnaden.

„Jöns Persa", gnällde drängen, i det han grinande strök sin arm.

„Se der", sade främlingen och gaf honom ett silfvermynt, hvarefter han skyndade att uppsöka arrendatorn.

Af denne underrättades han, att kapten A. redan för fyra år sedan flyttat ned åt södra Sverge, ett år efter sedan hans fru aflidit.

Vår okände, som önskade qvarstanna öfver natten, bad, att arrendatorn ville låta bädda åt honom i ett af karaktersbyggnadens vindsrum, och derefter ilade han bort samma väg, han kommit. Med hastiga steg, likasom ville han undfly sina egna tankar, riktade han kosan till sockenkyrkan.

Månen hade gått upp och i augustinattens magiska halfdager framskimrade slutligen de hvita murarne af det anspråkslösa templet.

Med ett enda språng kastade sig den dystre nattvandraren öfver kyrkogårdsmuren och började ströfva omkring i denna fridfulla republik. Äfven här visade sig den menskliga svagheten för yttre utmärkelser. Mullen, som betäckte den rikes stoft, uppbar ett monument, då deremot den fattiges graf endast betäcktes af nässlor. Knotorna hafva äfven sin lyx!

Främlingen stannade framför en kulle, beskuggad af en tårpil, under hvilken höjde sig ett enkelt jernkors med en inskription, som antydde, att kaptenskan A. hvilade derunder. Här blottade han sitt hufvud, knäböjde och tryckte sina läppar mot det kalla jernet; — det var den spårlöst försvunne sonens helsningskyss.

Outsägligt smärtsamma voro de känslor, som genombäfvade Hjalmars bröst. Han erinrade sig åter sin ungdomsdårskap, hvilken redan kostat honom långa års lidanden och umbäranden. Då han slutligen lyckats förvärfva sig medlen till en anspråkslös existens och återvände till fosterjorden, för att hvila sitt trötta hufvud mot det så länge saknade modershjertat, hvad fann han då? Blott detta iskalla kors! Den tanken, att han måhända bidragit att förkorta den älskade modrens dagar, gjorde honom nästan vansinnig.

Han låg länge medvetslös, med pannan lutad mot torfvan, som betäckte den älskades tysta boning. Öfver honom susade nattvinden bland tårpilens grenar och nedskakade den skimrande daggen på hans brännande hjessa. Endast bladens prassel afbröt den frid, som hvilade öfver grafvarne.

Slutligen återkom han till fullt medvetande och riktade sitt matta öga upp mot den genomskinliga oändliga himlarymden, likasom väntade han, att någon af de glesa silfverhvita skyarne skulle antaga den saknades skepnad. Han föreställde sig, att hennes ande i detta ögonblick halkade ned emot honom utefter de glänsande månstrålarne och svalkade hans

panna. Vid denna tanke flydde de aggande qvalen ur hans hjerta. — Sväfvade väl i detta ögonblick den förklarade anden öfver den återkomne?

Han hoppades det och kände sig underbart tröstad, i det han gjorde det löftet att med fördubblad kärlek omfatta dem, som återstodo honom.

Han ägde ju ännu fader och systrar, — en inre röst tillhviskade honom, att dessa åtminstone blifvit sparade.

Att återfinna dem var nu hans enda mål, han önskade sig örnens vingar för att kunna påskynda detta återseende, och en feberaktig otålighet kom honom att störta upp.

En afskedskyss på korset — och den enslige vandraren lemnade långsamt grafven, sedan han brutit några blommor, som lutade sina kalkar mot den oförgätligas fridfulla läger.

Tidigt följande morgon lemnade Hjalmar det öde föräldrahemmet.

Några dagar hafva förflutit, och vi befinna oss i en liten sjöstad i en af rikets sydvestra landskap.

Den lilla staden erbjuder en egendomlig anblick, der den ligger och solar sig bland klipporna, mot hvilkas granitbröst Nordsjön hvälfver sina vågor. På de ojemna gatorna råder mycken liflighet, ty staden är en berömd badort och en mängd främlingar begifva sig dit under sommarmånaderna för att inandas den friska luften och hvila ut från det tröttande göromålet att gräfva sina förtidiga grafvar.

Ångbåten från Göteborg hade nyss anländt, och nere vid kajen voro en ansenlig mängd välklädda

menniskor församlade, hvilka dels väntade bekanta, dels voro ditlockade af nyfikenheten. Det närbelägna, branta berget var äfven betäckt af åskådare, isynnerhet damer, hvilka gåfvo den skrofliga klippan utseendet af en i luften hängande blomsterparterr.

Ångbåtspassagerarne hafva emellertid landstigit och grupperna börja skingras; en del ledsaga sina nyss anlända vänner upp till staden, och andra, hvilkas förväntan blifvit gäckad, draga sig äfven långsamt tillbaka.

Bland dessa senare befann sig ett ungt fruntimmer, hvilket vi taga oss den friheten att obemärkt följa. Hennes täcka ansigte var en verklig mönsterbild af friskhet och glädtighet. De purprade kinderna och den lilla trotsiga munnen gåfvo ett ojäfaktigt intyg om stadens hälsobringande förmåga. Växten var fyllig, men smärt, och under det hon skred uppför gatan, vände hon stundom hufvudet och kastade en skygg blick tillbaka på den mörka bronsfärgade främlingen, som nyss anländt med ångbåten och nu äfven var på väg upp till staden.

Hastigt vek det unga fruntimret af åt höger och försvann i ett hvitt envåningshus, dit vi äfven följa henne. En dörr till höger i förstugan stod öppen, och dit riktade vår täcka obekanta sina steg samt befann sig snart i ett särdeles nätt och trefligt förmak, der tvenne andra fruntimmer befunno sig. Den ena af dessa, hvilken satt vid ett uppslaget fortepiano, vände sig vid ljudet af den ankommandes steg lifligt om och yttrade:

„Nå, Hulda? åter ensam.“

Den tillfrågade, hvilken var sysselsatt med att aftaga hatten och handskarne, svarade med en suck:

„Ja tyvärr, den stygga Emma har återigen narrat oss.“

Det tredje fruntimret, som satt lutad öfver en sybåge, upplyftade nu hufvudet och inföll med mild, ovanligt välljudande röst:

„Felet är icke Emmas, derom är jag öfvertygad, du vet ju, att hon icke rår sig sjelf.“

„Sannt nog mamsell välvis, men nog är det bra förargligt att se sina förhoppningar gäckade nu för tredje gången, eller hvad säger Blenda?“

Med dessa ord vände talarinnan sig till fruntimret vid pianot.

Denna smålog vänligt, i det hon svarade:

„Lycklig du, som endast tre gånger sett ditt hopp bedraget! Men var det mycket folk med ångbåten i afton?“

„Åh ja, men jag får bekänna, att bland hela mängden var det blott en enda, som fästade min uppmärksamhet. Det är bestämdt en Spanjor, som kommit att besöka vår goda stad. Föreställ er en hy så mörk som mahogny, ett krusigt hår, svart som en korpvinge och sådana ögon sedan. Vet ni, när han gick i land, betraktade han mig bestämdt nära en half minut.“

„Verkligen! Det der liknar ju början till en roman. Jag vet, du svärmar för sådana der ansigten à la revolution.“

„Likaså förståndigt det, som att svärma för ett minne.“

Vid dessa ord bleknade Blendas kind synbart, och hennes läpp darrade. Hulda, som med sitt köns vanliga finkänsla ögonblickligen insåg att hon berört ett smärtsamt ämne, slog sina armar omkring Blendas hals, kysste henne på kinden och utropade:

„Ack förlåt min obetänksamhet, du rara, älskade „Miss“. — Se på mig, jag blir otröstlig, om jag gjort dig ledsen.“

Talarinnans täcka, ungdomliga ansigte uttryckte en sådan oro blandad med innerlig ömhet, att Blenda slöt henne tigande till sitt bröst.

De bildade en så vacker grupp dessa båda unga qvinnor, hvilka omslöto hvarandra, att den tredje bortlade sin båge och betraktade dem med sina vänliga, ljusblå ögon.

I detta ögonblick hördes ljudet af steg i förstugan och en okänd välklädd man med ovanligt mörka, sydländska drag stannade tvekande i dörröppningen.

Hulda såg upp och utropade ofrivilligt:

„Spanjoren!“

Hjalmar, ty det var han, stod några ögonblick stum, öfverväldigad af de känslor som bestormade honom.

Här återsåg han då slutligen föremålet för sin första och enda kärlek, om möjligt ännu behagligare genom det drag af melankoli, som skuggade hennes panna och strött sin rimfrost öfver kindens rosor. Både ögat och hjertat sade honom, att denna qvinna var Blenda, då åter blott hans aning besvarade frågan, hvilka de båda andra voro. Så olika voro dessa

båda uppvuxna fruntimmer de två barnagestalter, hans minne förvarat.

Hjalmar undertryckte likväl sin rörelse och frågade med osäker röst:

„Mesdames, je vous demande pardon mais“ — —

Här afbröts talaren af Blenda, som hastigt spratt upp och utropade:

„Hjalmar!“

„Blenda“, svarade en länge saknad stämma, och Hjalmar tryckte den nästan sanslösa fostersystern till sitt bröst, i det han hviskade:

„Jag hälsar dig med samma ord, som du yttrade vid vårt afsked: Alltid — aldrig!“

Ett återseende efter en mångårig skiljsmessa från dem, man älskar, är en bland lifvets njutningsrikaste stunder. Blott den, som under åratal stått ensam i verlden, lik den ensliga palmen i öknen, fjerran skiljd från de sina, kan fatta den sällheten att åter se sig omgifven af varelser, hvilkas hela väsende uttrycker en oegennyttig ömhet. Ännu in i ålderns senaste höst verkar minnet häraf på hjertat såsom morgondaggen på fältets försmäktande blommor.

Hjalmar erfor detta, der han satt, omgifven af systrarne, hvilka med en blandning af ömhet och förtjusande qvinlig skygghet öfverhopade den för dem ännu främmande brodren med sina smekningar. Sorgen trängdes ett ögonblick i bakgrunden af återseendets glädje och af de kärleksfulla frågor, som utbyttes.

Plötsligt förstummades han vid åsynen af modrens porträtt, som från väggen betraktade honom

med ett mildt, outsägligt kärleksfullt leende. Det var likasom en uppenbarelse från andeverlden, ett förkroppsligadt minne. Han reste sig upp, saknadens moln skuggade åter hans panna, och han nalkades med vördnadsfull andakt den aflidnas bild.

Systrarne, som uppfattade hans känslor, stodo äfven tysta, till dess Blenda slutligen lätt vidrörde hans arm, hviskande:

„Hjalmar, jag bringar dig vår moders afsked, hennes sista ord voro ditt och pappas namn.“

„Hon förlät således den känslolöse sonen?“ återtog Hjalmar.

„Du kände icke fullkomligt den oförgätliga, om du kan tro, att en enda bitter tanke blandade sig med hennes hågkomst af dig. — Sedan du så spårlöst försvann i London, begreto vi dig såsom död, till dess vi ett par år derefter genom svenska konsuln erforo, att du blifvit pressad på ett engelskt krigsfartyg och åter försatt i frihet vid ankomsten till Westindien. — Du kan föreställa dig vår glädje, ty vi vågade nu hoppas att få återse dig. Under vår moders sista sjukdom, föranledd af förkylning, yrade hon lindrigt och föreställde sig, att du var hemkommen och befann dig vid hennes läger. Döden skördade henne under inflytelsen af denna ljufva villa.“

„Jag var en dåre“, utbrast Hjalmar smärtsamt, „som beräknade lifvet efter den tjugoåriges måttstock och iakttog tystnad rörande de strider, jag utkämpat för att ernå oberoendet. Jag har uppnått detta mål, men min pligtförgätenhet har blifvit hårdt straffad.“

Han aftorkade ångestsvetten, som perlade på hans panna.

Ingeborg, den yngsta systern, fattade nu hans hand och sade med sin melodiska stämma:

„Smärtan gör dig sjelfvisk; icke får du anse en försynens hemsökelse såsom ett straff för dig allena. Vi hafva ju gjort samma förlust."

En tår darrade i talarinnans milda ögon, hvilka med ett svärmiskt uttryck betraktade brodren.

Denne tryckte en kyss på den unga flickans panna, då i detsamma en äldre man stannade på tröskeln till rummet och betraktade ett ögonblick med förvåning den mörke främlingen.

De båda männens blickar möttes och Hjalmar igenkände sin fader.

Hvilken förändring hade ej dessa år åstadkommit hos dem båda! De sågo med häpnad, att denna korta tidrymd mognat ynglingen till man och gjort mannen till gubbe. Men deras öfverraskning försvann snart, ty båda hade erfarit, att i menniskolifvet förekomma dagar, då man genomlefver år.

Kaptenens höga gestalt var lutad, hans hår grånadt och på panna och kinder hade tiden och sorgen lemnat djupa ärr. Endast den öppna redliga blicken hade bibehållit sin fordna glans.

Slutligen nalkades Hjalmar och förmådde knappt framstamma: „Min far!"

Den gamle vacklade ett ögonblick, och slöt derefter den återfunne sonen i sina armar, i det han utropade: „Min Gud, jag tackar dig!"

Efter en stund se vi Hjalmar sittande i kretsen af sina anförvandter, för hvilka han skildrade sina öden. Han berättade sitt äfventyr i London, huru

han derefter pressades och vid ankomsten till Westindien återfick friheten. Derifrån hade han begifvit sig till Södra Amerika och bosatt sig i Buenos-Ayres, med den fasta föresatsen att ej återse Sverge förr, än han förvärfvat oberoende.

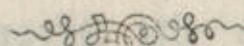
„Jag skref icke under hela denna tid“, fortfor han, „emedan jag, dåraktigt nog, ville bereda mina älskade en öfverraskning och ryggade tillbaka för att meddela er de svårigheter, jag haft att bekämpa. Mina bemödanden hafva lyckats, och nu min far frågar jag: kan Du tillgifva mig all den sorg, jag förorsakat Dig?“

„Af innersta hjerta förlåter jag dig min son“, svarade den gamle. „Erfarenheten har redan straffat dig tillräckligt. Jag kan nu med lugn afvakta det ögonblick, som återförenar mig med er moder, ty jag hoppas att min Blenda kan påräkna ditt stöd, och att äfven mina små älsklingar, Hulda och Ingeborg, ej skola sakna ett hem i din boning.“

Hjalmar tryckte den rodnande Blenda till sitt hjerta och utropade med värma:

„Tack vördade gamle! Nu först känner jag lugnet återvända till mitt hjerta, och jag svarar med dessa ord, hvilka Blenda tillhviskade mig i afskedets ögonblick: „Alltid — aldrig“.

Ett återsken af stilla frid spred sig öfver den åldriges panna; så ser man ännu, sedan solen sjunkit nedom horizonten, den höga mossbeväxta klippans hjessa skimra i purpurglans, under det dalarne vid dess fot redan äro skymda af nattens vinge.

NYBERG.

SKIZZER.

GÖTHEB.

1859.